

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่น
ละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอนไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน
จังหวัดสมุทรปราการ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ
สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2566

Factors Affecting the Success of Implementing Policy to Solve PM_{2.5}
Problem of Local Government Organizations in Samut Prakan Province

Miss. DUANGNAPA SUWAN

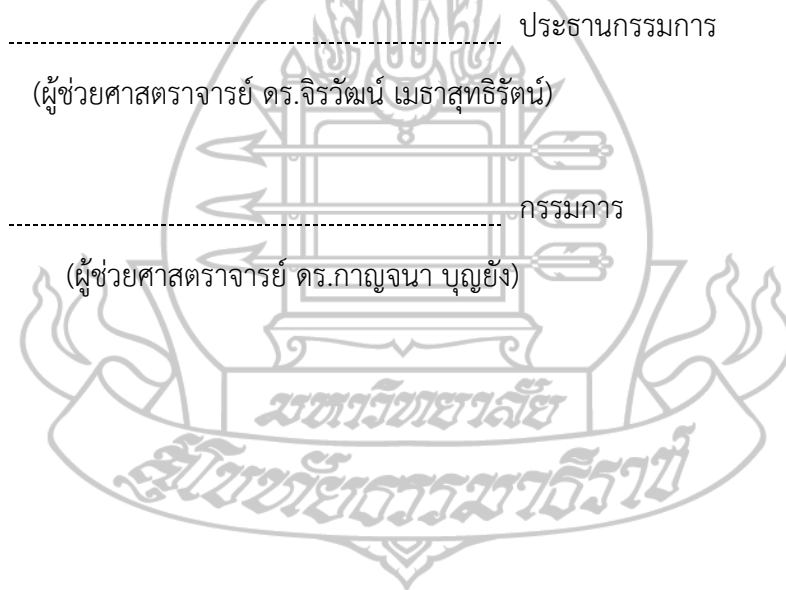
An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Public Administration
School of Management Science Sukhothai Thammathirat Open University

2023

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอนไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ
ชื่อและนามสกุล	นางสาวดวงนภา สุวรรณ
แขนงวิชา / วิชาเอก	บริหารรัฐกิจ
สาขาวิชา	วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรวัดน์ เมธาสุทธิรัตน์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาวิน ชินะโชติ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษ
ด้านฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอนไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด
สมุทรปราการ

ผู้ศึกษา นางสาวดวงนภา สุวรรณ รหัสนักศึกษา 2643001791

ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรวัดน์ เมธาสุทธิรัตน์ ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับของปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษ
ด้านฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอนไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ (2) ระดับความสำเร็จ
ของการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ (3) ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จของ
การนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ (4) สมการพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ
ของการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ และ (5) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการ
แก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอนให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง พนักงานจ้าง
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 6 อำเภอ ในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวนทั้งสิ้น 9,518 คน โดยใช้การสุ่ม
ตัวอย่างด้วยสูตรของทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จำนวน 384 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้
ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่า (1) ระดับของปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาด
ไม่เกิน 2.5 ไมครอนไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้าน
วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย มีค่ามากที่สุด (2) ระดับความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง
ขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอนไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในระดับมาก (3) ปัจจัยที่มีผลต่อ
ความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอนไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด
สมุทรปราการ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ รองลงมาคือ เงินใจทางเศรษฐกิจ ด้านสังคมและ
การเมือง วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย และทรัพยากรนโยบาย ตามลำดับ (4) สมการพยากรณ์ คือ Y ความสำเร็จของการนำ
นโยบายฯ ไปปฏิบัติ = $-0.041 + 0.222(X1) + 0.177(X2) + 0.252(X3) + 0.346(X4)$ (5) ปัญหาของการนำนโยบายการแก้ไข
ปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอนไปปฏิบัติที่สำคัญที่สุด คือ วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย (6) การจะผลักดัน
ให้นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ
ประสบผลสำเร็จ ควรมุ่งเน้นไปที่ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีความเข้าใจในตัวนโยบายและเจตคติที่
ดีต่อนโยบาย

คำสำคัญ นโยบายแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ

Independent Study title: “Factors Affecting the Success of Implementing Policy to Solve PM_{2.5} Problem of Local Government Organizations in Samut Prakan Province”

Author: “Miss. DUANGNAPA SUWAN”; ID: “2643001791”;

Degree: Master of Public Administration

Independent Study Advisor: Dr.jirawat Metasuttirat, Associate Professor; Academic year: 2023

Abstract

The objective of this study were to : (1) to study level of various factors affecting the implementation of the policy to solve PM_{2.5} problems of local government organizations in Samut Prakan Province. (2) to study the level of success in implementing the policy to solve PM_{2.5} problem of local government organizations in Samut Prakan Province. (3) to study various factors that affects the success of the implementation of the policy to solve PM_{2.5} problems of local government organizations in Samut Prakan Province. (4) to study Multiple Regression Equation factors that affects the success of the implementation of the policy to solve PM_{2.5} problems of local government organizations in Samut Prakan Province. (5) to study problems and make suggestions for developing solutions to PM_{2.5} problems to be more effective.

This study was survey research. The target population was 9,518 employees of local government organizations in Samut Prakan Province and specified samples by Taro Yamane's formula at a confidence level of 95 percent into 384 samples. The data was collected by using a questionnaire and was analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple linear regression.

The resulted of this study were: (1) an overall image level of various factors affecting the implementation of the policy to solve PM_{2.5} problems of local government organizations in Samut Prakan Province was at high level. The standards and objectives was at the highest level. (2) an overall image the level of success in implementing the policy to solve PM_{2.5} problem of local government organizations in Samut Prakan Province was at high level (3) The various factors affecting the implementation of the policy to solve PM_{2.5} problems of local government organizations in Samut Prakan Province, followed by The disposition of implementers, social and political conditions, standards and objectives, resources and economic. with statistically significant at .05 level. (4) The predicting equation was $Y = -0.041 + 0.222(X1) + 0.177(X2) + 0.252(X3) + 0.346(X4)$ (5) The most important problem to solve the PM_{2.5} was the standards and objectives policy. To successfully the implementation the policy to solve PM_{2.5} problem of local government organizations in Samut Prakan Province. Employees should be encouraged to understand the policy and have a positive attitude towards it.

Keywords : Factors Affecting the Success of Implementing Policy to Solve PM_{2.5} Problem , Samut Prakan Province , local government organizations

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรวัดน์ เมธาสุทธิรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่คอยให้คำแนะนำ ปรีกษา ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และติดตามการศึกษาค้นคว้าอิสระ ครั้งนี้อย่างใกล้ชิด นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์

ขอขอบคุณอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญยัง กรรมการสอบที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ แก้ไข และให้แนวคิดต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์

นอกจากนี้ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประกอบด้วย 1) ผศ.ดร. สุปัญญา สุนทรนนท์ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2) ดร.พิชยา ชวากร สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 3) นางสาวนันทพร คงสำรวย นักวิชาการ สิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรปราการ ที่ได้กรุณาสละเวลาในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลสำหรับใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ และอำนวยความสะดวกงานการศึกษาค้นคว้าอิสระสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ประกอบการวางแผนการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในพื้นที่ และผู้ที่สนใจต่อไป

นางสาวดวงนภา สุวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	3
กรอบแนวคิดการศึกษา.....	4
สมมติฐานในการศึกษา.....	5
ขอบเขตของการศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติและความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ.....	12
การบริหารงานท้องถิ่น.....	19
นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองในจังหวัดสมุทรปราการ.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	53
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ ของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ.....	56
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ระดับความสำเร็จของการน่านโยบาย การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ.....	64
ตอนที่ 4 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ ของการน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ.....	66
ตอนที่ 5 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 ผลการศึกษาสมการพยากรณ์ ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษ ด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการ.....	69
ตอนที่ 6 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 5 ผลการศึกษา ปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น.....	71
บทที่ 5 สรุปการศึกษา.....	78
สรุปผลการศึกษา.....	78
อภิปรายผล.....	82
ข้อเสนอแนะ.....	88
บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	94
ประวัติผู้ศึกษา	104

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ตารางเทียบค่าความเข้มข้นของสารมลพิษทางอากาศสำหรับคำนวณดัชนีคุณภาพอากาศ.....	31
ตารางที่ 2.2 เกณฑ์ดัชนีคุณภาพอากาศของประเทศไทย.....	32
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา.....	40
ตารางที่ 3.2 แสดงการแบ่งเกณฑ์การวัดระดับความคิดเห็นคำถามส่วนที่ 2.....	48
ตารางที่ 3.3 แสดงการแบ่งเกณฑ์การวัดระดับความคิดเห็นคำถามส่วนที่ 3.....	49
ตารางที่ 3.4 แสดงรายละเอียดการดำเนินงาน.....	50
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	53
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ.....	56
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบายที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ.....	57
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านทรัพยากรนโยบายที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ.....	58
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านการสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรงที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ.....	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านลักษณะ หน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบาย การแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ.....	60
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านเงื่อนไข ทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบาย การแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ.....	62
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านความตั้งใจ ของผู้ปฏิบัติที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหาหมอกพิษ ด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการ.....	63
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของระดับความสำเร็จ ของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ.....	64
ตารางที่ 4.10	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหา หมอกพิษ ด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการ.....	68
ตารางที่ 4.12	จำนวนและร้อยละของปัญหาของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหาหมอกพิษ ด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติ ที่สำคัญที่สุด.....	71
ตารางที่ 4.13	ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการแก้ไขปัญหาหมอกพิษ ด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น.....	72
ตารางที่ 4.13	ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละออง ขนาดเล็ก PM _{2.5} ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น.....	73
ตารางที่ 4.14	จำนวนและร้อยละของมาตรการที่สำคัญที่สุดในนโยบายการแก้ไขปัญหา ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}	74
ตารางที่ 4.15	จำนวนและร้อยละของมาตรการที่สำคัญที่สุดในมาตรการที่ 1.....	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของมาตรการที่สำคัญที่สุดในมาตรการที่ 2.....	76
ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของมาตรการที่สำคัญที่สุดในมาตรการที่ 3.....	77

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา.....	4
ภาพที่ 2.1 ตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติของ Van Meter & Van Horn.....	14
ภาพที่ 2.2 ตัวแบบเชิงบูรณาการ.....	15
ภาพที่ 2.3 แสดงขนาดของฝุ่นขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน เทียบกับเส้นผม เม็ดทราย.....	28

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาหมอกพิษทางอากาศจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} นับเป็นภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ของประเทศไทย ที่มีลักษณะเฉพาะตัวแตกต่างจากปัญหาหมอกพิษอื่นๆ และถือเป็นปัญหาหมอกพิษทางอากาศที่สำคัญที่สุดของจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบทางเดินหายใจของประชาชน โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ เด็ก ผู้สูงอายุ และผู้ที่มีโรคประจำตัวเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ ฝุ่นละอองในอากาศ (Particulate matter หรือ PM) ประกอบด้วยสารเคมีหลายชนิดในสภาพของเหลวหรือของแข็งที่แขวนลอยอยู่ในอากาศ โดยมีขนาดและองค์ประกอบที่แตกต่างกัน ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบหลายด้าน ทั้งต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ความเสียหายต่ออาคาร การสร้างความเดือดร้อนรำคาญ และปัญหาทัศนวิสัยซึ่งเป็นอุปสรรคในการคมนาคม โดยเกิดจากแหล่งกำเนิดต่างๆ เช่น โรงงานอุตสาหกรรม สถานประกอบการ อาคารบ้านเรือน/หมู่บ้านจัดสรร เตาเผาขยะ/เตาเผาศพ การคมนาคมขนส่ง และยานพาหนะต่าง ๆ เช่น รถยนต์ รถบรรทุก รถโดยสาร รถจักรยานยนต์ รถไฟ เรือโดยสารและแพขนานยนต์ เครื่องบิน การเผาในที่โล่ง การก่อสร้าง การทำเหมือง การขนถ่ายสินค้าที่เรือและท่าเทียบเรือ

การนำนโยบายสาธารณะมาใช้ในการแก้ไขปัญหาหมอกพิษจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ที่เกิดขึ้นทุกปี ภาครัฐได้กำหนดแนวทางและมาตรการการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ซึ่งคณะรัฐมนตรี มีมติรับทราบแนวทางและมาตรการ เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2562 ซึ่งต่อมา 12 กุมภาพันธ์ 2562 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ “การแก้ไขปัญหาภาวะด้านฝุ่นละออง” เป็นวาระแห่งชาติ มาตรการและแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละออง” เป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นโดยมุ่งเน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกพิษเชิงพื้นที่ การป้องกันและลดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) จากแหล่งกำเนิดหลักที่ก่อให้เกิดฝุ่นละออง เช่น ยานพาหนะ การเผาในที่โล่ง ภาคอุตสาหกรรม การก่อสร้าง หมอกควันข้ามแดน รวมถึงภาคครัวเรือน และการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการประกอบด้วย 3 มาตรการ ได้แก่ มาตรการที่ 1 การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ มาตรการที่ 2 การป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) และ มาตรการที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ ในพื้นที่ที่มีปัญหา/พื้นที่เสี่ยงปัญหาฝุ่นละออง

ในช่วงวิกฤต ได้แก่ พื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ พื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล พื้นที่จังหวัดอื่นๆที่เสี่ยงปัญหาฝุ่นละออง เช่น พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นต้น

ในการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับพื้นที่ หน่วยงานหลักรับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัด ซึ่งจังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดปริมณฑลที่รองรับการขยายตัวจากกรุงเทพมหานคร จึงมีสถานประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก และมีปัญหาการจราจรติดขัดในย่านชุมชน ส่งผลให้มีปัญหาด้านมลพิษทางอากาศค่อนข้างมาก กรมควบคุมมลพิษ ได้ทำการติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติ 5 แห่ง ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ คือ 1) ศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ 2) โรงไฟฟ้าพระนครใต้ 3) ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการและทุพพลภาพพระประแดง 4) บ้านพักกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และ 5) การเคหะชุมชนบางพลี จากข้อมูลการเฝ้าระวังคุณภาพอากาศในจังหวัดสมุทรปราการ (กรมควบคุมมลพิษ, 2566) พบว่า สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} เฉลี่ย 24 ชั่วโมงในจังหวัดสมุทรปราการมีค่าสูงเกินเกณฑ์มาตรฐาน (37.5 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) ในช่วงพฤศจิกายน – เมษายน ของทุกปี สาเหตุหลักของปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ส่วนใหญ่เกิดจากปัญหาการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์หรือควันดำจากรถยนต์ดีเซล และการจราจรที่ติดขัด การไม่ดับเครื่องยนต์ขณะจอดรถ ปัญหาควันเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม การก่อสร้างโครงการใหญ่ และการเผาในที่โล่ง โดยเฉพาะการเผาวัสดุการเกษตรที่เกิดขึ้นในช่วงต้นปี ประกอบกับในช่วงต้นปี สภาพอุตุนิยมวิทยาไม่เอื้ออำนวยต่อการกระจายตัวของฝุ่นละออง เนื่องจากมีสภาพอากาศนิ่ง ลมสงบ และมีความชื้นสูง ทำให้ฝุ่นละอองเกิดการสะสมในบรรยากาศและมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ คุณภาพชีวิตของประชาชน และสิ่งแวดล้อม

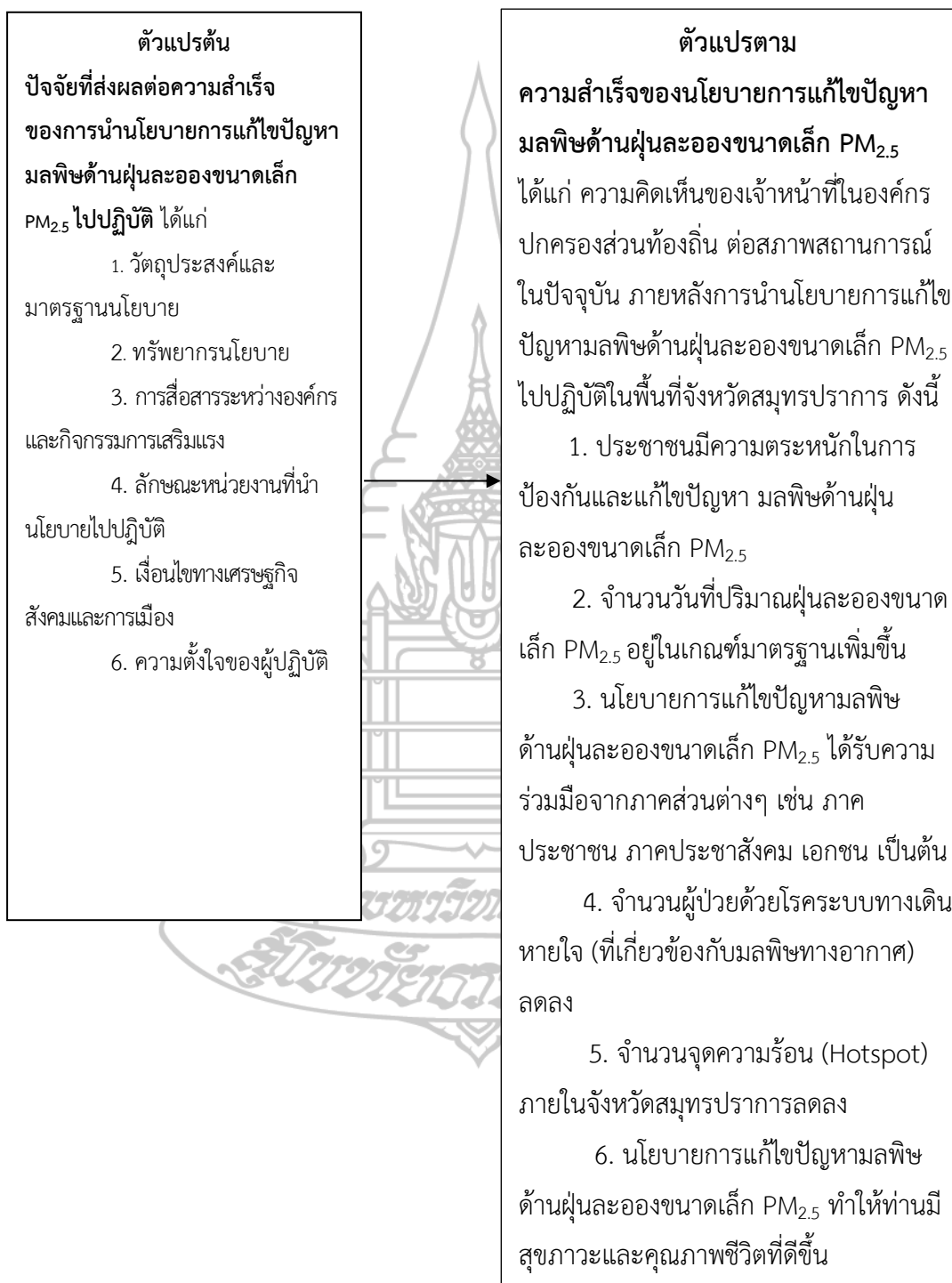
การนำนโยบายการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นการบริหารจัดการ/ควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดในเชิงพื้นที่ การกำหนดแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาในช่วงวิกฤตสถานการณ์ รวมถึงการดำเนินงานในระยะเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ เพื่อรองรับสถานการณ์ในช่วงวิกฤตในพื้นที่ที่มีปัญหาและพื้นที่เสี่ยงปัญหาฝุ่นละออง ใช้ระบบบริหารจัดการแบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) เป็นกลไกจัดการปัญหาฝุ่นละอองโดยจัดตั้งศูนย์บัญชาการระดับจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์เพื่อให้การอำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองมีเอกภาพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการปฏิบัติงาน โดยหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการนำนโยบายไปปฏิบัติและใกล้ชิดกับภาคประชาชนมากที่สุด คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งต้องดำเนินการตามภารกิจ อำนาจหน้าที่ และกฎหมายที่มีอยู่ให้ครบถ้วน เพื่อควบคุมรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับปกติ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักที่สนับสนุนการดำเนินงานของจังหวัดสมุทรปราการ ในการนำนโยบายแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล และแม้จะมีแนวทางการการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติที่มีการอ้างอิงตามมาตรการและแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ มีการบริหารจัดการ/ควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ เพื่อรองรับสถานการณ์ในช่วงวิกฤต เพื่อให้้องค์ปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการนำไปปฏิบัติแล้ว แต่สถานการณ์มลพิษทางด้านฝุ่นละอองก็ยังเป็นปัญหาอยู่ ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงเห็นว่า จำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัยและปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์ในการศึกษา

- 2.1 เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ
- 2.2 เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ
- 2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ
- 2.4 เพื่อศึกษาสมการพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ
- 2.5 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. สมมติฐานในการศึกษา

มีตัวแปรต้นอย่างน้อย 1 ตัว ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ (ตัวแปรต้น ได้แก่ วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย ทรัพยากรนโยบาย การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง และความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ)

5. ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา คือ มุ่งศึกษาปัจจัยด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย ทรัพยากร นโยบาย การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง และความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษ ด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ และความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อสภาพสถานการณ์ในปัจจุบัน ภายหลังจากการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ดังนี้ 1) ประชาชนมีความตระหนักในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} 2) จำนวนวันที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น 3) นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ได้รับความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ เช่น ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม เอกชน เป็นต้น 4) จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ (ที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ) ลดลง 5) จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ภายในจังหวัดสมุทรปราการลดลง และ 6) นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ทำให้ท่านมีสุขภาวะและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ขอบเขตประชากร คือ ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการที่นำนโยบายด้านการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติ ครอบคลุม 6 อำเภอ 48 อปท จำนวน 9,518 คน จากนั้นใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้ขนาดตัวอย่าง 384 คน

ขอบเขตพื้นที่ คือ จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอบางพลี อำเภอบางบ่อ อำเภอบางเสาธง อำเภอพระประแดง และอำเภอพระสมุทรเจดีย์

ขอบเขตเวลา ปี พ.ศ. 2566-2567

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} หมายถึง สารแขวนลอยในบรรยากาศ มีส่วนประกอบ เช่น สารโลหะหนัก สารเคมี ฝุ่นดิน เชื้อโรค ฯลฯ เรียกตามขนาด เช่น PM₁₀ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน 10 ไมครอน และ PM_{2.5} ขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน

6.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ หมายถึง ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติ มี 6 ด้าน ดังนี้ 1) วัตถุประสงค์ของนโยบายและมาตรฐานของนโยบาย 2) ทรัพยากรนโยบาย 3) การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง 4) ลักษณะหน่วยงานที่น่านโยบายไปปฏิบัติ 5) เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง และ 6) ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ

6.3 วัตถุประสงค์ของนโยบายและมาตรฐานของนโยบาย หมายถึง ความเข้าใจต่อนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} นโยบายฯ ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ มีเป้าหมายที่ชัดเจน และมีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมาย

6.4 ทรัพยากรนโยบาย หมายถึง การได้รับงบประมาณ อุปกรณ์ เครื่องมือ สนับสนุนการดำเนินงานอย่างเพียงพอ และมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ

6.5 การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง หมายถึง การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} การประชาสัมพันธ์นโยบายฯ ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ เช่น เว็บไซต์ facebook เสียงตามสาย ฯลฯ การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่มีภารกิจตามนโยบายฯ และการกำหนดเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับนโยบายฯ

6.6 ลักษณะหน่วยงานที่น่านโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง หน่วยงานมีการกำหนดกำหนดบทบาท อำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน เป้าหมาย ความสำเร็จของการดำเนินนโยบาย และติดตามความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

6.7 เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง หมายถึง การสนับสนุนจากภาคประชาสังคมและ ประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งผลกระทบจากการแข่งขันทางการเมืองในพื้นที่

6.8 ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ หมายถึง บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในนโยบายการตระหนักในหน้าที่ของตนเองในการช่วยกันดำเนินการ แก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} เปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็น วางแผน กำหนดเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน

6.9 ความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ หมายถึง ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อสภาพสถานการณ์ในปัจจุบัน ภายหลังจากการนำนโยบายการแก้ไขปัญหาหมลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ดังนี้

- 1) ประชาชนมีความตระหนักในการป้องกันและแก้ไขปัญหา มลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}
- 2) จำนวนวันที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น
- 3) นโยบายการแก้ไขปัญหาหมลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}ได้รับความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ เช่น ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม เอกชน เป็นต้น
- 4) จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ (ที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ) ลดลง
- 5) จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ภายในจังหวัดสมุทรปราการลดลง และ
- 6) นโยบายการแก้ไขปัญหาหมลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ทำให้ท่านมีสุขภาวะและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ได้ทราบความสำเร็จของนโยบายการแก้ไขปัญหาหมลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} และความสัมพันธ์ของปัจจัยๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหาหมลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

7.2 ได้สมการพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหาหมลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

7.3 นำปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จและข้อเสนอแนะในการนำนโยบายการแก้ไขปัญหาหมลพิษด้านฝุ่นละอองฯ ไปปฏิบัติ มาปรับปรุงการดำเนินงานให้บรรลุผล

7.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ สามารถนำเอาข้อมูล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะต่างๆ จากการศึกษาวิจัยไปใช้ประกอบการวางแผนการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในพื้นที่

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหาหมอกพิษ ด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ” ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติและความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ
3. การบริหารงานท้องถิ่น
4. นโยบายการแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละอองของจังหวัดสมุทรปราการ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ

1.1 ความหมายของนโยบายสาธารณะ

ความหมาย นโยบายสาธารณะ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายที่แตกต่างกัน (กิตติชัย แก้วดำ, 2560, หน้า 13) ดังนี้

โทมัส ได้ความหมายของนโยบายสาธารณะว่าสิ่งที่รัฐบาลเลือกกระทำหรือไม่กระทำ ในส่วนที่รัฐบาลเลือกจะกระทำจะครอบคลุมกิจกรรมต่างๆ ทั้งหมดของรัฐบาลทั้งกิจกรรมที่เป็นกิจวัตรและกิจกรรมที่เกิดขึ้นบางโอกาส โดยสิ่งที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำอาจส่งผลกระทบต่อทั้งทางบวกและทางลบ

แอนเดอร์สัน ให้ความหมายนโยบายสาธารณะว่าหมายถึงแนวทางปฏิบัติ (ของรัฐบาล) ที่กำหนดวัตถุประสงค์แน่นอนเพื่อให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลจัดการกับปัญหาหรือเรื่องที่อยู่ในความสนใจ

สมบัติ อารังธัญวงศ์ ให้ความหมายนโยบายสาธารณะว่าเป็นกิจกรรมที่รัฐบาลเลือกจะกระทำหรือไม่กระทำโดยใช้อำนาจของรัฐในการจัดสรรกิจกรรมเพื่อตอบสนองค่านิยมของสังคม มีผู้มีอำนาจในการกำหนดนโยบายสาธารณะได้แก่ผู้นำทางการเมืองฝ่ายบริหารฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ พรรคการเมือง สถาบันราชการ ข้าราชการ และประมุขของประเทศ

ทินพันธ์ นาคาคะ ให้ความหมายนโยบายสาธารณะว่าเป็นโครงการที่รัฐบาลบัญญัติขึ้นเป็นแนวทางสา หรือการปฏิบัติในการจัดสรรคุณค่าต่างๆให้แก่สังคม

ถวัลรัฐ วรเทพพุดิพงษ์ ให้ความหมายนโยบายสาธารณะว่าแนวทางการปฏิบัติของรัฐบาลซึ่งกำหนดวัตถุประสงค์แน่นอนไม่ทางใดก็ทางหนึ่งคือเพื่อแก้ปัญหาในปัจจุบันเพื่อป้องกันปัญหาหรือหลีกเลี่ยงปัญหาในอนาคตและเพื่อก่อให้เกิดสิ่งที่พึงปรารถนารัฐบาลมีความจริงใจและนโยบายเป็นบวกหรือลบหรืออาจเป็นการกระทำหรืองดเว้นการกระทำก็ได้

จุมพล หนิมพานิช ได้ศึกษาความหมายของคำว่า "นโยบาย" อย่างหลากหลายและเสนอว่าในระยะแรกการให้คำนิยามของคำว่า "นโยบาย" มักนิยมใช้ในการจัดทำนโยบายของรัฐบาล หรือหน่วยงานภาครัฐ ที่เรียกว่า นโยบายสาธารณะมากกว่าขององค์กรภาคเอกชน แต่ในระยะหลังองค์กรภาคเอกชน รวมถึงองค์กรไม่แสวงหากำไรอื่นๆ ได้นำนโยบายมาใช้เพื่อเป็นแผนดำเนินงานของตนด้วย เช่น นโยบายของบริษัท หรือนโยบายพรรคการเมือง เป็นต้น (จุมพล หนิมพานิช, 2547, หน้า 18)

อมร รักษาสัตย์ อธิบายความหมายของนโยบายสาธารณะว่า หมายถึง ความคิดของรัฐบาลที่จะทำอะไรหรือไม่ อย่างไร เพียงใด เมื่อใด โดยมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ การกำหนดเป้าหมายหลักการและกลวิธีที่ปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ และการเตรียมการสนับสนุนต่างๆ (อมร รักษาสัตย์, 2518, หน้า 5)

กุลธนา ธนาพงศธร สรุปความหมายของนโยบายสาธารณะว่าเป็นแนวทาง กว้างๆที่รัฐบาลของประเทศหนึ่งๆ ได้กำหนดขึ้นเป็นโครงการ เผยการหรือกำหนดการเอาไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นหนทางชี้แนะให้มีการปฏิบัติต่างๆ ตามมาทั้งนี้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ (กุลธนา ธนาพงศธร, 2535, หน้า 3)

จากความหมายของ นโยบายสาธารณะ ข้างต้นพบสรุปได้ว่า นโยบายสาธารณะคือการตัดสินใจที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำโดยการใช้อำนาจของรัฐ ซึ่งรัฐบาลได้ตัดสินใจและกำหนดไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางของกิจกรรมหรือการกระทำต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

1.2 กระบวนการนโยบายสาธารณะ

แอนเดอร์สัน (Anderson, pp.26-27 อ้างถึงในกิตติชัย แก้วดำ, 2560, หน้า 13-14) ได้ให้กรอบแนวคิดในกระบวนการนโยบายสาธารณะอย่างเป็นลำดับขั้นตอนไว้ 5 ขั้นตอน คือ

1. การก่อตัวของปัญหานโยบาย (Policy problem) ปัญหานั้นเป็นปัญหาสาธารณะหรือไม่ ปัญหานั้นเป็นวาระของรัฐบาลที่ต้องกระทำหรือไม่ (Policy agenda) โดยคำว่าปัญหาต้องพิจารณาว่าเป็นปัญหาจริงหรือไม่ เพราะบางครั้งสิ่งที่เราคิดว่าเป็นปัญหา ความจริงอาจไม่เป็นปัญหาก็ได้

2. การก่อรูปนโยบาย (Formulation) ขั้นตอนนี้เป็นการกำหนดทางเลือกของนโยบาย (Policy alternatives) ว่ามีทางเลือกใดบ้างในการแก้ปัญหา และใครเป็นผู้มีส่วนร่วมในการกำหนด

นโยบาย หากทางเลือกมีหลายทางก็ต้องวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือกด้วย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ต้นทุน-ผลประโยชน์ (Cost-benefit analysis)

3. การตัดสินใจนโยบาย (Adoption) ในขั้นตอนนี้เป็นการตัดสินใจว่าทางเลือกต่างๆ ที่ได้วิเคราะห์ไว้แล้วจะตัดสินใจเลือกทางเลือกใดหรือนำทางเลือกใดไปบังคับใช้ และเป็นสิ่งที่ต้องการให้เป็น และใครจะเป็นผู้ตัดสินใจนโยบาย

4. การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Implementation) เมื่อได้ตัดสินใจเลือกนโยบายที่เห็นว่าดีที่สุดแล้ว ก็นำนโยบายที่เลือกแล้วไปปฏิบัติให้บรรลุผล และมีอะไรเป็นผลกระทบต่อนโยบายของนโยบาย

5. การประเมินผลนโยบาย (Evaluation) โดยการวัดว่านโยบายมีประสิทธิผลหรือผลกระทบอย่างไรหลังจากนำนโยบายนั้นไปสู่การปฏิบัติ และใครจะเป็นผู้ประเมินผลนโยบายอะไรคือผลที่ตามมาของนโยบายจากการประเมินผล

ดันน์ (Dunn, 1994, pp.15-16 อ้างถึงในกิตติชัย แก้วดำ, 2560, หน้า 14) ได้แบ่งกระบวนการนโยบาย (The process of policy making) ออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ Agenda setting, Policy formulation, Policy adoption, Policy implementation และ Policy assessment

ขั้นตอนแรก Agenda setting การกำหนดนโยบายเป็นวาระของรัฐบาลที่ต้องปฏิบัติมีลักษณะ เช่น ปัญหาการคัดเลือกและแต่งตั้งตำแหน่งของข้าราชการเป็นปัญหาที่เป็นวาระของ รัฐบาล มีหลายปัญหาที่รัฐบาลไม่อาจทำได้ทั้งหมด ในขณะที่ปัญหาอื่นที่หยิบยกขึ้นมาหลังจากที่ล่าช้ามานาน ตัวอย่างเช่น ผู้มีอำนาจโดยชอบธรรมของรัฐและผู้สนับสนุนได้จัดเตรียมกฎหมายส่งไปยังคณะกรรมการสุขภาพและสวัสดิการเพื่อศึกษาและอนุมัติ กฎหมายนั้นยังอยู่กับคณะกรรมการและยังไม่มี การลงคะแนนเสียง

ขั้นตอนที่สอง Policy formulation เป็นการก่อรูปของนโยบายซึ่งมีลักษณะที่ก่อรูปมาจากข้าราชการ มีทางเลือกของนโยบายที่เกี่ยวกับปัญหา นโยบาย เป็นทางเลือกของนโยบายที่กำหนดขึ้นเพื่อการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร ศาล และฝ่ายนิติบัญญัติ ตัวอย่าง เช่น ศาลของรัฐเป็นผู้พิจารณาในการห้ามใช้การทดสอบความสำเร็จมาตรฐานในเรื่อง ทดสอบพื้นฐานการมีอคติในการต่อต้านสตรี

ขั้นตอนที่สาม Policy adoption การตัดสินใจนโยบายทางเลือกของนโยบายถูกตัดสินใจโดยได้รับการสนับสนุนโดยเสียงข้างมากจากฝ่าย นิติบัญญัติ หรือเป็นฉันทานุมติในการตัดสินใจระหว่างผู้เป็นตัวแทน หรือศาล ยกตัวอย่างเช่น การตัดสินใจของศาลสูงโดยเสียงข้างมากที่ให้สิทธิแก่สตรีที่จะระงับการตั้ง ครรภ์ได้โดยการทำแท้ง

ขั้นตอนที่สี่ Policy implementation การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ เมื่อนโยบายได้รับการตัดสินใจแล้วก็จะนำไปสู่การปฏิบัติโดยมีหน่วยงานในการปฏิบัติตามนโยบายนั้น ซึ่งจะต้องระดม

ทรัพยากรมนุษย์และเงินทุนเพื่อนำไปใช้ปฏิบัติตามนโยบาย ยกตัวอย่างเช่น เทรนด์ของเมืองได้ว่าจ้างคนเพิ่มขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายในการจัดเก็บภาษีโรงพยาบาลซึ่งจะไม่ยกเว้นภาษีให้อีกต่อไป

ขั้นตอนสุดท้าย Policy assessment การประเมินผลนโยบาย โดยมีหน่วยงานด้านการตรวจสอบและการบัญชีของรัฐบาล ซึ่งถูกกำหนดโดยผู้เป็นตัวแทนผู้บริหารโดยชอบด้วยกฎหมายและศาล อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นความชอบธรรมตามกฎหมายที่นโยบายจะต้องมีการประเมินผลว่าทำได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์เพียงใด ตัวอย่างเช่น The general accounting office ทำหน้าที่กำกับตรวจสอบโครงการด้านสวัสดิการสังคม เช่น โครงการ (Aid to families with dependent children : AFDC) พบว่า กำหนดขอบเขตในการให้สวัสดิการที่ผิด

อุทัย เลหาวิเชียร (2544, หน้า 292-301อ้างถึงในกิตติชัย แก้วดำ, 2560, หน้า 14) ได้เสนอกระบวนการนโยบายสาธารณะ แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน

1. การกำหนดปัญหา นโยบายสาธารณะจะมีได้ต่อเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก่อน และปัญหาจะเกิดขึ้นได้ก็เพราะมีคนเป็นจำนวนมากไม่พอใจในเหตุการณ์ อย่างใดอย่างหนึ่ง การที่คนส่วนใหญ่เห็นเป็นปัญหา ควรจะให้กลุ่มคนที่มีหน้าที่รับผิดชอบและกลุ่มอื่น ๆ เห็นว่าเป็นปัญหาด้วยการที่คนหลายฝ่ายเห็นปัญหาอันหนึ่งอย่างเดียวกันและได้มีการเรียกร้องให้ แก้ไขปัญหาดังกล่าวปัญหานั้นก็จะกลายเป็นนโยบายสาธารณะ ดังนั้นในขั้นของการกำหนดปัญหาจึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับหน้าที่ของการกำหนดนโยบาย เพราะปัญหาจะนำไปสู่การกำหนดนโยบาย จึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นขั้นตอนเดียวกันกับเรื่องของการกำหนดนโยบาย

2. การวิเคราะห์ทางเลือก เมื่อทราบปัญหาและได้กำหนดเป็นเป้าหมายจากนั้นก็ทำการวิเคราะห์ทางเลือก เพื่อการบรรลุเป้าหมายในการหาทางเลือก ผู้ที่ตัดสินใจจะต้องคำนึงถึงเป้าหมายและค่านิยมให้ชัดเจนแล้วจึงแสวงหาทางเลือกเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ซึ่งควรคิดว่าทางเลือกใดดีด้วย รวมทั้งการคำนวณเพื่อหาต้นทุนและประโยชน์ที่จะได้รับต่อมาจึงมาเปรียบเทียบถึงผลของทุกทางเลือก ซึ่งในที่สุดผู้ตัดสินใจก็จะเลือกทางเลือกที่บรรลุเป้าหมายและค่านิยมที่ดีที่สุด การวิเคราะห์ทางเลือกดังกล่าว เรียกว่า “The rational comprehensive theory” เป็นวิธีที่อาศัยหลักเหตุผล ซึ่งมีการศึกษาอย่างละเอียด แต่มีข้อจำกัดหลายประการ ทำให้มีการเสนอให้ใช้การตัดสินใจแบบค่อยเป็นค่อยไปหรือตัดสินใจเฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้น (Incremental) โดยถือว่านโยบายเดิมที่ได้ตัดสินใจทำไว้แล้วมีความถูกต้องและเหมาะสมแล้วจะเพิ่มหรือลด หรือจะเปลี่ยนแปลงก็เพียงเล็กน้อย ต่อมาก็มีผู้ที่เห็นว่าการตัดสินใจโดยอาศัยหลักเหตุผล และการตัดสินใจเฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้น อาจไม่เหมาะสม ควรมีการใช้การตัดสินใจแบบผสมผสานกัน (Mixed scanning) เพื่อให้การตัดสินใจนโยบายมีความถูกต้องและเหมาะสมมากขึ้น

3. การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ในขั้นของการวิเคราะห์ทางเลือกก็เพื่อจะได้ นโยบายสาธารณะเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ขั้นของการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นขั้นที่มีความสำคัญ

มากที่สุด เพราะนโยบายสาธารณะก็คือ แผนกระดาษจะเป็นความจริงได้ก็ต่อเมื่อการนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

4. การประเมินผลนโยบาย ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการนโยบายสาธารณะก็คือ การประเมินผลนโยบาย ซึ่งปัจจุบันเป็นกิจกรรมที่ได้รับความสนใจอย่างแพร่หลายในเกือบทุกประเทศ ความหมายของการประเมินผลก็คือ การที่จะตรวจสอบว่าได้มีการบรรลุเป้าหมายของโครงการแค่ไหน และเพียงใด การประเมินผลต้องอาศัยความรู้ทางการวิจัย แต่ก็มีคนเป็นจำนวนมากไม่น้อยได้ประเมินผลโดยอาศัยหลักการเข้าใจข้อเท็จจริงโดย ปราศจากเหตุผล (Intuition) การคาดคะเนหรือการเดา ซึ่งเป็นคนละเรื่องกับการทำการวิจัย อาจกล่าวได้ว่า นักการเมือง นักบริหาร นักหนังสือพิมพ์หรือประชาชน โดยทั่วไปมักประเมินผล โดยไม่ได้อาศัยพื้นฐานความรู้การวิจัยมากนัก

จากความหมายของกระบวนการนโยบายสาธารณะข้างต้นพอสรุปได้ว่า กระบวนการนโยบายสาธารณะคือ กระบวนการที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา โดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้ ขั้นตอนแรกเป็นการกำหนดนโยบาย ขั้นตอนที่สองเป็นการวิเคราะห์หาทางเลือกของนโยบายที่กำหนดขึ้นเพื่อตัดสินใจหาทางเลือกที่ดีที่สุด เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติขั้นตอนที่สาม การนำนโยบายไปปฏิบัติ และขั้นตอนที่สี่การประเมินผลนโยบาย

2. แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติและความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

2.1 การนำนโยบายไปปฏิบัติ มีผู้ให้นิยามไว้ ดังนี้

Van Meter, Donald S. & Van Horn, Carl E. (1976, อ้างถึงใน อลงกต แพนสนิท, 2560, น. 14) ได้ให้ความหมายว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง การกระทำโดยคนหรือกลุ่มคน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชนที่มุ่งให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยใช้ความพยายามเพียงครั้งเดียวที่จะแปลงการตัดสินใจไปสู่การปฏิบัติและใช้ความพยายามอย่างต่อเนื่องในการที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่หรือทีละน้อยตามนโยบายที่กำหนดไว้

Pressman, Jeffrey L. & Widavsky, Aaron (1979, อ้างถึงใน วชิรวัชร งามละม่อม, ม.ป.ป., น. 1) ได้กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติหมายถึง การบวนการที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้กับกระบวนการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนด

วรเดช จันทรศร (2554, หน้า 16) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัตินั้นเป็นการศึกษาว่า องค์การสามารถที่จะนำและกระตุ้นทรัพยากรทางการบริหาร ตลอดจนกลไกที่สำคัญ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามนโยบายที่วางไว้หรือไม่เพียงใด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือการนำ

นโยบายไปปฏิบัติ จะให้ความสนใจความสามารถในการที่จะผลักดันให้การทำงานขององค์กรบรรลุผลลัพธ์ที่ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้

กล้า ทองขาว (2551) ได้กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึงการหาความรู้ความเข้าใจ ปรากฏการณ์เป็นจริงที่ในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อเป็นบทเรียนและสามารถพัฒนาแนวทาง สร้างกลยุทธ์เพื่อเพิ่มศักยภาพและความสามารถของกลุ่มบุคคลและองค์กรที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ให้สามารถจัดการและดำเนินกิจกรรมให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย รวมทั้งหลีกเลี่ยงปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อผลสำเร็จของนโยบาย

สมบัติ อารังธัญวงศ์ (2550) ได้กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง ความพยายามที่จะตัดสินใจความสามารถในการรวบรวมคนและทรัพยากรทางการบริหาร และกระตุ้นบุคลากรให้ปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

สรุปได้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ การดำเนินการของคนหรือกลุ่มคน หรือรัฐบาลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือเพื่อเพิ่มศักยภาพและความสามารถขององค์กร โดยใช้ทรัพยากรทางการบริหารในการผลักดันการดำเนินการ

2.2 ตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติ

2.2.1 ตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติของ Van Meter & Van Horn

(อลงกต แผนสนธิ, 2560) ประกอบไปด้วยตัวแปรหลัก 6 ตัว ดังนี้

1) วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย (Policy Standards and Objectives) คือ การกำหนดรายละเอียดของเป้าหมายนโยบาย บางกรณีวัตถุประสงค์ และมาตรฐานนโยบายของตัวเอง เป็นตัวที่ช่วยให้ง่ายต่อการวัด ทั้งนี้ การวัดผลการปฏิบัติตามนโยบายจะชัดเจนเพียงใดขึ้นอยู่กับความชัดเจนของการกำหนดมาตรฐานนโยบาย และวัตถุประสงค์ของนโยบาย

2) ทรัพยากรนโยบาย (Policy Resources) คือ สิ่งที่จะช่วยอำนวยความสะดวกต่อการบริหารนโยบาย ทรัพยากรนโยบาย หมายถึงเงินและสิ่งที่กำหนดไว้ในแผนงาน ทรัพยากรเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมการนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผล

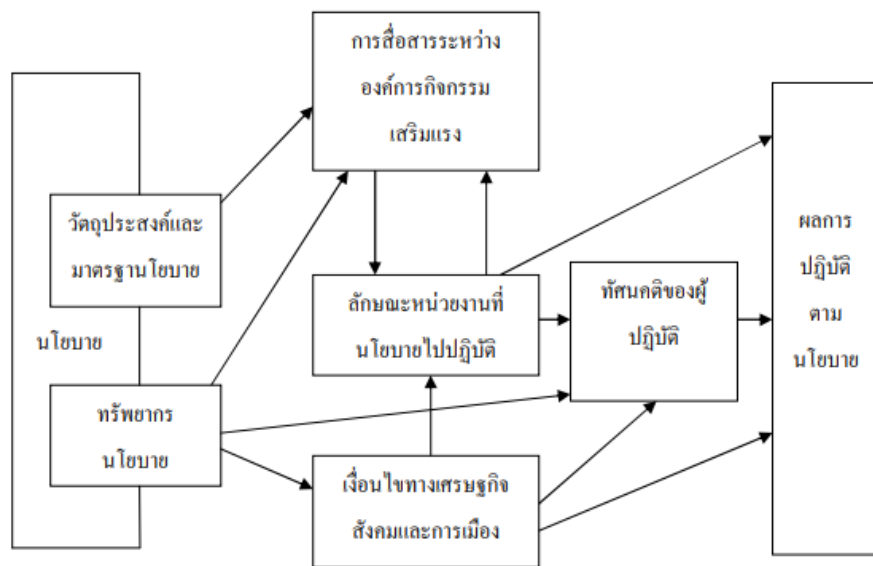
3) การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง (Inter-Organizational Communication and Enforcement Activities) คือ การสื่อสารมาตรฐานงานและวัตถุประสงค์นโยบาย เพื่อให้ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติแต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบแผนงานโครงการมีความรู้ความเข้าใจสอดคล้องกัน

4) ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ (The Characteristics of Lamenting Agencies) ได้แก่ สมรรถนะและขนาดของทีมงานในหน่วยงาน ระดับความเข้มข้นของการควบคุมบังคับบัญชาของหน่วยงานย่อยในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ วิธีทางการเมืองของหน่วยงาน การสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร นักกฎหมาย การสื่อสารระบบเปิดในองค์กร และ

ความสัมพันธ์ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ระหว่างองค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติกับองค์การที่ประกาศ ใช้นโยบายหรือผู้กำหนดนโยบาย

5) เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง (Economic, Social and Political Conditions) ต้องคำนึงถึง การจัดสรรทรัพยากรทางเศรษฐกิจให้หน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ให้คำนึงถึงความเพียงพอที่จะส่งเสริมให้แผนงานโครงการประสบความสำเร็จหรือไม่ ความเห็นสาธารณะเป็นบวกหรือเป็นลบ จุดเด่นของนโยบายคืออะไร สัมพันธ์กับประเด็นนโยบายหรือไม่อย่างไร ชั้นผู้นำชอบหรือไม่ชอบ กลุ่มหลากหลายในสังคม รวมทั้งกลุ่มผลประโยชน์ภาคเอกชนให้การสนับสนุนหรือคัดค้านการนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติ

6) ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ (The Disposition of Implementers) ได้แก่
 1. ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย 2. ทศนคติต่อนโยบาย และ 3. ความเข้มข้นของทัศนคติ

ภาพที่ 2.1 ตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติของ Van Meter & Van Horn

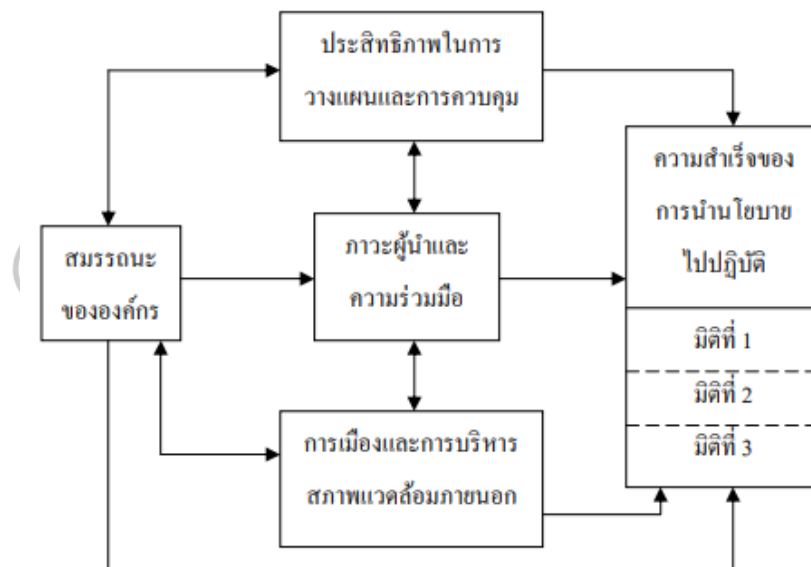
ที่มา อลงกต แพนสนิท, (2560, น.17).

2.2.2 ตัวแบบเชิงบูรณาการของวรเดช จันทรศร

วรเดช จันทรศร (2554, หน้า 129-146) ได้ทำการศึกษาเรื่องการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติได้เสนอตัวแบบเชิงบูรณาการ คือตัวแบบที่รวบรวมแนวคิดของทั้ง 5 ตัวแบบอันได้แก่

- 1) ตัวแบบที่ยึดหลักเหตุผล (Rational Model)
- 2) ตัวแบบทางด้านจัดการ (Management Model)
- 3) ตัวแบบทางด้านการพัฒนาองค์กร (Organization Development Model)
- 4) ตัวแบบทางด้านกระบวนการของระบบราชการ (Bureaucratic Process Model)
- 5) ตัวแบบทางการเมือง (Political Model)
- 6) ตัวแบบเชิงบูรณาการ (Integrative Model)

มาไว้โดยมุ่งแสวงหาผลกระทบของตัวแปรต่างๆ ที่มีต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งแบ่งการพิจารณาออกเป็น 3 มิติด้วยกัน ได้แก่ มิติที่หนึ่ง เป็นการวัดความสำเร็จและความล้มเหลวของนโยบายจากผลผลิต ผลลัพธ์ และผลลัพธ์สุดท้ายที่เกิดขึ้น มิติที่สอง เป็นการวัดถึงผลกระทบของนโยบาย และมิติที่สามเป็นการวัดว่าผลของนโยบายนั้นสามารถส่งประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวมได้หรือไม่ ส่วนตัวแปรอิสระที่นำมาพิจารณานั้นมาจาก 4 ปัจจัยด้วยกัน คือ สมรรถนะขององค์กร ประสิทธิภาพในการวางแผนและการควบคุม ภาวะผู้นำและความร่วมมือ ภาวะผู้นำและความร่วมมือ และการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก

ภาพที่ 2.2 ตัวแบบเชิงบูรณาการ

2.3 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

วเรเดช จันทรศร (2554, หน้า 463-466) ได้แสดงบูรณาการของการศึกษาโดยใช้ ทฤษฎีนิรนัยและทฤษฎีอุปนัยโดยอาศัยหลักวิเคราะห์ข้อมูลเชิงตรรกะหรือการใช้เหตุใช้ผลตลอดจน การพิจารณาเปรียบเทียบกับปัจจัยต่างๆ ที่ได้จากการศึกษาในแต่ละวิธีแล้วสามารถสรุปเงื่อนไขปัจจัย ที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ นั้น สามารถจำแนกได้ 12 ด้าน ซึ่งในแต่ละด้านล้วน มีองค์ประกอบย่อยดังต่อไปนี้

1. ด้านนโยบาย มีองค์ประกอบ ได้แก่ นโยบายที่จะประสบความสำเร็จในการนำไป ปฏิบัติ ควรเป็นนโยบายเก่า หรือเคยดำเนินการมาก่อน เป็นนโยบายที่มีการระบุแนวทางในการแก้ไข ปัญหาชัดเจนเป็นนโยบายที่ช่วยให้กำหนดโครงสร้างการปฏิบัติงานได้ง่าย เป็นนโยบายที่มีเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ชัดเจน เป็นนโยบายที่มีทฤษฎีรองรับ เป็นนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของ กลุ่มเป้าหมาย เป็นนโยบายที่สอดคล้องกับนโยบายอื่นๆ เป็นนโยบายที่สอดคล้องกับความเป็นจริง เป็นนโยบายที่มีตัวชี้วัดและมาตรฐานมีความชัดเจน นโยบายดังกล่าวช่วยให้เกิดประสิทธิผลในการ ดำเนินงาน มีการนำมาทดลองใช้ในกลุ่มเป้าหมายบางส่วน

2. ด้านการกำหนดภารกิจและการมอบหมายงาน ประกอบด้วย ขั้นตอนของการ ปฏิบัติงานมีความชัดเจน มีความสอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายหลัก มีแนวทาง ปฏิบัติงานชัดเจน เข้าใจง่าย มีกฎระเบียบในการปฏิบัติงานพอดี และมีความยืดหยุ่น มีการกำหนด บทลงโทษและการให้รางวัลอย่างเป็นระบบ มีการจัดสรรอำนาจหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน

3. ด้านทรัพยากร ประกอบด้วย ทรัพยากรทางการเงินมีจำนวนมากพอ มีความพร้อม การจัดสรรทรัพยากรทางการเงินมีความเหมาะสม มีการกระจายทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ

4. หน่วยงาน/องค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ประกอบด้วย โครงสร้างของหน่วยงาน องค์การไม่ซับซ้อน หน่วยงาน องค์การสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างดี ไม่มีความ ซับซ้อนของปฏิสัมพันธ์และเครือข่ายภายในองค์การ มีความยืดหยุ่นในการดำเนินงาน กฎระเบียบใน การดำเนินงานของหน่วยงาน องค์การมีพอสมควร จำนวนบุคลากรมีน้อย- กระบวนการติดต่อสื่อสาร เป็นระบบ และ ไม่เป็นทางการหน่วยงาน/องค์การมีประสบการณ์ในความสำเร็จของการนำนโยบาย ไปปฏิบัติ หน่วยงาน/องค์การมีระบบการสื่อสารแบบเปิด หน่วยงาน/องค์การมีลักษณะของการเรียนรู้ หน่วยงาน/องค์การมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน

5. ผู้บริหารและผู้นำนโยบาย ประกอบด้วย ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ผู้บริหาร มีทักษะ และความสามารถในการบริหารงาน ผู้บริหารรู้จักการใช้อำนาจตามอำนาจหน้าที่ มีกระบวนการตัดสินใจไม่ซับซ้อน ผู้บริหารให้ความสำคัญสนับสนุนนโยบาย ผู้บริหารมีส่วนร่วมกับ นโยบาย ผู้นำนโยบายเข้าใจสภาพการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจให้

ผู้ปฏิบัติงาน สามารถสร้างให้เกิดความผูกพันต่อสมาชิกด้วยกัน มีความสามารถในการแก้ปัญหาความ
ล่าช้าได้อย่างรวดเร็ว

6. บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ประกอบด้วย มีการจัดสรรเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสมกับงาน
ผู้ปฏิบัติงานมีบุคลิกภาพที่ดี ผู้ปฏิบัติงานมีทัศนคติที่ดีต่อนโยบาย ผู้ปฏิบัติงานมีทักษะ และความรู้
ความสามารถ ผู้ปฏิบัติงานยอมรับในเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ผู้ปฏิบัติงานมีความเต็ม
ใจและพอใจในงานที่ทำ ผู้ปฏิบัติงานมีการตอบสนองเป็นไปในทิศทางเดียวกับนโยบาย มีการทำงาน
เป็นทีม ผู้ปฏิบัติงานมีความจงรักภักดีต่อองค์กร ขอบเขตของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อ
ผู้ปฏิบัติงานมีน้อย ผู้ปฏิบัติงานสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากนโยบายได้ดี
ผู้ปฏิบัติงานมีความสามารถในการเจรจาต่อรอง ผู้ปฏิบัติงานมีความสามารถในการเรียนรู้จาก
ประสบการณ์ได้อย่างรวดเร็ว ผู้ปฏิบัติงานได้รับการฝึกอบรม

7. สภาพแวดล้อม ประกอบด้วย สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองมีการ
เปลี่ยนแปลงน้อย ไม่มีการต่อต้านหรือคัดค้านนโยบายจากฝ่ายต่าง ๆ ไม่ส่งผลกระทบต่อศีลธรรมของ
สังคม ได้รับการสนับสนุนทางการเมืองและกฎหมาย ได้รับการสนับสนุนจากส่วนกลางและส่วน
ท้องถิ่น บุคคลภายนอกเข้าไปมีส่วนร่วมได้พอสมควร สื่อมวลชนให้ความสนใจต่อปัญหา
สภาพแวดล้อมของนโยบาย และการนำนโยบายไปปฏิบัติสอดคล้องกัน

8. กลุ่มเป้าหมาย/ประชาชนผู้รับบริการ ประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมายมีทัศนคติที่ดี
ต่อนโยบายได้รับการสนับสนุนจากประชาชน ประชาชนเข้าใจในประโยชน์และผลเสียที่ตามมา

9. การประสานงานและความร่วมมือ ประกอบด้วย การประสานงานมีประสิทธิภาพ
และรวดเร็วการสื่อสารระหว่างองค์การมีความสม่ำเสมอ จำนวนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีน้อย
ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานมีประสิทธิภาพ

10. การประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย รูปแบบของสื่อมีความครอบคลุมทันสมัย และ
เข้าถึงประชาชนกลุ่มเป้าหมาย การประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

11. การวางแผนและการควบคุม ประกอบด้วย มีประสิทธิภาพในการดำเนินการ
ควบคุม วิธีการควบคุม ดูแล และการประเมินผลการปฏิบัติงานมีมาตรฐาน มีมาตรการในการกระตุ้น
ส่งเสริม

12. มาตรการในการตรวจตราและประเมินผล ประกอบด้วย มีการประเมินผล
สะท้อนกลับที่อยู่ในกระบวนการวางแผน และการออกแบบแผนงาน/โครงการ มีการประเมินผล
ระหว่างการดำเนินการ การประเมินผลไม่ส่งผลกระทบต่อบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน

2.4 ความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

วรเดช จันทรศร, 2527 (อ้างถึงใน อิทธิชัย สีดำ, 2553, น. 45) ได้ชี้ให้เห็นถึงแนวทางที่จะพิจารณาถึงความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ จาก 3 แนวทาง คือ

1. ความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสามารถวัดได้จาก ระดับความร่วมมือที่ผู้ได้รับนโยบายปฏิบัติมีต่อผู้ออกคำสั่งหรือผู้กำหนดนโยบาย ถ้าระดับความร่วมมือสูงระดับความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติก็จะมีสูงตามไปด้วย และในทางกลับกัน ถ้าระดับความร่วมมือต่ำก็ย่อมหมายความว่า ระดับความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติก็จะสูงตามไปด้วย

2. ความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสามารถพิจารณาได้จากเงื่อนไขที่ว่าได้มีการบรรลุผลการปฏิบัติตามนโยบายนั้น ตามภาระหน้าที่ขององค์กรที่รับผิดชอบด้วยความราบรื่น และปราศจากปัญหา ถ้าการปฏิบัติตามนโยบายเต็มไปด้วยอุปสรรคและความขัดแย้งข้อขัดข้อง เท่าใด ระดับของความล้มเหลวก็จะมีสูงขึ้นเท่านั้น

3. ความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติสามารถพิจารณาได้จากการที่นโยบายนั้น ได้ก่อให้เกิดผลการปฏิบัติระยะสั้น (short-run performance) หรือก่อให้เกิดผลกระทบ (impact) ตามที่พึงปรารถนาหรือไม่

ประชุม รอดประเสริฐ, (2433) (อ้างถึงใน อิทธิชัย สีดำ, 2553, น. 46) กล่าวถึงปัจจัยที่ต้องคำนึงในการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. กำลังคน (Man Power) ที่จะใช้ในการปฏิบัติแต่ละโครงการคือ จะต้องคำนึงว่าจะใช้คนอย่างไร ต้องการคนเพิ่มหรือไม่ คนเหล่านั้นควรได้รับการฝึกอบรมอย่างไร และหากว่าโครงการที่นำไปปฏิบัติเป็นโครงการใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อนก็ต้องตั้งหน่วยงานใหม่ และจัดกำลังคนเพื่อดำเนินกิจการนั้น รวมทั้งจูงใจให้กำลังคนเหล่านี้ปฏิบัติตามอย่างมีทักษะและผูกพันกับนโยบายนั้นจนบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

2. แหล่งสนับสนุนทั้งที่เป็นทุนทรัพย์และกำลังงาน ในประเด็นที่ว่ากำลังเงินและกำลังงานจะได้มาจากแหล่งใด โครงการแต่ละโครงการต้องใช้เงินงบประมาณจำนวนเท่าไร มีวิธีการใช้เงินอย่างไร ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐหรือไม่และลักษณะใด รวมทั้งต้องคำนึงว่าองค์กรหรือหน่วยงานอื่นได้รับการสนับสนุนและปฏิบัติงานในลักษณะที่มีจุดมุ่งหมายคล้ายคลึงกันหรือไม่

3. ความสัมพันธ์กับสถาบัน หน่วยงานและกลุ่มสนใจจากภายนอก การนำนโยบายไปปฏิบัติหรือการบริหารโครงการหนึ่งย่อมไม่ประสบความสำเร็จหากผู้บริหารไม่ยอมติดต่อสัมพันธ์กับหน่วยงานหรือบุคคลอื่นๆ ผู้บริหารนโยบายจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ดี และต้องใจกว้างยอมรับความคิดเห็นต่างๆ จากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลภายนอก และจะต้องพยายามให้หน่วยงานอื่น ๆ สนับสนุนร่วมมือกับนโยบายหรือโครงการ

4. ผลประโยชน์ของกลุ่มบุคคลเป้าหมายว่าได้รับการบริการจากโครงการหรือนโยบายหรือไม่ และสิ่งที่บุคคลเหล่านั้นได้รับมีความจริงเพียงใดและตรงกับความต้องการของบุคคลเหล่านั้นมากน้อยเพียงใด เพราะหากกลุ่มเป้าหมายไม่ได้รับผลประโยชน์อย่างแท้จริงนโยบายนั้นจะไม่บรรลุเป้าประสงค์ที่ต้องการ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติสรุปได้ว่า ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นความร่วมมือของผู้ที่นำนโยบายปฏิบัติ ซึ่งถ้ามีระดับความร่วมมือสูง ระดับความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติก็จะมีสูงตามไปด้วย การบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของนโยบายที่วางไว้ความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย รวมทั้งประชาชนที่ได้รับผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบจากนโยบาย

3. การบริหารงานท้องถิ่น

3.1 ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น

เดเนียล วิท (Daniel Wit, 1967 อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2555, หน้า 9) นิยามว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น ตามหลักการที่ว่าถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน ดังนั้น การบริหารการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเองอันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์กรอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาล มีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน

ประทาน คงฤทธิศึกษากร (กรมการจัดหางาน, 2556, หน้า 6) นิยามว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นระบบการปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐและโดยนัยนี้จะเกิดองค์การทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่นโดยคนในท้องถิ่นนั้น ๆ องค์การนี้ จัดตั้งและถูกควบคุมโดยรัฐบาลแต่ก็มีอำนาจกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง

สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรมการจัดหางาน, 2556, หน้า 6) นิยามว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การให้คนในท้องถิ่น คือ การให้คนในท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเอง กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การปกครองตนเองโดยประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งแนวคิดดังกล่าวมีพื้นฐานจากหลักการ

กระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) ที่หมายถึง การที่รัฐมอบอำนาจการปกครองให้องค์กรอื่น ๆ ที่ไม่ใช่องค์กรส่วนกลาง จัดทำบริการสาธารณะบางอย่างภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2550, หน้า 22 อ้างถึงในกิตติชัย แก้วดำ, 2560, หน้า 14) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ หน่วยงานที่รัฐจัดตั้งขึ้นในพื้นที่แต่ละท้องถิ่นเพื่อรองรับการบริหารราชการแบบกระจายอำนาจ เพราะการบริหารประเทศในระบอบประชาธิปไตยต้องการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองประเทศจึงต้องมีการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นประชาชนจะได้มีส่วนร่วมในการปกครองเพื่อพัฒนาชุมชนในแต่ละท้องถิ่นให้มีความมั่นคง ก้าวหน้าและยั่งยืน

จากความหมายของ “การปกครองท้องถิ่น” ข้างต้นพอสรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นรูปแบบการปกครองที่เป็นผลจากการกระจายอำนาจการปกครองของรัฐ เพื่อมอบอำนาจให้ประชาชนในการปกครองตนเอง ดำเนินการต่างๆด้วยตนเอง เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น มีอิสระในการปกครองตนเอง แต่อยู่ในการกำกับ ดูแลของรัฐบาลเพื่อให้เกิดความถูกต้องและเหมาะสม

3.2 วัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539, น. 26 อ้างถึงใน กรมการจัดหางาน, 2556, หน้า 7-8) ได้จำแนกวัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ ดังนี้

1. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่าในการบริหารประเทศจะต้องอาศัยเงินงบประมาณเป็นหลัก หากเงินงบประมาณจำกัด ภารกิจที่จะต้องบริการให้กับชุมชนต่าง ๆ อาจไม่เพียงพอ ดังนั้นหากจัดให้มีการปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ก็สามารถมีรายได้ มีเงินงบประมาณของตนเองเพียงพอที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลได้เป็นอย่างมาก การแบ่งเบานี้เป็น การแบ่งเบาทั้งในด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

2. เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง เนื่องจากประเทศมีขนาดกว้างใหญ่ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การรอรับบริการจากรัฐบาลแต่อย่างเดียว อาจไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริงและล่าช้า หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารเท่านั้น จึงจะสามารถตอบสนองความต้องการนั้นได้

3. เพื่อความประหยัด โดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็ต่างไปด้วย การจัดตั้งหน่วยปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นจึงมีความจำเป็น โดยให้อำนาจหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งเป็นวิธีการหารายได้ให้กับท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ในการบริหารกิจการของท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาล ที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นอันมาก และแม้มีการจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาลไปให้บ้างแต่ก็มีเงื่อนไขที่กำหนดไว้รอบคอบ

4. เพื่อให้หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษากองการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน จากการที่การปกครองส่วนท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ไม่ว่าจะโดยการสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือกเข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นก็ตาม การปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันนี้ มีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติได้เป็นอย่างดี

3.3 ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

เมื่อก้าวถึงการปกครองส่วนท้องถิ่นและเพื่อเป็นการดาเนินการให้สอดคล้องกับแนวคิดของการกระจายอำนาจ (Decentralization) ตามระบอบประชาธิปไตย ดังนั้น จึงพอสรุปความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ดังนี้

1. การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรากฐานของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย เพราะถือว่าการให้ประชาชนรู้จักการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง รู้จักใช้สิทธิและหน้าที่ในการเป็นพลเมือง เพื่อนำไปสู่การเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์

2. การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นหรือชุมชนได้ตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากประชาชนในท้องถิ่นย่อมที่จะรู้ปัญหาได้ดีกว่าคนนอกพื้นที่ ส่งผลให้การแก้ปัญหาเป็นไปโดยประสิทธิภาพ

3. การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เพราะแต่เดิมรัฐบาลดำเนินกิจการเกี่ยวกับการปกครองหรือการบริการสาธารณะเอง เมื่อมอบอำนาจบางส่วนให้กับองค์กรอื่นแล้วภาระของรัฐบาลจึงลดลง แต่ทั้งนี้ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลด้วย

4. การปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง เนื่องจากการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นกำหนดให้มีการเลือกตั้งคณะบุคคลเข้ามาบริหารงานในท้องถิ่นนั้น ดังนั้นจึงเป็นการส่งเสริมให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการทางการเมืองการปกครองเพื่อสร้างนักการเมืองสู่การบริหารประเทศในอนาคต

5. การปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเอง เมื่อประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองแล้ว จะทำให้คนในท้องถิ่นนั้นตระหนักถึงคุณค่าและเกิดจิตสำนึกที่ดีในการรักษาผลประโยชน์ของชุมชน นอกจากนั้นคนในชุมชนยังสามารถเข้ามาแก้ไขปัญหา เพราะรู้จักปัญหาได้ดีกว่า เข้ามาร่วมตรวจสอบเป็นการถ่วงดุลอำนาจ

3.4 การปกครองส่วนท้องถิ่นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ปี 2550

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 บัญญัติไว้ในหมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดหลักการปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่น ไว้ดังนี้

มาตรา 281 ภายใต้บังคับมาตรา 1 รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่

ท้องถิ่นใดมีลักษณะที่จะปกครองตนเองได้ ย่อมมีสิทธิจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 282 การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็นและมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ชัดเจนสอดคล้องและเหมาะสมกับรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือของประเทศเป็นส่วนรวมและจะกระทบถึงสาระสำคัญแห่งหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น หรือนอกเหนือจากที่กฎหมายบัญญัติไว้มิได้

มาตรา 283 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ โดยต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัดและของประเทศเป็นส่วนรวมด้วย

มาตรา 284 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง โดยสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

มาตรา 285 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดเห็นว่าสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้ใดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป ให้มีสิทธิลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง ทั้งนี้ จำนวนผู้มีสิทธิเข้าชื่อ หลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อ การตรวจสอบรายชื่อ และการลงคะแนนเสียง ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 286 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้

มาตรา 287 ประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีวิธีการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมดังกล่าวได้ด้วย

มาตรา 288 การแต่งตั้งและการให้ข้าราชการและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งต้องเป็นไปตามความเหมาะสมและจำเป็นของแต่ละท้องถิ่น โดยการบริหารงาน

บุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีมาตรฐานสอดคล้องกัน และอาจได้รับการพัฒนาร่วมกันหรือ สับเปลี่ยนบุคลากรระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันได้ รวมทั้งต้องได้รับความเห็นชอบ จากคณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นก่อน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา 289 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

มาตรา 290 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีหน้าที่ส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมตามที่กฎหมายบัญญัติ

4. นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองในจังหวัดสมุทรปราการ

4.1 การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง PM_{2.5} ในจังหวัดสมุทรปราการ

จากสถานการณ์มลพิษจากฝุ่น PM_{2.5} ที่เกิดขึ้นทุกปี ภาครัฐโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกับกำหนดแนวทางและมาตรการการแก้ไขปัญหาฝุ่น PM_{2.5} ซึ่งคณะรัฐมนตรี มีมติ รับทราบแนวทางและมาตรการ เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2562 ซึ่งต่อมา 12 กุมภาพันธ์ 2562 คณะรัฐมนตรี มีมติให้ “การแก้ไขปัญหาภาวะด้านฝุ่นละออง” เป็นวาระแห่งชาติ มาตรการและ แนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการ ดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในภาพรวมของประเทศ และในพื้นที่วิกฤต โดยการบูรณาการการ ดำเนินงานร่วมกันในทุกภาคส่วน และเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีขั้นตอน/การปฏิบัติงานที่ชัดเจน ในช่วงสถานการณ์วิกฤตปัญหาฝุ่นละออง โดยมีตัวชี้วัด คือ 1) จำนวนวันที่ปริมาณฝุ่นละอองอยู่ใน เกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น 2) จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ภายในประเทศลดลง และ 3) จำนวน ผู้ป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ (ที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ) ลดลง (กรมควบคุมมลพิษ, 2562, หน้า 16-25)

การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง PM_{2.5} ในจังหวัดสมุทรปราการ เป็นมาตรการที่ กำหนดขึ้นโดยอิงตามนโยบาย/มาตรการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองระดับชาติ โดยมุ่งเน้นการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีปัญหา/พื้นที่เสี่ยงปัญหาฝุ่นละอองในช่วงวิกฤต โดยมี รายละเอียด ดังนี้ (กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสมุทรปราการ, 2566, หน้า 6 – 7)

1. เป้าหมายเพื่อ (1) ป้องกันและเตรียมพร้อมในการจัดการปัญหาฝุ่นละอองมลพิษ ในพื้นที่อย่างมีระบบระเบียบแบบแผน ที่ชัดเจน ลดความสูญเสียของชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

จากปัญหาฝุ่นละอองมลพิษให้ได้ และ (2) บูรณาการความร่วมมือทุกหน่วยงานด้วยวิธีตอบโต้ฉุกเฉินอย่างทันท่วงที

2. วัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในภาพรวมของจังหวัด สมุทรปราการ โดยบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันในทุกภาคส่วน (2) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีขั้นตอน/การปฏิบัติงานที่ชัดเจนในช่วงสถานการณ์วิกฤติปัญหาฝุ่นละออง

3. การปฏิบัติ เพื่อให้หน่วยงานระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5}

(1) ยึดหลักการลดความเสี่ยงจากสารอันตราย โดยดำเนินการตั้งแต่ในช่วงก่อนเกิดภัย ในการ ป้องกันและลดผลกระทบจากฝุ่นละออง ทั้งที่ใช้โครงสร้างและไม่ใช้โครงสร้าง พร้อมทั้งดำเนินการเตรียมความพร้อม ของบุคลากร เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรทุกด้านที่จะรับมือปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} ที่อาจเกิดขึ้น

(2) ยึดหลักการจัดการในภาวะฉุกเฉิน ตามกฎหมายและแผนว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสารอันตราย ตลอดจนระเบียบ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยนำระบบการบัญชาการเหตุการณ์ มาใช้ในการปฏิบัติการเผชิญเหตุการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์

(3) ยึดหลักความเป็นเอกภาพ ให้มีองค์กรปฏิบัติรับผิดชอบการจัดการในภาวะฉุกเฉิน ในแต่ละระดับอย่างชัดเจน ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับจังหวัด

(4) ให้ถือว่าการรักษาชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วน ลำดับแรก ที่ต้องเข้าระงับและให้ความช่วยเหลือโดยเร็ว

4. แนวทางการดำเนินงานในการบริหารจัดการ ดังนี้

(1) ทบทวน วิเคราะห์ข้อมูล และประเมินผล สถานการณ์ ฝุ่นละออง PM_{2.5} ที่เกิดขึ้นและ การดำเนินการที่ผ่านมาเพื่อถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองที่ผ่านมา

(2) ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินและจัดทำแผนเผชิญเหตุ/แผนตอบโต้สถานการณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยแบ่งการทำงานเป็นช่วงก่อนวิกฤต ช่วงระหว่างเกิดสถานการณ์วิกฤต และช่วงหลังวิกฤต

(3) การดำเนินการตามแผนเผชิญเหตุ/แผนตอบโต้สถานการณ์ในช่วงวิกฤตตามที่กำหนดไว้ ใช้ระบบบริหารจัดการแบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) เป็นกลไกจัดการปัญหาฝุ่นละออง เพื่อให้การ อำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองมีเอกภาพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการปฏิบัติงาน โดยกำหนดสถานการณ์ฝุ่นละอองเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 เป็นระดับที่ปริมาณฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ มีค่าไม่เกิน 50 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ให้ส่วนราชการทุกหน่วยดำเนินการตามภารกิจ อำนาจหน้าที่ และกฎหมายที่มีอยู่ให้ครบถ้วนตามสภาวะการณปกติ เพื่อควบคุมรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในจังหวัดให้อยู่ในระดับปกติ

ระดับที่ 2 เป็นระดับที่ปริมาณฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ มีค่าระหว่าง 51-75 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ให้ทุกส่วนราชการต้องดำเนินการเพิ่มและยกระดับมาตรการต่างๆ ให้เข้มงวดขึ้น

ระดับที่ 3 เป็นระดับที่ปริมาณฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ มีค่าระหว่าง 76 - 100 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และได้มีการดำเนินการในระดับที่ 2 แล้ว แต่สถานการณ์ฝุ่นละอองยังไม่ลดลงและเมื่อคาดการณ์แล้วพบว่าจะมีแนวโน้มสูงขึ้น เป็นอำนาจและหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด ที่ประสบปัญหาฝุ่นละอองในการให้คุณภาพอากาศกลับสู่สภาวะปกติ

ระดับที่ 4 เป็นระดับที่ปริมาณฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ มีค่ามากกว่า 100 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และมีการดำเนินการในระดับที่ 3 แล้ว แต่สถานการณ์ฝุ่นละอองยังไม่ลดลงและมีแนวโน้มสูงขึ้นกว่า 100 ไมโครกรัม ต่อลูกบาศก์เมตรต่อเนื่อง แนวทางปฏิบัติกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นกรณีเร่งด่วนพิเศษ และพิจารณากลับกรองแนวทางในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กโดยจะต้องนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีนเป็นการเร่งด่วน เพื่อพิจารณาในการสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่เป็นแนวทางหรือมาตรการในการลดมลพิษจากแหล่งกำเนิดของหน่วยงานต่างๆ ต่อไป

5. แนวทางปฏิบัติในการป้องกันและลดผลกระทบ (กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสมุทรปราการ, 2566, หน้า 9 – 11)

ช่วงก่อนวิกฤต

(1) ให้ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ จากรายงาน สถานการณ์ และคุณภาพอากาศประเทศไทย ของกรมควบคุมมลพิษ ทางเว็บไซต์ <http://air4thai.pcd.go.th> อย่างใกล้ชิด เพื่อใช้ในการประเมิน วิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ แจ้งเตือน และสร้างการรับรู้ให้ประชาชน

(2) ประชาสัมพันธ์แจ้งข้อมูลสถานการณ์และผลกระทบของปริมาณฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ จังหวัดสมุทรปราการ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในทุกช่องทาง เช่น สถานีวิทยุโทรทัศน์เคเบิลทีวี วิทยุ ชุมชน เสียงตามสายประจำหมู่บ้านชุมชน หอกระจายข่าว และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนงดเผาเศษวัสดุ ใน คริวเรือน เศษ วัสดุ ขนในที่ รกร้าง การเผาหญ้า ในเขตไร่ ลู่ทาง รวมถึงการเผาในที่ โลงแจ้ง สำหรับในพื้นที่การเกษตรห้ามมิให้มีการเผาโดยเด็ดขาด ให้เปลี่ยนวิธีการกำจัดวัชพืช และผลผลิตทางการเกษตรเป็นการทำปุ๋ยหมัก หรือใช้จุลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพในการเร่งการย่อยสลาย โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือประชาชนในพื้นที่ และกำกับดูแล มาตรการควบคุมการเผาอย่างเคร่งครัด

(3) ให้นำหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกหน่วยงาน ปฏิบัติเป็นตัวอย่างที่ดีในการงดการเผาทุกชนิดในพื้นที่รับผิดชอบ

(4) ให้สำนักงานขนส่งจังหวัดสมุทรปราการ และตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ เข้มงวด ตรวจจับรถควันดำ บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ทั้งยานพาหนะส่วนบุคคล และเข้มงวด ตรวจสอบ รถโดยสารขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ และรถโดยสารสาธารณะในพื้นที่ก่อนออก ให้บริการ

(5) ให้ตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ และกองบังคับการตำรวจทางหลวง กวดขันวินัย จราจร การเร่งระบายการจราจรไม่ให้มีสภาพติดขัด และประชาสัมพันธ์ แจ้งให้หลีกเลี่ยง การใช้เส้นทางที่มี การจราจรหนาแน่น เช่น ถนนสุขุมวิท ถนนศรีนครินทร์ถนนบางนา-ตราด และทางด่วนกาญจนาภิเษก รวมทั้งรณรงค์ให้ประชาชน ใช้ระบบขนส่งสาธารณะ เพื่อแก้ไขปัญหาการจราจร ติดขัดให้เกิดความคล่องตัว

(6) ให้แขวงทางหลวงสมุทรปราการ แขวงทางหลวงชนบทสมุทรปราการ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสมุทรปราการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้มงวด กวดขันป้องกัน ฝุ่นละอองในพื้นที่ก่อสร้าง ควบคุมการก่อสร้างไม่ให้มีการฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง กำกับดูแลผู้รับเหมา โดยให้ฉีดพ่นน้ำบริเวณโครงการ ก่อสร้าง/พื้นผิวถนน ไม่ให้มีการฟุ้งกระจายของ ฝุ่นละออง

(7) ให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมตรวจสอบโรงงานอุตสาหกรรมอย่างเข้มงวด ป้องกันและควบคุมการปล่อยมลพิษที่เกิด จากการเผาไหม้ ตลอดจนกิจกรรมที่ก่อให้เกิดฝุ่นละออง PM_{2.5} จากโรงงานอุตสาหกรรมให้เป็นไปตาม กฎหมาย การระบาย ฝุ่นละอองเกินมาตรฐาน หากพบการฝ่าฝืนให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อย่าง เคร่งครัด และขอความร่วมมือ โรงงานอุตสาหกรรมดูแลตรวจสอบอุปกรณ์และเครื่องจักรให้มี ประสิทธิภาพ ตรวจสอบรถบรรทุกทุกทั้งขาออก และขาเข้าโรงงาน หยุดหรือลดกำลังการผลิต

(8) ให้แขวงทางหลวงสมุทรปราการ แขวงทางหลวงชนบทสมุทรปราการ และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำความสะอาดเส้นทางในความรับผิดชอบ ทั้งการกวาดถนนและการพ่น ขำระล้างกำจัดฝุ่น และให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และสถานศึกษาทุกแห่ง รวมทั้งขอความร่วมมือ หน่วยงานภาคเอกชน และประชาชนทำความสะอาดพื้นที่ที่รับผิดชอบเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ

(9) ให้สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสมุทรปราการ แจ้งข้อมูลสถานการณ์ ผลกระทบ ของปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) และวิธีการปฏิบัติตนเพื่อสร้างการรับรู้ที่ถูกต้อง แก่ประชาชน

4.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับมลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}

มลพิษทางอากาศ หมายถึง ภาวะอากาศที่มีสารเจือปนอยู่ในปริมาณที่สูงกว่าระดับปกติเป็นเวลานาน ทำให้เกิดอันตรายแก่มนุษย์ สัตว์ พืช หรือทรัพย์สินต่าง อาจเกิดขึ้นได้เองตามธรรมชาติ เช่น ฝุ่นละอองที่เกิดจากลมพายุ ภูเขาไฟระเบิด แผ่นดินไหว ไฟไหม้ป่า ก๊าซธรรมชาติ ซึ่งเป็นอันตรายต่อมนุษย์น้อย เพราะแหล่งกำเนิดอยู่ไกลอีกทั้งปริมาณที่เข้าสู่สภาพแวดล้อมของมนุษย์และสัตว์มีจำนวนน้อย อีกกรณีคือ เกิดจากการกระทำของมนุษย์ ได้แก่ มลพิษจากท่อไอเสียของรถยนต์ มลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมในขบวนการผลิต มลพิษจากกิจกรรมด้านการเกษตร มลพิษจากการระเหยของก๊าซบางชนิด ซึ่งเกิดได้จากขยะมูลฝอยและของเสีย เป็นต้น

ฝุ่นขนาดเล็ก PM_{2.5} เป็นฝุ่นที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่เกิน 2.5 ไมครอน เกิดจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงของยานพาหนะ การเผาวัสดุการเกษตร ไฟป่า และกระบวนการอุตสาหกรรม และเนื่องจากฝุ่นมีขนาดเล็กจึงง่ายต่อการแพร่กระจายสู่สูงลมปอด ส่งผลให้เกิดโรกระบบทางเดินหายใจ และโรคปอดต่าง ๆ ซึ่งหากได้รับในปริมาณมากหรือเป็นระยะเวลานาน จะทำให้เกิดการสะสมในเนื้อเยื่อปอด ประสิทธิภาพการทำงานของปอดลดลง เกิดหลอดลมอักเสบและมีอาการหอบหืด

4.2.1 แหล่งกำเนิดของมลพิษทางอากาศจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}

แหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ หมายถึง แหล่งอันเป็นที่มาของมลพิษทางอากาศซึ่งนอกจากแหล่งกำเนิดตามธรรมชาติแล้วมลพิษทางอากาศส่วนใหญ่ยังมักเกิดขึ้นในเขตชุมชนและเขตโรงงานอุตสาหกรรม โดยมีแหล่งกำเนิดมาจากกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ซึ่งอาจจำแนก ได้ดังนี้

1) แหล่งกำเนิดจากยานพาหนะ

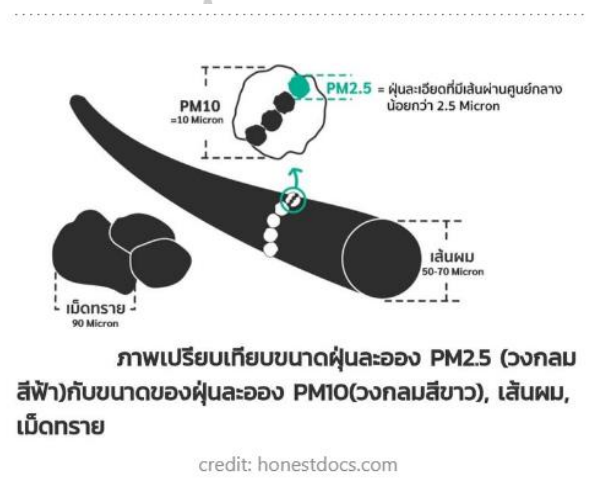
มลพิษทางอากาศที่มีแหล่งกำเนิดจากยานพาหนะต่างๆ ที่ใช้ในการคมนาคมขนส่ง เกิดจากการระเหยของเชื้อเพลิงจากส่วนต่างๆของยานยนต์และการสันดาปในเครื่องยนต์ ทำให้เกิดสารมลพิษต่างๆ เช่น คาร์บอนไดออกไซด์คาร์บอนมอนอกไซด์ไนโตรเจนออกไซด์ ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ควีนเขม่า ฝุ่นขนาดต่างๆ และเป็นสาเหตุสำคัญของฝุ่น PM_{2.5}

2) แหล่งกำเนิดจากโรงงานอุตสาหกรรม

มลพิษทางอากาศที่มีแหล่งกำเนิดจากโรงงานอุตสาหกรรมนี้เกิดจากกระบวนการผลิตและการเผาไหม้เชื้อเพลิงต่างๆ ทั้งที่เป็นของแข็งของเหลว และก๊าซ เช่นถ่านหิน น้ำมันเตา น้ำมันดีเซล ก๊าซธรรมชาติ และก๊าซ LPG ชนิดและประเภทของสารมลพิษจากแหล่งกำเนิดนี้ จึงแตกต่างกันออกไปตามเชื้อเพลิงที่ใช้และลักษณะของกระบวนการผลิตเช่นโรงงานต่างๆ ซึ่งใช้เชื้อเพลิง ที่มีซัลเฟอร์ผสมอยู่เช่นน้ำมันเตาน้ำมันดีเซลเมื่อมีการสันดาปก็จะทำให้เกิดสารมลพิษ เช่น ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ คาร์บอนมอนอกไซด์ คาร์บอนไดออกไซด์ และฝุ่นละอองขนาดต่างๆ

3) แหล่งกำเนิดจากกิจกรรมอื่นๆ ของมนุษย์

มลพิษทางอากาศที่มีแหล่งกำเนิดจากกิจกรรมอื่นๆ ของมนุษย์เช่น การก่อสร้าง การระเบิดหินและการไม่หิน ทำให้เกิดฝุ่น คิววัน หรือการเผาขยะ หรือการเผาพืชไร่ เผาป่าเพื่อทำการเกษตร ก่อให้เกิดฝุ่นควันและคาร์บอนไดออกไซด์

ภาพที่ 2.3 แสดงขนาดของฝุ่นขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน เทียบกับเส้นผม เม็ดทราย

ปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มขึ้นของ ฝุ่น $PM_{2.5}$ คือ สภาพอุตุนิยมวิทยา ได้แก่ ทิศทางความเร็วลม อุณหภูมิ และความชื้น ช่วงต้นปีความกดอากาศสูงจากจีนแผ่ลงมาปกคลุม กรุงเทพฯ และปริมณฑล ทำให้ฝุ่นละอองไม่กระจายตัว เกิดการสะสมในบรรยากาศ และอีกปัจจัยคือ แหล่งกำเนิดในพื้นที่ $PM_{2.5}$ เกิดจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงต่าง แหล่งกำเนิดหลักๆ ได้แก่ การจราจร อุตสาหกรรม และการเผาในที่โล่ง

4.2.2 ปัญหาและผลกระทบของมลพิษทางอากาศจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$

ต่อสภาพบรรยากาศทั่วไป ฝุ่นละอองจะลดความสามารถในการมองเห็น เนื่องจากฝุ่นละอองในบรรยากาศทั้งที่เป็นของแข็ง และของเหลวสามารถดูดซับและหักเหแสงได้ ทำให้ทัศนวิสัยในการมองเห็นเสื่อมลง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาด ความหนาแน่น และองค์ประกอบทางเคมีของ ฝุ่นละอองนั้น

ต่อวัตถุและสิ่งก่อสร้างฝุ่นละอองในบรรยากาศสามารถทำอันตรายต่อวัตถุ และสิ่งก่อสร้างได้ เช่น การสึกกร่อนของโลหะ การทำลายผิวหน้าของสิ่งก่อสร้าง การเสื่อมคุณภาพของผลงานทางศิลปะ ความสกปรก/เลอะเทอะของวัตถุ เป็นต้น

ต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ ฝุ่นละอองที่มีขนาดใหญ่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษ หรือเหตุเดือดร้อนรำคาญ ส่วนฝุ่นละอองที่สามารถเข้าสู่ระบบทางเดินหายใจของมนุษย์ได้มีขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน ฝุ่นละอองขนาดเล็กเหล่านี้ เมื่อเข้าสู่ระบบทางเดินหายใจ จะเกาะตัวหรือตกตัว

ได้ในส่วนต่าง ๆ ของระบบทางเดินหายใจ ก่อให้เกิดการระคายเคืองและทำลายเนื้อเยื่อของอวัยวะนั้นๆ เช่นเนื้อเยื่อปอด ซึ่งหากได้รับในปริมาณมากหรือในช่วงเวลานาน จะสามารถสะสมในเนื้อเยื่อปอด เกิดเป็นผังผืดหรือแผลขึ้นได้ และทำให้การทำงานของปอดเสื่อมประสิทธิภาพลงทำให้หลอดลมอักเสบ เกิดหอบหืดถุงลมโป่งพอง และโอกาสเกิดโรกระบบทางเดินหายใจเนื่องจากติดเชื้อเพิ่มขึ้นได้

4.2.3 การกำหนดค่ามาตรฐานฝุ่นละอองในบรรยากาศ

มลพิษทางอากาศจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} เกิดขึ้นเป็นประจำในประเทศไทยทุกปี ทั้งภาคเหนือ ภาคใต้ และกรุงเทพฯและปริมณฑล ซึ่งในแต่ละพื้นที่เกิดจากสาเหตุหลักที่แตกต่างกัน ในภาคเหนือเกิดจากการเผาในที่โล่งจากภาคเกษตรกรรม ภาคใต้เกิดจากหมอกควันข้ามแดน กรุงเทพฯและปริมณฑลเกิดจากการคมนาคมขนส่ง แต่ปัญหามลพิษทางอากาศจากฝุ่น PM_{2.5} กลับเป็นเรื่องใหม่ของประเทศไทย เนื่องจากมีการตรวจวัดมลพิษดังกล่าวในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา การกำหนดค่ามาตรฐานฝุ่นละอองในบรรยากาศ เป็นมาตรการที่สำคัญ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ทั่วไปในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย และเพิ่มระดับการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนโดยทั่วไป

การกำหนดค่ามาตรฐานฝุ่นละอองในบรรยากาศในประเทศไทย

ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่องกำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอนในบรรยากาศโดยทั่วไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32(4) และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 239/2563 ลงวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2563 เรื่องมอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการในคณะกรรมการต่างๆ ตามกฎหมาย และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี และมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ 2/2565 เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฉบับที่ 36 (พ.ศ. 2553) เรื่องกำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอนในบรรยากาศโดยทั่วไป ลงวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2553

ข้อ 2 กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอนในบรรยากาศโดยทั่วไปค่าเฉลี่ยในเวลา 24 ชั่วโมงจะต้องไม่เกิน 50 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตรโดยให้มีผลจนถึงวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 และตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2566 เป็นต้นไปให้ค่าเฉลี่ยในเวลา 24 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 37.5 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

ข้อ 3 กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอนในบรรยากาศ โดยทั่วไปค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Mean) ในเวลา 1 ปี จะต้องไม่เกิน 15 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

ข้อ 4 วิธีตรวจวัดค่าเฉลี่ยของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน ตามข้อ 2 และข้อ 3 ให้ใช้วิธีตรวจวัดดังนี้

4.1 วิธีตรวจวัดอ้างอิงคือวิธีการวิเมตริก (Gravimetric)

4.2 วิธีตรวจวัดเทียบเท่า

(1) วิธีเบต้าเรดิเอชันแอทเทนนูเอชัน (Beta Radiation Attenuation หรือ Beta Ray Attenuation)

(2) วิธีเทปเปอร์อิลลิเมนต์ออสซิลเลตติ้งไมโครบาลานซ์ (Tapered Element Oscillating Microbalance ;TEOM)

(3) วิธีการกระเจิงของแสง (Light Scattering)

(4) วิธีเก็บตัวอย่างด้วยเครื่องเก็บตัวอย่างอากาศแบบไดโคโทมัส (Dichotomous Air Sampler) และวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเมตริก

(5) วิธีอื่นตามที่กรมควบคุมมลพิษประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ 5 วิธีตรวจวัดค่าเฉลี่ยของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอนตามข้อ 4.1 ให้ใช้วิธีตรวจวัดมาตรฐาน Federal Reference Method (FRM) และข้อ 4.2 ให้ใช้วิธีตรวจวัดเทียบเท่า Federal Equivalent Method (FEM) ตามที่องค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (United States Environmental Protection Agency หรือ USEPA) กำหนด

ข้อ 6 การตรวจวัดค่าเฉลี่ยของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอนตามข้อ 4 ให้ทำในบรรยากาศไปที่อยู่ภูมิและความดันบรรยากาศสภาวะจริง (Actual conditions) และต้องสูงจากพื้นดินอย่างน้อย 1.50 เมตร แต่ไม่เกิน 15 เมตร

4.2.4 ดัชนีคุณภาพอากาศ

ดัชนีคุณภาพอากาศ หมายถึง ดัชนีที่ใช้เป็นตัวแทนของคุณภาพอากาศ 1 ค่า ใช้เป็นตัวแทนค่าความเข้มข้นของสารมลพิษทางอากาศ 6 ชนิด ได้แก่ ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM₁₀) ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) ก๊าซโอโซน (O₃) ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂) และก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) โดยมีตารางเทียบค่าความเข้มข้นของสารมลพิษทางอากาศสำหรับคำนวณดัชนีคุณภาพอากาศ ดังนี้

ตารางที่ 2.1 ตารางเทียบค่าความเข้มข้นของสารมลพิษทางอากาศสำหรับคำนวณดัชนีคุณภาพอากาศ

ความเข้มข้นสารมลพิษ (x)						
AQI	PM _{2.5}	PM ₁₀	O ₃	CO	NO ₂	SO ₂
	(มคก./ลบ.ม.)	(มคก./ลบ.ม.)	(ppb)	(ppm)	(ppb)	(ppb)
	เฉลี่ย 24 ชั่วโมงต่อเนื่อง		เฉลี่ย 8 ชั่วโมงต่อเนื่อง		เฉลี่ย 1 ชั่วโมง	
0 - 25	0 - 15.0	0 - 50	0 - 35	0 - 4.4	0 - 60	0 - 100
26 - 50	15.1 - 25.0	51 - 80	36 - 50	4.5 - 6.4	61 - 106	101 - 200
51 - 100	25.1 - 37.5	81 - 120	51 - 70	6.5 - 9.0	107 - 170	201 - 300
101 - 200	37.6 - 75.0	121 - 180	71 - 120	9.1 - 30.0	171 - 340	301 - 400
200 ขึ้นไป	75.1 ขึ้นไป	181 ขึ้นไป	121 ขึ้นไป	30.1 ขึ้นไป	341 ขึ้นไป	401 ขึ้นไป

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ (2566)

ช่วงเวลาเฉลี่ย และหน่วยสารมลพิษทางอากาศที่ใช้ในการคำนวณ

- PM_{2.5} เฉลี่ย 24 ชั่วโมงต่อเนื่อง : ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร หรือ มคก./ลบ.ม. หรือ $\mu\text{g}/\text{m}^3$
- PM₁₀ เฉลี่ย 24 ชั่วโมงต่อเนื่อง : ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร หรือ มคก./ลบ.ม. หรือ $\mu\text{g}/\text{m}^3$
- O₃ เฉลี่ย 8 ชั่วโมงต่อเนื่อง : ส่วนในพันล้านส่วน หรือ ppb หรือ 1/1,000,000,000
- CO เฉลี่ย 8 ชั่วโมงต่อเนื่อง : ส่วนในล้านส่วน หรือ ppm หรือ 1/1,000,000
- NO₂ เฉลี่ย 1 ชั่วโมง : ส่วนในพันล้านส่วน หรือ ppb หรือ 1/1,000,000,000
- SO₂ เฉลี่ย 1 ชั่วโมง : ส่วนในพันล้านส่วน หรือ ppb หรือ 1/1,000,000,000

ตารางที่ 2.2 เกณฑ์ดัชนีคุณภาพอากาศของประเทศไทย

ดัชนีคุณภาพอากาศ	ความหมาย (ระดับคุณภาพ อากาศ)	สี	ข้อควรปฏิบัติ
0 - 25	ดีมาก	ฟ้า	ประชาชนทุกคนสามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ
26 - 50	ดี	เขียว	<p>ประชาชนทั่วไป : สามารถทำกิจกรรมกลางแจ้งได้ตามปกติ</p> <p>ประชาชนกลุ่มเสี่ยง : ควรสังเกตอาการผิดปกติ เช่น ไอบ่อย หายใจลำบาก หายใจถี่ หายใจไม่ออก หายใจมีเสียงวี๊ด แน่นหน้าอก เจ็บหน้าอก ใจสั่น คลื่นไส้ เมื่อย่ำผิดปกติหรือเวียนศีรษะ</p>
51 - 100	ปานกลาง	เหลือง	<p>ประชาชนทั่วไป : ลดระยะเวลาการทำกิจกรรมหรือการออกกำลังกายกลางแจ้ง ที่ใช้แรงมาก</p> <p>ประชาชนกลุ่มเสี่ยง :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเอง เช่น หน้ากากป้องกัน PM_{2.5} ทุกครั้งที่ออกนอกอาคาร - ลดระยะเวลาการทำกิจกรรมหรือการออกกำลังกายกลางแจ้งที่ใช้แรงมาก - หากมีอาการผิดปกติให้รีบปรึกษาแพทย์
101 - 200	เริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ	ส้ม	<p>ประชาชนทั่วไป :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเอง เช่น หน้ากากป้องกัน PM_{2.5} ทุกครั้งที่ออกนอกอาคาร - จำกัดระยะเวลาในการทำกิจกรรมหรือการออกกำลังกายกลางแจ้งที่ใช้แรงมาก <p>ประชาชนกลุ่มเสี่ยง :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรสังเกตอาการผิดปกติ เช่น ไอ หายใจลำบาก ระคายเคืองตา <p>ประชาชนกลุ่มเสี่ยง :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเอง เช่น หน้ากากป้องกัน PM_{2.5} ทุกครั้งที่ออกนอกอาคาร

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ดัชนีคุณภาพอากาศ	ความหมาย (ระดับคุณภาพ อากาศ)	สี	ข้อควรปฏิบัติ
201 ขึ้นไป	มีผลกระทบต่อสุขภาพ	แดง	<ul style="list-style-type: none"> - เลี่ยงการทำกิจกรรมหรือการออกกำลังกายกลางแจ้งที่ใช้แรงมาก - ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ หากมีอาการผิดปกติให้รีบไปพบแพทย์ <p>ประชาชนทุกคน</p> <ul style="list-style-type: none"> - งดกิจกรรมกลางแจ้ง - หากมีความจำเป็นต้องทำกิจกรรมกลางแจ้งให้ใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเองทุกครั้ง เช่น หน้ากากป้องกัน PM_{2.5} - หากมีอาการผิดปกติให้รีบไปพบแพทย์ - ผู้ที่มีโรคประจำตัว ควรอยู่ในพื้นที่ปลอดภัยจากมลพิษทางอากาศ ให้เตรียมยาและอุปกรณ์ที่จำเป็นให้พร้อมและปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์อย่างเคร่งครัด

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ (2566)

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเกี่ยวกับนโยบาย มาตรการและกฎหมายในการควบคุมปัญหามลพิษทางอากาศจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ได้ค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือวิทยานิพนธ์ บทความวิชาการ เอกสารประกอบการประชุมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

อิทธิชัย สีดำ (ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ไปปฏิบัติ : ศึกษากรณีผู้นำนโยบายไปปฏิบัติในจังหวัดปัตตานี, 2553) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ไปปฏิบัติ : ศึกษากรณีผู้นำนโยบายไปปฏิบัติในจังหวัดปัตตานี พบว่า 1) ระดับปัจจัยสู่ความสำเร็จในการนำนโยบายเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ไปปฏิบัติอยู่ในระดับสูง

เมื่อแยกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับสูงสุดไปน้อยสุดจะได้ ดังนี้ ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ด้านลักษณะของนโยบาย ด้านความสัมพันธ์ระหว่างกลไกต่าง ๆ ที่นำนโยบายเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ไปปฏิบัติ ด้านภาวะผู้นำ ด้านวัตถุประสงค์ของนโยบาย ด้านการคำนึงถึงวัฒนธรรม อัตลักษณ์ของพื้นที่ ด้านการสนับสนุนและความร่วมมือจากกลุ่มต่าง ๆ ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติและด้านความเพียงพอของทรัพยากร 2) ระดับความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหาร และข้าราชการฝ่ายปกครองในจังหวัดปัตตานีต่อสภาพสถานการณ์ในปัจจุบัน ภายหลังจากการนำนโยบายเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มาปฏิบัติ อยู่ในระดับสูง เมื่อแยกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับสูงสุดไปน้อยสุดจะได้ ดังนี้ ด้านเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และด้านการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของประชาชน 3) ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการนำนโยบายเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ไปปฏิบัติทุกด้าน ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติทุกด้าน

พรรณสุภา โพร้อย และณัฐกริช เปาอินทร์ (การนำนโยบายสภาวัฒนธรรมไปปฏิบัติ กรณีศึกษาสภาวัฒนธรรมตำบล จังหวัดสมุทรสาคร, 2561) ทำการศึกษาการนำนโยบายสภาวัฒนธรรมไปปฏิบัติ กรณีศึกษาสภาวัฒนธรรมตำบล จังหวัดสมุทรสาคร พบว่าความสำเร็จของการนำนโยบายสภาวัฒนธรรมไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่ยังคงขาดการดำเนินงานเป็นเครือข่ายกับระดับจังหวัดและระดับอำเภอ และยังมี ความยากลำบากในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสภาวัฒนธรรมไปปฏิบัติประกอบด้วย 4 ปัจจัยสำคัญตามลำดับ ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย บุคลากรที่นำนโยบายไปปฏิบัติและสภาพแวดล้อม ขณะที่งบประมาณและผู้นำไม่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสภาวัฒนธรรมไปปฏิบัติ ข้อเสนอแนะ ควรส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือระหว่าง สภาวัฒนธรรมตำบลกับหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชน และภาคประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้เป็นกลไกใน การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสภาวัฒนธรรม โดยผลักดันให้เกิดข้อตกลงร่วมกันและบังคับใช้ ร่วมกันอย่างชัดเจนและควรมีกำหนดแผนขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สภาวัฒนธรรมจังหวัด และส่งเสริมให้ สภาวัฒนธรรมทุกระดับร่วมกันจัดทำแผนงาน โครงการ ขอสันับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยแผนงานดังกล่าวต้องเป็นไปตามความต้องการของชุมชน

พัชรนันท์ เต็มมี (ปัจจัยภายในองค์การที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการนำนโยบายสินเชื่อรายย่อยเพื่อผู้ประกอบการอาชีพ (NANO - FINANCE) ไปปฏิบัติของธนาคารออมสิน, 2559) ทำการศึกษาปัจจัยภายในองค์การที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการนำนโยบายสินเชื่อรายย่อยเพื่อผู้ประกอบการอาชีพ (NANO - FINANCE) ไปปฏิบัติของธนาคารออมสิน พบว่า 1) ผลสำเร็จในการนำนโยบายสินเชื่อรายย่อยเพื่อผู้ประกอบการอาชีพไปปฏิบัติของธนาคารออมสิน อยู่ในระดับสูงมาก โดยมีตัวแปร 4 ตัว ได้แก่ 1. การสื่อข้อความ 2. ทรัพยากร 3. ทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน และ 4. โครงสร้างองค์กร

โดยค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการสื่อข้อความ 2) ระดับปัจจัยภายในองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของธนาคารอสมสินในการนำนโยบายสินเชื่อบริการย่อยเพื่อผู้ประกอบการอาชีพไปปฏิบัติ โดยตัวแปรทั้ง 4 มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของการนำนโยบายสินเชื่อบริการย่อยเพื่อผู้ประกอบการอาชีพไปปฏิบัติของธนาคารอสมสินที่น้อยหรือต่ำทั้งหมด

ศิริลักษณ์ เจริญรัมย์, วิสาขา ภูจินดา (ทัศนคติของประชาชนต่อแนวทางการแก้ไขฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน กรุงเทพมหานคร, 2564) ทำการศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหา PM_{2.5} กรุงเทพมหานคร และปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติของประชาชนในการแก้ไขปัญหา PM_{2.5} กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 10 เขต ด้วยแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจต่อแนวทางการแก้ไขปัญหา PM_{2.5} อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 0.76$) ทัศนคติของประชาชนต่อแนวทางแก้ไขปัญหา PM_{2.5} อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) การมีส่วนร่วมประชาชนต่อแนวทางแก้ไขปัญหา PM_{2.5} อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) และความคิดเห็นของประชาชนต่อผลกระทบในการป้องกัน PM_{2.5} อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 0.84$) ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อแนวทางในการแก้ไขปัญหา PM_{2.5} ชี้ให้เห็นว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันจะมีการมีส่วนร่วมต่อแนวทางแก้ไขปัญหา PM_{2.5} แตกต่างกันในขณะประชาชนที่มีอายุที่ต่างกันจะมีความรู้ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมต่อแนวทางแก้ไข PM_{2.5} ที่แตกต่างกัน ในส่วนระดับการศึกษา และอาชีพของประชาชนที่แตกต่างกันจะมีทัศนคติ ความรู้ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมต่อแนวทางแก้ไขปัญหา PM_{2.5} ที่แตกต่างกัน ผลการทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติ พบว่า ความรู้ความเข้าใจของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชน และความคิดเห็นของประชาชนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ ปัจจัยที่มีผลต่อการแก้ไขปัญหา PM_{2.5} จากทัศนคติของประชาชน ได้แก่ 1) การประชาสัมพันธ์หรือการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ PM_{2.5} 2) ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาสาเหตุ และผลกระทบ 3) การมีส่วนร่วมของประชาชน ตามลำดับ

โครงการพัฒนานักบริหารระดับสูง : ผู้บริหารส่วนราชการ (นบส. 2) รุ่นที่ 11 ประจำปีงบประมาณ 2562 (ข้อเสนอเชิงนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษจากฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน อย่างยั่งยืน, 2562) ทำการศึกษาสภาพปัญหาและสาเหตุของฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน รวมทั้งแนวทางและมาตรการที่ดำเนินการในปัจจุบัน และระดมความคิดเห็นที่นำไปสู่การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการแก้ไขปัญหาดังระยะสั้น 5 ปี และระยะยาว 20 ปี พบว่า กรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอนจากยานพาหนะ การจราจรหนาแน่น การเผาในที่โล่ง อากาศจมตัว ลมสงบ ความกดอากาศสูง เกิดการสะสมของฝุ่นละอองในบรรยากาศ จนเริ่มมีปริมาณเกินมาตรฐานในช่วงเดือนธันวาคม - มีนาคมของทุกปี โดยผลกระทบต่อสุขภาพ ดังนี้ร้อยละ 90 ของประชากรโลกสัมผัสอยู่กับมลพิษทางอากาศเกินค่ามาตรฐานที่องค์การอนามัยโลกกำหนด

ซึ่งเมื่อหายใจเข้าก็จะนำฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอนเข้าสู่ร่างกายและก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและเป็นสาเหตุการเสียชีวิตจากมะเร็งปอดร้อยละ 25 จากการติดเชื้อในทางเดินหายใจเฉียบพลัน การเกิดสโตรก (stroke) และ หัวใจขาดเลือด ร้อยละ 17 16 และ 15 ตามลำดับ องค์การอนามัยโลกได้บ่งชี้ว่าอนุภาคนาขนาดเล็กที่มีสารกลุ่มซัลเฟต ไนเตรต แอมโมเนีย มีผลต่อสุขภาพมาก อัตราการตายเพิ่มสูงขึ้นตามปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอนที่มากขึ้น เนื่องจากมีขนาดเล็กมากและสามารถเข้าสู่ปอดและทะลุเยื่อเข้าสู่กระแสเลือดได้ เมื่อสัมผัสเป็นเวลานานก็จะมีความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดโรคเกี่ยวกับหัวใจและหลอดเลือด ทางเดินหายใจรวมถึง มะเร็งปอด และจากการศึกษาของ American Heart Association (Brook et al, 2010) พบว่า การสัมผัสฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอนเพียง 2 – 3 ชั่วโมงติดต่อกันหลายสัปดาห์ จะส่งผลต่อโรคหัวใจและหลอดเลือดที่สัมพันธ์กับการเสียชีวิต หากสัมผัสเป็นเวลานาน อาทิ 2 – 3 ปี เพิ่มความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตจากโรคหัวใจและ หลอดเลือด

กรมควบคุมมลพิษ (โครงการศึกษาแหล่งกำเนิดและแนวทางการจัดการฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลใน พ.ศ. 2561, 2561) สรุปได้ว่า มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง จำเป็นต้องครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วย การเผยแพร่ข้อมูลแก่ประชาชนและรับฟังข้อคิดเห็น การตอบสนองความสนใจของประชาชนต่อภาวะมลพิษและการเข้าถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์และการสื่อสาร 2 ทาง การขยายเครือข่าย การตรวจวัดคุณภาพอากาศรวมข้อมูล การตรวจวัดโดยประชาชน โดยใช้นวัตกรรม และ ผนวกข้อมูล การตรวจวัดของประชาชน ให้คำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้อง ด้านองค์ความรู้ ประกอบด้วย การทบทวนและปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพอากาศ การปรับปรุงมาตรฐานให้เข้าสู่มาตรฐานองค์การอนามัยโลก การศึกษาผลกระทบของมลพิษอากาศต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน การศึกษาผลกระทบต่อประชาชนทั่วไป ต่อกลุ่มเสี่ยง ในพื้นที่มลพิษสูงและในพื้นที่ชนบท การศึกษาความสูญเสียเนื่องจากมลพิษอากาศที่มีต่อสุขภาพอนามัย ความเป็นอยู่ สังคมและเศรษฐกิจ ประเมินผลประโยชน์ที่ได้จากแต่ละมาตรการควบคุมมลพิษ การจัดทำแผนปฏิบัติงานจัดการปัญหาฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล

ศวีภาภา ไชยสาร (นโยบายการจัดการมลพิษทางอากาศ กรณีฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร, 2562) ทำการวิจัยเพื่อศึกษาถึงสาเหตุการเกิดมลพิษทางอากาศฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 2.5ไมครอน(PM_{2.5})และอันตรายที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ และบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหามลพิษทางอากาศฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อกำหนดนโยบายการจัดการกับปัญหามลพิษทางอากาศฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 2.5ไมครอน (PM_{2.5}) ในประเทศไทย ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ปี พ.ศ.2557 จนถึงปีพ.ศ.2562 โดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า

สาเหตุที่ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ PM_{2.5} ในส่วนของประชาชน คือการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล จำนวนมากบนท้องถนนมีการใช้ระบบขนส่งสาธารณะจำนวนน้อย ทำให้การจราจรติดขัดเกิดการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์ปล่อยควันพิษออกมา รวมถึงการเผาในที่โล่งทั้งทางการเกษตรทั้งเผาขยะล้วนแต่ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศทั้งนั้น ในส่วนของเอกชนก็มีส่วนทำให้เกิดปัญหานี้ทั้งรูปแบบของโรงงานรูปแบบการค้าต่างเชิงพาณิชย์ เริ่มตั้งแต่การผลิตจนถึงการส่งของถึงมือลูกค้า ซึ่งไม่ว่าประชาชนหรือเอกชนจะเป็นต้นเหตุของการปล่อยมลพิษเองก็ตาม แต่ทุกหน่วยงานภาครัฐ ทุกรัฐบาลนั้นต้องมีหน้าที่ในการใช้อำนาจหน้าที่โดยชอบทางกฎหมาย บังคับใช้กฎหมายกฎระเบียบกับประชาชนและเอกชนอย่างเคร่งครัด เพื่อประโยชน์โดยรวม เพราะไม่ว่าจะมีนโยบายหรือมาตรการการจัดการมลพิษทางอากาศใดๆที่มีการกำหนดขึ้นมาทั้งที่เป็นการแก้ไขปัญหาระยะสั้นระยะกลาง หรือระยะยาวเพื่อที่จะไม่ให้เกิดปัญหานี้ขึ้นอีก แม้ว่านโยบายที่ออกมาจะดีเพียงใดแต่การนำนโยบายไปปฏิบัติล้มเหลว ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติไม่จริงจังเข้มงวด ประชาชนหรือเอกชนเองไม่ให้ความร่วมมือทุกอย่างก็เปล่าประโยชน์ อย่างที่ผ่านมาแล้วมันก็วนเวียนอยู่กับปัญหาเดิมๆแบบนี้ตลอดไป

พิชญ์พงศ์ เทตรัตนพงศ์ (การนำนโยบายจัดการฝุ่นละออง PM_{2.5} ไปปฏิบัติในพื้นที่ตำบลปากกราน อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, 2564) ทำการศึกษาการนำนโยบายจัดการฝุ่นละออง PM_{2.5} ไปปฏิบัติในพื้นที่ตำบลปากกราน อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้วิธีการวิจัยเอกสารและการวิจัยสนาม ผลการศึกษาพบว่า หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการตามนโยบายจัดการฝุ่นละออง PM_{2.5} ไปปฏิบัติในพื้นที่ดังกล่าว โดยดำเนินการเพื่อนโยบายประสบความสำเร็จ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการติดต่อสื่อสาร 2) ด้านทรัพยากร 3) ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ 4) ด้านโครงสร้างองค์การ ซึ่งจากการนำนโยบายไปปฏิบัติแล้วนั้น พบปัญหาอุปสรรค ดังนี้ 1) การสื่อสารยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ 2) จำนวนบุคลากรยังไม่เพียงพอ ยังไม่มีงบประมาณสนับสนุนเพื่อให้ดำเนินการตามนโยบายนี้ไม่มีวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนการปฏิบัติตามนโยบาย 3) ยังมีทัศนคติไม่ให้ความร่วมมือปฏิบัติตามมาตรการงดเผาในที่โล่ง 4) ขั้นตอนของหน่วยงานราชการมีหลายขั้นตอน ลำช้า โครงสร้างองค์การยังขาดหน่วยงานสำคัญ แนวทางในการแก้ไขปัญหาพบว่า 1) ใช้เทคโนโลยีสื่อสารเป็นเครื่องมือช่วยดำเนินการติดต่อสื่อสาร 2) บูรณาการหน่วยงาน และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง 3) ส่งเสริมให้มีทัศนคติที่ดีโดยการสนับสนุนแนวทางอื่นๆมากขึ้น 4) ขอสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งเงินทุนอื่น ดำเนินการเบื้องต้นเพื่อให้เป็นไปตามมาตรการข้อเสนอแนะ พบว่า 1) ประชาสัมพันธ์ตามสื่อเทคโนโลยีสื่อสารให้มากยิ่งขึ้น 2) เพิ่มบุคลากร และให้งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เพื่อส่งเสริมให้การนำนโยบายไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 3) เพิ่มการสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติตามนโยบายอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งให้มีการเพิ่มมาตรการบังคับอื่นๆ นอกจากมาตรการทางกฎหมาย เพื่อส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติมีทัศนคติที่ดียิ่งขึ้น 4) ลดขั้นตอนการดำเนินการเพื่อไม่ให้อำนาจ และเพิ่มหน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องในโครงสร้างองค์การ

ผุสดี บุญมีรอด (ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการนำนโยบายในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยไปปฏิบัติ องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม) ทำการศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของการนำนโยบายในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแห่งความสำเร็จของการนำนโยบายในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยไปปฏิบัติกับความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อพยากรณ์ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 305 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน การวิเคราะห์ค่าเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสำเร็จของการนำนโยบายในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยไปปฏิบัติประกอบด้วย ด้านประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน และด้านปริมาณและคุณภาพของบุคลากร 2) ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการนำนโยบายในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยไปปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญ โดยปัจจัยแห่งความสำเร็จ ประกอบด้วย 1. ด้านมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย 2. ด้านทรัพยากรของนโยบาย 3. ด้านปริมาณและคุณภาพของบุคลากร 4. ด้านความร่วมมือหรือการตอบสนองของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ 5. ด้านลักษณะขององค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ 6. ด้านประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสาร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

จากการทบทวนวรรณกรรม สรุปได้ ดังนี้

ในการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษ ด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ไปปฏิบัติขององค์ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ” มีแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นโยบายสาธารณะ การบริหารงานท้องถิ่น แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับมลพิษด้านฝุ่นละออง นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองของจังหวัดสมุทรปราการ รวมทั้ง งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า นโยบายในการแก้ไขปัญหามลพิษจากฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เป็นนโยบายสำคัญที่คณะรัฐมนตรี มีมติให้ “การแก้ไขปัญหามลภาวะด้านฝุ่นละออง” เป็นวาระแห่งชาติ เป็นนโยบายสาธารณะที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำโดยการใช้อำนาจของรัฐ ซึ่งรัฐบาลได้ตัดสินใจและกำหนดไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางของกิจกรรมหรือการกระทำต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ โดยมีกระบวนการที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหามลพิษ แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนได้แก่ การกำหนดนโยบาย การวิเคราะห์หาทางเลือกของนโยบายที่กำหนดขึ้น เพื่อตัดสินใจหาทางเลือกที่ดีที่สุด เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ การนำนโยบายไปปฏิบัติ และการประเมินผลนโยบาย แต่ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ นั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน ได้แก่ วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย ผู้บริหารและผู้กำหนดนโยบาย ทรัพยากร ความร่วมมือในองค์กร

และการสื่อสารระหว่างองค์กร หน่วยงาน/องค์กรที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ทักษะ ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ การประชาสัมพันธ์ และสภาพแวดล้อม เจือปนทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองโดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือของผู้ที่นำนโยบายปฏิบัติ ซึ่งถ้ามีระดับความร่วมมือสูง ระดับความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติก็จะมีสูงตามไปด้วย การบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของนโยบายที่วางไว้ ความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย รวมทั้งประชาชนที่ได้รับผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบจากนโยบาย

การกำหนดนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษ ด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ เกิดจากปัญหามลพิษจากฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ ที่เกิดขึ้นทุกปี ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน โดยสาเหตุหลักเกิดจากสภาพทางอุตุนิยมวิทยา และจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงของแหล่งกำเนิดต่าง ๆ เช่น ยานพาหนะ การเผาวัสดุการเกษตร ไฟป่า และกระบวนการอุตสาหกรรม รัฐบาลได้กำหนดแนวทางและมาตรการการแก้ไขปัญหาฝุ่น $PM_{2.5}$ ซึ่งการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ในจังหวัดสมุทรปราการ เป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นโดยอิงตามนโยบาย/มาตรการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองระดับชาติ โดยมุ่งเน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษเชิงพื้นที่ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีปัญหา/พื้นที่เสี่ยงปัญหาฝุ่นละอองในช่วงวิกฤต

โดยหน่วยงาน/องค์กรที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ที่สำคัญ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 290 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีหน้าที่ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่กฎหมายบัญญัติและเป็นไปตามมาตรการการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ที่จังหวัดสมุทรปราการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเนื่องจากอยู่ในพื้นที่ใกล้ชิดกับประชาชน จึงเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ให้ประสบผลสำเร็จได้ จึงจำเป็นต้องศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ" ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของปัจจัยต่างๆ ที่มีส่วนต่อความสำเร็จของนโยบายการแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} โดยมีแนวทางการวิเคราะห์และวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 การศึกษาเรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ" ประชากรสำหรับในครั้งนี้ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง พนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการที่นำนโยบายการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติ ทั้ง 6 อำเภอในจังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอบางพลี อำเภอบางพระประแดง อำเภอพระสมุทรเจดีย์ อำเภอบางบ่อ และอำเภอบางเสาธง มีอัตรากำลัง จำนวน 9,518 คน จำแนกตามตารางดังนี้ (ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม 2566)

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา

อำเภอ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน ข้าราชการ (คน)	จำนวน ลูกจ้าง (คน)	จำนวน พนักงานจ้าง (คน)
บางเสาธง	อบต.ศรีษะจรเข้ใหญ่	25	2	47
	อบต.ศรีษะจรเข้น้อย	32	1	93
	อบต.บางเสาธง	63	8	119
	ทต.บางเสาธง	56	2	165
รวม	613	176	13	424

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

อำเภอ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนข้าราชการ (คน)	จำนวนลูกจ้าง (คน)	จำนวนพนักงานจ้าง (คน)
พระสมุทรเจดีย์	อบต.ในคลองบางปลากด	55	1	257
	อบต.แหลมฟ้าผ่า	9	2	26
	อบต.บ้านคลองสวน	32	1	158
	อบต.นาเกลือ	19	1	46
	ทต.แหลมฟ้าผ่า	38	6	95
รวม	746	153	11	582
พระประแดง	ทต.พระสมุทรเจดีย์	36	5	108
	ทม.ลัดหลวง	71	25	422
	อบต.บางกอบัว	16	1	36
	อบต.บางกระสอบ	5	0	25
	อบต.บางน้ำผึ้ง	14	0	26
	อบต.บางกระเจ้า	15	1	28
	อบต.บางยอ	20	2	51
	ทม.ปู่เจ้าสมิงพราย	122	31	389
	อบต.ทรงคนอง	8	0	36
	ทม.พระประแดง	31	7	68
รวม	1,599	338	72	1,189
บางพลี	อบต.ราชาเทวะ	41	0	94
	อบต.บางโฉลง	44	4	230
	อบต.บางปลา	39	1	140
	ทม.บางแก้ว	92	3	259
	อบต.หนองปรือ	41	0	129
	อบต.บางพลีใหญ่	68	2	232

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

อำเภอ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน ข้าราชการ (คน)	จำนวน ลูกจ้าง (คน)	จำนวน พนักงานจ้าง (คน)
	ทต.บางพลี	41	7	97
รวม	1,564	366	17	1,181
บางบ่อ	อบต.คลองนิมยตรา	16	2	30
	อบต.เป็ริง	15	1	35
	ทต.คลองสวน	22	10	48
	อบต.คลองด่าน	26	3	82
	ทต.คลองด่าน	27	9	88
	อบต.บางเพ็ริง	38	0	164
	ทต.บางพลีน้อย	30	0	51
	อบต.บ้านระกาศ	35	1	67
	อบต.บางบ่อ	36	2	131
	ทต.บางบ่อ	26	9	32
รวม	1,036	271	37	728
เมือง สมุทรปราการ	ทต.เทพารักษ์	43	2	125
	ทต.บางเมือง	94	44	404
	อบต.บางด้วน	16	3	42
	ทต.บางปู	98	25	370
	อบต.บางโปรง	25	5	45
	ทม.แพรรักษา	50	4	188
	ทม.แพรรักษาใหม่	54	0	263
	ทต.แพรรักษา	63	11	220
อบจ.สมุทรปราการ	134	4	218	

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

อำเภอ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน ข้าราชการ (คน)	จำนวน ลูกจ้าง (คน)	จำนวน พนักงานจ้าง (คน)
	ทม.ปากน้ำ	43	4	187
	ทต.สำโรงเหนือ	52	17	272
	ทต.ด่านสำโรง	73	13	273
	ทน.สมุทรปราการ	113	11	352
รวม	3,960	858	143	2,959
รวมทั้งสิ้น	9,518	2,162	293	7,063

ที่มา : ทะเบียนประวัติ สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566

ข้อมูล ณ วันที่ 20 พฤษภาคม 2566

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาประชากรข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษาได้สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (รชนีกุล ภิญโญภาณุวัฒน์, ม.ป.ป.)

1.2.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้ค่าเท่ากับ 0.05)

ขนาดของประชากรที่ศึกษามีจำนวน 9,518 คน ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อแทนค่า ดังนี้

$$n = \frac{9,518}{1 + 9,518(0.05)^2}$$

$$n = 384$$

ในการวิจัยครั้งนี้ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 384 คน

1.2.2 การหากลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอ

เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้อยู่ใน อปท. ครอบคลุม 6 อำเภอของจังหวัดสมุทรปราการ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเลือกใช้การสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Simple Random Sampling) โดย

1) แบ่งกลุ่มประชากรออกเป็น 6 กลุ่ม คือ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง พนักงานจ้างในอำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอบางพลี อำเภอบางบ่อ อำเภอบางเสาธง อำเภอพระประแดง และอำเภอพระสมุทรเจดีย์

2) นำจำนวนประชากรของแต่ละกลุ่มมาหาค่าสัดส่วน

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละอำเภอ} = \frac{\text{จำนวนประชากรของแต่ละกลุ่ม} \times \text{จำนวนเต็มกลุ่มตัวอย่าง}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

$$\text{อำเภอบางเสาธง} = \frac{176 \times 384}{9,518}$$

$$= 28$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างอำเภอบางเสาธง เท่ากับ 28 คน

$$\text{อำเภอพระสมุทรเจดีย์} = \frac{746 \times 384}{9,518}$$

$$= 30$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างอำเภอพระสมุทรเจดีย์เท่ากับ 30 คน

$$\text{อำเภอพระประแดง} = \frac{1,599 \times 384}{9,518}$$

$$= 65$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างอำเภอพระประแดง เท่ากับ 65 คน

$$\text{อำเภอบางพลี} = \frac{1,564 \times 384}{9,518}$$

$$= 63$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างอำเภอบางพลี เท่ากับ 63 คน

$$\begin{aligned} \text{อำเภอบางบ่อ} &= \frac{1,036 \times 384}{9,518} \\ &= 42 \end{aligned}$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างอำเภอบางบ่อ เท่ากับ 42 คน

$$\begin{aligned} \text{อำเภอเมืองสมุทรปราการ} &= \frac{3,960 \times 384}{9,518} \\ &= 160 \end{aligned}$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างอำเภอเมืองสมุทรปราการ เท่ากับ 160 คน

ประชากร	จำนวน ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อำเภอบางเสาธง	613	25
อำเภอพระสมุทรเจดีย์	746	30
อำเภอพระประแดง	1,599	65
อำเภอบางพลี	1,564	63
อำเภอบางบ่อ	1,036	42
อำเภอเมืองสมุทรปราการ	3,960	160
รวม	9,518	384

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของปัจจัยต่างๆ ที่มีส่วนต่อความสำเร็จของนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ผู้ที่ตอบแบบสอบถามได้แก่ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง พนักงานจ้าง ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งคำถามเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ประเภทตำแหน่ง ลักษณะคำถามเป็นแบบรายการ (Check List) จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) ไปปฏิบัติ ลักษณะคำถามเป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นโดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน จำนวน 22 ข้อ ประกอบด้วย

1) ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย	จำนวน 4 ข้อ
2) ด้านทรัพยากรนโยบาย	จำนวน 3 ข้อ
3) ด้านการสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง	จำนวน 4 ข้อ
4) ด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ	จำนวน 4 ข้อ
5) ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง	จำนวน 3 ข้อ
6) ด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ	จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองไปปฏิบัติ ลักษณะคำถามเป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นมีจำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย

- 1) ประชาชนส่วนใหญ่มีความตระหนักในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}
- 2) จำนวนวันที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานมีจำนวนวันที่เพิ่มขึ้น
- 3) นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}ได้รับความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ เช่น ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม เอกชน เป็นต้น
- 4) จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ (ที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ) ลดลง
- 5) จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ภายในจังหวัดสมุทรปราการลดลง
- 6) นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ทำให้ท่านมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น ลักษณะคำถามเป็นแบบรายการ (Check List) และคำตอบปลายเปิด จำนวน 6 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของ ลิเกิร์ต (Likert Scale) โดยแบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการศึกษา

2.2.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ดังนี้ 1) ผศ.ดร. สุปัญญา สุพรรณนธ์ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2) ดร.พิชยา ชวกร สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 3) นางสาวนันทพร คงสำรวย นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรปราการ แสดงความเห็นต่อข้อคำถามเป็นรายด้าน และนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อคำถามแต่ละด้านไปคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of item objective congruence) ซึ่งผลการคำนวณพบว่าทุกด้านได้ค่า IOC มากกว่า 0.5 แสดงว่าข้อคำถามตรงตามเนื้อหา (พิชญ์สินี ชมภูคำ , มปป ,น.1-9)

2.2.2 การตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ผู้ศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำไปทดลองใช้ กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 30 คน และนำผลการทดลองใช้แบบสอบถามไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient of alpha-X) ทั้งฉบับได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.969 และได้ค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้านมากกว่า 0.7 ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด (วรรณดี แสงประทีปทอง, 2562 ,น.5-48)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

3.1 มีหนังสือถึงสำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประชากรจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ในการขอข้อมูลและตอบแบบสอบถาม

3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ โดยใช้ Google Form ในการสร้างแบบสอบถาม

3.3 เมื่อผู้ศึกษาได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมดแล้วจะดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล จากนั้นนำแบบสอบถามทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคทางสถิติที่เป็นสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมานในขั้นตอนต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และนำค่าทางสถิติที่ได้มาใช้ในการศึกษา โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลในแบบสอบถามส่วนที่ 1 เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ประเภทตำแหน่ง สถานที่ทำงาน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของประชากรในแบบสอบถามส่วนที่ 2 เกี่ยวกับระดับของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่ วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย ทรัพยากรนโยบาย การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง ลักษณะหน่วยงานที่น่านโยบายไปปฏิบัติ เจริญใจทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ ด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้อันตรภาคชั้น (Class Interval) เพื่อให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เป็น 5 ระดับ มีความกว้างของช่วงคะแนนในแต่ละระดับเท่ากับ 0.80 ซึ่งมาจาก (คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด/จำนวนระดับของคะแนน = $(5 - 1)/5 = 0.80$)

ตารางที่ 3.2 แสดงการแบ่งเกณฑ์การวัดระดับความคิดเห็นคำถามส่วนที่ 2

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
1.00-1.80	ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยมาก
1.81-2.60	ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
2.61-3.40	ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
3.41-4.20	ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
4.21-5.00	ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4.3 ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรภาคชั้น (Class Interval) เพื่อให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เป็น 5 ระดับ มีความกว้างของช่วงคะแนนในแต่ละระดับเท่ากับ 0.80 ซึ่งมาจาก (คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด/จำนวนระดับของคะแนน = $(5 - 1)/5 = 0.80$)

ตารางที่ 3.3 แสดงการแบ่งเกณฑ์การวัดระดับความคิดเห็นคำถามส่วนที่ 3

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
1.00-1.80	ระดับความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยมาก
1.81-2.60	ระดับความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
2.61-3.40	ระดับความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
3.41-4.20	ระดับความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
4.21-5.00	ระดับความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4.4 ส่วนที่ 4 ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

ทำการทดสอบสมมติฐานรูปแบบของความสัมพันธ์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis)

ข้อตกลงเบื้องต้นในการใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น

1. ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม มีมาตรวัดเป็น Interval ขึ้นไป
2. ข้อมูลของตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม จะต้องสุ่มมาจากประชากรที่มีการแจกแจงแบบปกติ

3. ตัวแปรอิสระจะต้องไม่มีความสัมพันธ์กันเอง

4. ข้อมูลจะต้องไม่มีความสัมพันธ์ภายในตัวเอง

5. ค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการพยากรณ์ จะต้อง

5.1 มีการแจกแจงแบบปกติ (Assumption of Normality)

5.2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0 และ

5.3 มีความแปรปรวนคงที่ (Homogeneity of Variance)

5.4 ความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน (Assumption of Autocorrclation)

4.5 ส่วนที่ 5 ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น วิเคราะห์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

ตารางที่ 3.4 แสดงรายละเอียดการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
1. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติของ	แบบสอบถาม เอกสาร	สถิติเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความคิดเห็นของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับระดับปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติของ

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการ			องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการใน ระดับปานกลาง
2. เพื่อศึกษาระดับ ความสำเร็จของการนำ นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษ ด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการ	แบบสอบถาม เอกสาร	สถิติเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความคิดเห็นของบุคลากร ในองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น เกี่ยวกับระดับ ความสำเร็จของการนำ นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษ ด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการ ในระดับปานกลาง
3. เพื่อศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จของการ นำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษ ด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการ	แบบสอบถาม เอกสาร	สถิติอนุมาน Regression analysis	ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์และ มาตรฐานนโยบาย ทรัพยากรนโยบาย การสื่อสารระหว่างองค์กร และกิจกรรมการเสริมแรง ลักษณะหน่วยงานที่นำ นโยบายไปปฏิบัติ เงื่อนไข ทางเศรษฐกิจ สังคมและ การเมือง และความตั้งใจ ของผู้ปฏิบัติ มีผลต่อ ความสำเร็จของการ

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	วิธีการวิเคราะห์ ข้อมูล	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
			นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ
4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น	แบบสอบถาม เอกสาร	สรุปเนื้อหา และ ข้อมูลที่ได้รับจาก คำถามปลายเปิด	ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการศึกษาระดับความสำเร็จของนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 ผลการศึกษาศมการพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

ตอนที่ 6 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 5 ผลการศึกษา ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (384 คน)	ร้อยละ (100.00)
1. เพศ		
ชาย	134	34.90
หญิง	250	65.10

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (384 คน)	ร้อยละ (100.00)
2. อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	19	4.90
25 – 35 ปี	164	42.80
36 – 45 ปี	141	36.70
46 – 55 ปี	51	13.30
สูงกว่า 55 ปี	9	2.30
3. ระดับการศึกษา		
ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี	80	20.83
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	251	65.37
ปริญญาโท	53	13.80
ปริญญาเอก	0	0.00
4. ระยะเวลาการปฏิบัติงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	138	35.90
5 – 10 ปี	125	32.60
10 ปีขึ้นไป	121	31.50
5. ประเภทตำแหน่ง		
ข้าราชการ	137	35.70
พนักงานราชการ	68	17.70
ลูกจ้างประจำ	58	15.10
พนักงานจ้าง	121	31.50
6. สถานที่ทำงาน		
อำเภอเมืองสมุทรปราการ	160	41.66
อำเภอพระประแดง	65	16.93
อำเภอพระสมุทรเจดีย์	30	7.81
อำเภอบางพลี	62	16.15
อำเภอบางบ่อ	42	10.94
อำเภอบางเสาธง	25	6.51

จากตารางที่ 4.1 ผลการศึกษาข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียด ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65.10 และเพศชายร้อยละ 34.90

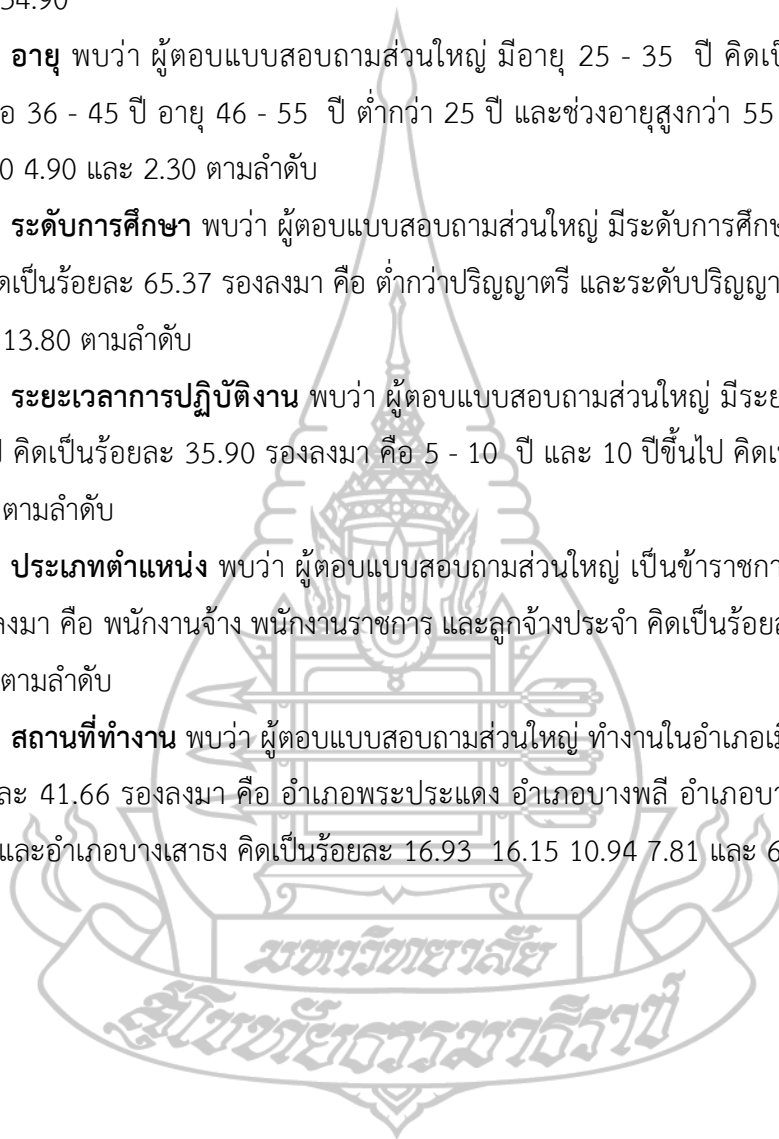
อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุ 25 - 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.80 รองลงมา คือ 36 - 45 ปี อายุ 46 - 55 ปี ต่ำกว่า 25 ปี และช่วงอายุสูงกว่า 55 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.70 13.30 4.90 และ 2.30 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 65.37 รองลงมา คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 20.83 และ 13.80 ตามลำดับ

ระยะเวลาการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระยะเวลาการทำงานต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.90 รองลงมา คือ 5 - 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 32.60 และ 31.50 ตามลำดับ

ประเภทตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 35.70 รองลงมา คือ พนักงานจ้าง พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำ คิดเป็นร้อยละ 31.50 17.70 และ 15.10 ตามลำดับ

สถานที่ทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ทำงานในอำเภอเมืองสมุทรปราการ คิดเป็นร้อยละ 41.66 รองลงมา คือ อำเภอพระประแดง อำเภอบางพลี อำเภอบางบ่อ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ และอำเภอบางเสาธง คิดเป็นร้อยละ 16.93 16.15 10.94 7.81 และ 6.51 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ
ของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}
ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของระดับปัจจัยที่มีผล
ต่อความสำเร็จของการน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}
ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการน่านโยบาย การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1. วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย	3.78	0.89	มาก
2. ทรัพยากรนโยบาย	3.58	0.89	มาก
3. การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจการกรมการ เสริมแรง	3.75	0.89	มาก
4. ลักษณะหน่วยงานที่น่านโยบายไปปฏิบัติ	3.75	0.83	มาก
5. เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง	3.64	0.89	มาก
6. ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ	3.75	0.82	มาก
รวม	3.71	0.87	มาก

จากตารางที่ 4.2 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, $SD = 0.87$) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้วพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, $SD = 0.89$) รองลงมา เท่ากัน 3 ด้าน คือ การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจการกรมการเสริมแรง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, $SD = 0.89$) ลักษณะหน่วยงานที่น่านโยบายไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, $SD = 0.83$) ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, $SD = 0.82$) ลำดับถัดมา คือ เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, $SD = 0.82$) ทรัพยากรนโยบาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, $SD = 0.89$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบายที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย			
1. ท่านมีความเข้าใจต่อนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}	3.87	0.86	มาก
2. นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ	3.75	0.86	มาก
3. นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} มีเป้าหมายที่ชัดเจน	3.77	0.96	มาก
4. นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} มีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมาย	3.72	0.91	มาก
รวม	3.78	0.89	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติ ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบายโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, $SD = 0.89$) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านมีความเข้าใจต่อนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, $SD = 0.86$) รองลงมา คือ นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} มีเป้าหมายที่ชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, $SD = 0.96$) นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, $SD = 0.86$) และ นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} มีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, $SD = 0.91$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านทรัพยากรนโยบายที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ทรัพยากรนโยบาย			
1. หน่วยงานของท่านได้รับงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเพียงพอ	3.59	0.89	มาก
2. หน่วยงานของท่านมีอุปกรณ์ เครื่องมือสนับสนุนในการดำเนินงานเพียงพอ	3.50	0.92	มาก
3. หน่วยงานของท่านมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ	3.66	0.88	มาก
รวม	3.58	0.89	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านทรัพยากรนโยบาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, $SD = 0.89$) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้วพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หน่วยงานของท่านมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, $SD = 0.88$) รองลงมา คือ หน่วยงานของท่านได้รับงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเพียงพอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, $SD = 0.89$) และหน่วยงานของท่านมีอุปกรณ์ เครื่องมือสนับสนุนในการดำเนินงานเพียงพอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, $SD = 0.92$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านการสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรงที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง			
1. หน่วยงานของท่านมีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}	3.65	0.92	มาก
2. หน่วยงานของท่านมีการประชาสัมพันธ์นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ เช่น เว็บไซต์ facebook เสียงตามสาย ฯลฯ	3.69	0.90	มาก
3. หน่วยงานของท่านมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่มีการปฏิบัติตามนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}	3.85	0.87	มาก
4. หน่วยงานของท่านมีการกำหนดเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}	3.80	0.88	มาก
รวม	3.75	0.89	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 3.75$, $SD = 0.89$) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้วพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หน่วยงานของท่านมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่มีภารกิจตามนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, $SD = 0.87$) รองลงมา หน่วยงานของท่านมีการกำหนดเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.88$) หน่วยงานของท่านมีการประชาสัมพันธ์นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ เช่น เว็บไซต์ facebook เสียงตามสาย ฯลฯ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, $SD = 0.90$) และ หน่วยงานของท่านมีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, $SD = 0.92$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ไปปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ			
1. หน่วยงานของท่านสามารถนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองไปปฏิบัติได้	3.73	0.81	มาก
2. หน่วยงานของท่านมีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของการดำเนินนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$	3.77	0.85	มาก
3. หน่วยงานของท่านมีการกำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในการดำเนินงานการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ อย่างชัดเจน	3.77	0.86	มาก

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบาย การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
4. หน่วยงานของท่านมีการติดตามความก้าวหน้า และผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ	3.71	0.81	มาก
รวม	3.75	0.83	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, SD = 0.83) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้วพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หน่วยงานของท่านมีการกำหนดเป้าหมาย ความสำเร็จของการดำเนินนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, SD = 0.85) และ หน่วยงานของท่านมีการกำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในการดำเนินงานการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} อย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, SD = 0.86) รองลงมา คือ หน่วยงานของท่านสามารถนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองไปปฏิบัติได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, SD = 0.81) หน่วยงานของท่านมีการติดตามความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, SD = 0.81) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการ

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง			
1. หน่วยงานของท่านได้รับการสนับสนุนจากภาคประชาสังคมและ ประชาชนในพื้นที่	3.72	0.83	มาก
2. หน่วยงานของท่านได้รับผลกระทบจากการแข่งขันทางการเมืองในพื้นที่	3.38	1.05	ปานกลาง
3. หน่วยงานของท่านได้รับความร่วมมือเมื่อมีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก	3.82	0.79	มาก
รวม	3.64	0.89	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, SD = 0.89) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หน่วยงานของท่านได้รับความร่วมมือเมื่อมีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, SD = 0.79) รองลงมา คือ หน่วยงานของท่านได้รับการสนับสนุนจากภาคประชาสังคมและ ประชาชนในพื้นที่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, SD = 0.83) หน่วยงานของท่านได้รับผลกระทบจากการแข่งขันทางการเมืองในพื้นที่ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, SD = 1.05) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ
ที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหา มลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก
PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบาย การแก้ไขปัญหา มลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ความเห็น
ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ			
1. หน่วยงานของท่านมีบุคลากรมีความรู้ความ เข้าใจในนโยบายการแก้ไขปัญหา มลพิษด้าน ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}	3.73	0.85	มาก
2. หน่วยงานของท่านเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ แสดงความคิดเห็น วางแผน กำหนด เป้าหมายในการทำงานร่วมกัน	3.80	0.82	มาก
3. บุคลากรในหน่วยงานของท่านตระหนักใน หน้าที่ของตนเองในการช่วยกันดำเนินการ ด้านนโยบายการแก้ไขปัญหา มลพิษด้านฝุ่น ละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ให้บรรลุเป้าหมาย	3.77	0.85	มาก
4. หน่วยงานของท่านมีบุคลากรเพียงพอต่อการ ดำเนินงานด้านนโยบายการแก้ไขปัญหา มลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}	3.69	0.91	มาก
รวม	3.75	0.82	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหา มลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, $SD = 0.82$) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้วพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หน่วยงานของท่านเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็น วางแผน กำหนดเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.82$) รองลงมา คือ บุคลากรในหน่วยงานของท่านตระหนักในหน้าที่ของตนเองในการช่วยกันดำเนินการด้านนโยบายการแก้ไขปัญหา มลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ให้บรรลุ

เป้าหมาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, $SD = 0.85$) หน่วยงานของท่านมีบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, $SD = 0.85$) หน่วยงานของท่านมีบุคลากรเพียงพอต่อการดำเนินงานด้านนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, $SD = 0.91$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ระดับความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของระดับความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

ความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ไปปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ประชาชนส่วนใหญ่มีความตระหนักในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$	3.76	0.85	มาก
2. จำนวนวันที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานมีจำนวนวันที่เพิ่มขึ้น	3.69	0.96	มาก
3. นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ได้รับความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ เช่น ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม เอกชน เป็นต้น	3.69	0.88	มาก
4. จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ (ที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ) ลดลง	3.47	0.96	มาก
5. จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ภายในจังหวัดสมุทรปราการลดลง	3.48	0.92	มาก

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ความสำเร็จของการนำนโยบาย การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
6. นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง ขนาดเล็ก PM _{2.5} ทำให้ท่านมีสุขภาวะและ คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	3.66	0.93	มาก
รวม	3.63	0.92	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ระดับความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, $SD = 0.92$) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้วพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ประชาชนส่วนใหญ่มีความตระหนักในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, $SD = 0.85$) รองลงมา เท่ากัน 2 ข้อ คือ จำนวนวันที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานมีจำนวนวันที่เพิ่มขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, $SD = 0.96$) นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ได้รับความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ เช่น ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม เอกชน เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, $SD = 0.88$) ลำดับถัดมาคือ นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ทำให้ท่านมีสุขภาวะและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, $SD = 0.93$) จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ภายในจังหวัดสมุทรปราการลดลง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$, $SD = 0.92$) จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ (ที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ) ลดลง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$, $SD = 0.96$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

การทดสอบสมมติฐาน

มีตัวแปรต้นอย่างน้อย 1 ตัว ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ (ตัวแปรต้น ได้แก่ วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย ทรัพยากรนโยบาย การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง และความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ)

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ด้วยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis)

สามารถเขียนสมมติฐานได้ดังนี้

H₀ : ตัวแปรต้นไม่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

H₁ : มีตัวแปรต้นอย่างน้อย 1 ตัว ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

โดยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) มีข้อตกลงเบื้องต้น ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม มีมาตรวัดเป็น Interval ขึ้นไป ซึ่งเมื่อพิจารณาจากเครื่องมือที่ใช้ คือแบบสอบถาม มีมาตรวัดเป็นแบบ interval จึงผ่านเงื่อนไข

2. การแจกแจงของประชากรต้องเป็นแบบปกติ ในการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับทฤษฎีแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง (Central Limit Theorem) พบว่า ถ้ามีการเก็บข้อมูลจากตัวอย่างจำนวนมาก การกระจายของค่าตัวอย่างจะมีแนวโน้มใกล้เคียงกับการกระจายแบบปกติ (Normal Distribution) ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ทำให้การกระจายมีการแจกแจงแบบปกติ ควรมีมากกว่า 30 ตัวอย่าง (Bland, 1996) ซึ่งในการศึกษานี้เก็บตัวอย่าง จำนวน 384 ตัวอย่าง และพิจารณาจากกราฟด้วยอีกทางหนึ่ง ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การแจกแจงของประชากรต้องเป็นแบบปกติ

3. ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม : การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นตรงนั้น ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามต้องมีความสัมพันธ์กัน หรือมีความเกี่ยวข้องกัน ซึ่งพิจารณาจากตาราง Coefficients ค่า Zero order แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรตาม โดยที่ไม่ได้ควบคุมตัวแปรอิสระอื่นๆ จะเห็นว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (X) กับตัวแปรตาม (Y) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.690 – 0.803 ซึ่งมีค่า $\geq (-) / (+) 0.21$ ขึ้นไป จึงถือว่า ตัวแปรอิสระ (X) และตัวแปรตาม (Y) มีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะเข้าสู่การวิเคราะห์การถดถอยได้

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงเท่านั้น จะเห็นว่าเมื่อพิจารณาจาก สถิติ F-test (ตาราง ANOVA) ค่า Sig. มีค่า ≤ 0.001 ซึ่ง $\leq \alpha$ แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับตัวแปรตาม

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต้องไม่มีภาวะตัวแปรอิสระซ้ำซ้อน หรือ ภาวะ multicollinearity โดยใช้การทดสอบของค่าประกอบความแปรปรวน (Variance Inflation Factors: VIF) ซึ่งถ้าตัวแปรอิสระ มีค่า VIF ≥ 10 ถือว่า ตัวแปรอิสระนั้นเกิดภาวะ Multicollinearity และต้องตัดตัวแปรอิสระนั้นออกจากสมการพยากรณ์ และดูค่า Tolerance โดยค่า Tolerance มีค่า 0 – 1 หากค่า Tolerance เข้าใกล้ 0 แสดงว่าเกิดภาวะ multicollinearity ทั้งนี้ เกณฑ์การพิจารณาของ Hair et al. (2009) กำหนดว่าค่า Tolerance ต้องมีค่ามากกว่า 0.10 (ไม่เข้าใกล้ 0) ซึ่งเมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.3 จะเห็นว่า ค่า VIF มีค่าอยู่ระหว่าง 1.845 – 3.205 และค่า Tolerance มีค่าอยู่ระหว่าง 0.312 – 0.543 สรุปได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระไม่มีภาวะตัวแปรอิสระซ้ำซ้อน หรือ ภาวะ multicollinearity

4. ค่าความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน (Homoscedasticity: e) มีความคงที่ทุกค่าสังเกต สามารถพิจารณาได้จากแผนภาพการกระจาย (Scatter Plot) ของตัวแปรตามข้อมูลจะต้องไม่มีความสัมพันธ์ภายในตัวเอง ซึ่งเมื่อพิจารณาจากแผนภาพ สรุปได้ว่า ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนมีค่าคงที่ในทุกค่า

5. การทดสอบค่าความคลาดเคลื่อนอิสระต่อกัน (Autocorrelation) เป็นการทดสอบว่าตัวแปรอิสระต้องไม่มีความสัมพันธ์ภายในตัวเอง หรือไม่เกิด Autocorrelation โดยดูจากค่า Durbin-Watson เกณฑ์พิจารณาว่าค่า Durbin-Watson ต้องมีค่าอยู่ระหว่าง 1.5-2.5 แสดงว่าค่าความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกัน ซึ่งเมื่อทำการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Durbin-Watson มีค่า 1.889 สรุปได้ว่า ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์ภายในตัวเอง

จากผลการทดสอบค่าสถิติต่างๆเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ผู้ศึกษาจึงได้ทำการแปลผลต่อไป โดยผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ดังแสดงในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

ความสำเร็จของการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติ	B	SE	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (constant)	-0.043	0.118		-.370	.712
ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย	0.219	0.042	0.231	5.152	0.000
ด้านทรัพยากรนโยบาย	0.172	0.046	0.179	3.770	0.000
ด้านการสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง	-0.005	0.061	-0.006	-0.088	0.930
ด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ	0.027	0.067	0.027	0.412	0.681
ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง	0.248	0.041	0.227	6.113	0.000
ด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ	0.336	0.053	0.331	6.336	0.000
R = 0.863 R Square = 0.745 Adjusted R Square = 0.741 S.E.= 0.38789 Sig = 0.000*					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ยอมรับสมมติฐาน (H₁) หมายความว่า มีตัวแปรต้นอย่างน้อย 1 ตัว ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ โดยปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติ ความสำเร็จขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย ด้านทรัพยากรนโยบาย ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง และด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 ผลการศึกษาสมการพยากรณ์ปัจจัย
ที่มีผลต่อความสำเร็จของการนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง
ขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในจังหวัดสมุทรปราการ

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ยอมรับสมมติฐาน (H₁) ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย ด้านทรัพยากรนโยบาย ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง และด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรที่ไม่มีผลต่อความสำเร็จ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง ด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ จึงตัดตัวแปรทั้ง 2 ด้านออก และทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณใหม่ ได้ดังแสดงในตารางที่ 4-11

ตารางที่ 4.11 ผลการศึกษาสมการพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

ความสำเร็จของการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติ	B	SE	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (constant)	-0.041	0.117		-349	0.727		
ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย	0.222	0.040	0.235	5.605	<0.001	0.394	2.535
ด้านทรัพยากรนโยบาย	0.177	0.043	0.184	4.124	<0.001	0.384	2.875
ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง	0.252	0.039	0.231	6.472	<0.001	0.543	1.842
ด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ	0.346	0.48	0.340	7.227	<0.001	0.312	3.205

R = 0.863 R Square = 0.745 Adjusted R Square = 0.742 S.E. = 0.38694 Sig = 0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย ด้านทรัพยากรนโยบาย ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง และด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ สามารถอธิบายค่าความแปรปรวนของความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติความสำเร็จขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการได้ร้อยละ 74.2 ดังนั้น ผลการทดสอบสมมติฐานสามารถเขียนสมการได้ ดังนี้

$$Y \text{ ความสำเร็จของการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติ} = -0.041 + 0.222(X_1) + 0.177(X_2) + 0.252(X_3) + 0.346(X_4)$$

โดยที่ X_1 คือ ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย

X_2 คือ ด้านทรัพยากรนโยบาย

X_3 คือ ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง

X_4 คือ ด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ

จากสมการถดถอยเชิงพหุคูณสามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. หากปัจจัยด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบายเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติความสำเร็จขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ เพิ่มขึ้น 0.222 หน่วย

2. หากปัจจัยด้านทรัพยากรนโยบายเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติความสำเร็จขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ เพิ่มขึ้น 0.177 หน่วย

3. หากปัจจัยด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติความสำเร็จขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ เพิ่มขึ้น 0.252 หน่วย

2. หากปัจจัยด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติความสำเร็จขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ เพิ่มขึ้น 0.346 หน่วย

จากตารางที่ 4.13 สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ(X_4) มีค่า β สูงสุด ดังนั้น ปัจจัยด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ มากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย ปัจจัยด้านทรัพยากรนโยบาย ตามลำดับ

ตอนที่ 6 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 5 ผลการศึกษา ปัญหาและข้อเสนอแนะ
ในการพัฒนาการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}
ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของปัญหาของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษ
ด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติ ที่สำคัญที่สุด

ปัญหาของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษ ด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติ ที่สำคัญที่สุด	จำนวน (384 คน)	ร้อยละ (100.00)
1. วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย	105	27.30
2. ทรัพยากรนโยบาย	57	14.80
3. การสื่อสารระหว่างองค์กร และกิจกรรมการเสริมแรง	74	19.30
4. ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ	56	14.60
5. เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง	32	8.30
6. ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ	60	15.60

จากตารางที่ 4.12 ผลการศึกษาข้อมูลปัญหาของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษ
ด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติ ที่สำคัญที่สุด สรุปได้ ดังนี้

ปัญหาของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}
ไปปฏิบัติที่สำคัญที่สุด ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย คิดเป็นร้อยละ
27.30 รองลงมา คือ การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง คิดเป็นร้อยละ 19.30
ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 15.60 ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ
14.60 ทรัพยากรนโยบาย คิดเป็นร้อยละ 14.80 และเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง
คิดเป็นร้อยละ 8.30 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น

ด้าน	ข้อเสนอแนะ
1. วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย	<p>การกำหนดนโยบายระดับชาติควรมีข้อกำหนด ข้อปฏิบัติที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหา มีบทลงโทษอย่างจริงจัง และควรมีการติดตามแผนการดำเนินงานอย่างเข้มงวด ควรหาสาเหตุที่ชัดเจนในการเกิดมลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในพื้นที่ เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขให้ถูกต้องตรงจุด และเกิดประโยชน์ และการกำหนดนโยบายต้องสามารถนำไปปฏิบัติได้ง่ายและเห็นผลในการลดมลพิษด้านฝุ่น PM_{2.5} ได้จริง ส่งเสริมให้ทุกคนตระหนักถึงปัญหามลพิษจาก PM_{2.5} และเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานเพื่อลดปัญหา PM_{2.5} อย่างเป็นรูปธรรม และเนื่องจากปัจจุบันประชาชนส่วนมากจะใช้ยานพาหนะส่วนตัวในชีวิตประจำวัน จึงควรมีการกำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาเนื่องจาก มลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ส่วนใหญ่เกิดจากยานพาหนะ นโยบายหรือมาตรการที่กำหนดควรเป็นมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืน ไม่ใช่แก้ไขแค่ช่วงวิกฤตเท่านั้น</p>
2. ทรัพยากรนโยบาย	<p>มีความต้องการให้ภาครัฐบาล สนับสนุนทรัพยากร ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มจำนวนบุคลากรและเพิ่มงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้เพียงพอ พัฒนาบุคลากรในพื้นที่ให้มีความรู้ความสามารถ เพื่อให้สามารถรับมือกับปัญหามลพิษทางอากาศฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในพื้นที่โดยให้หน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญด้านนี้โดยเฉพาะมาอบรมหรือให้ความรู้บุคลากรในพื้นที่ รวมทั้งสร้างความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญในการขอคำแนะนำเพื่อแก้ไขปัญหา</p>

ตารางที่ 4.13 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น

3. การสื่อสารระหว่างองค์กร และกิจกรรมการเสริมแรง	หน่วยงานควรประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ประชาชน และภาคเอกชน ในการแก้ไขปัญหา มีการจัด กิจกรรมเพื่อรณรงค์ ให้ความรู้ เรื่องการลดมลพิษจากฝุ่น ละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} และแนวทางการบังคับใช้กฎหมายที่ เข้มงวดเมื่อพบผู้กระทำผิด
4. ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบาย ไปปฏิบัติ	ในหน่วยงานควรมีการกำหนดแนวทางปฏิบัติเชิงบังคับใน องค์กรเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและ ประสบผลสำเร็จ ต้องนำมาตรการและนโยบายต่างๆ มา บังคับใช้ให้เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ของตนเอง และจัดทำแนว ทางการบังคับใช้กฎหมาย
5. เจือปนทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	เนื่องจากหน่วยงานในพื้นที่ยังขาดการประสานความร่วมมือ หน่วยงานอื่นๆในจังหวัดทำให้การแก้ไขปัญหาไม่ประสบ ผลสำเร็จเท่าที่ควร ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ภาคเอกชน และประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา
6. ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ	ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติมีความตั้งใจในการดำเนินงานเพื่อลด มลพิษด้านฝุ่นละออง PM _{2.5} จะทำให้นโยบายมีประสิทธิภาพ มากขึ้น

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของมาตรการที่สำคัญที่สุดในนโยบายการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}

มาตรการ	จำนวน (384 คน)	ร้อยละ (100.00)
มาตรการที่ 1 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ เช่น การทบทวน วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล สถานการณ์ที่เกิดขึ้นและการดำเนินการที่ผ่านมาเพื่อถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองที่ผ่านมา การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน และจัดทำแผนเผชิญเหตุ/แผนตอบโต้สถานการณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ช่วงก่อน ระหว่าง และภายหลังช่วงวิกฤต เป็นต้น	105	27.34
มาตรการที่ 2 ป้องกัน และลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) เช่น ควบคุมและลดมลพิษจากยานพาหนะ จากการเผาในที่โล่ง/ภาคการเกษตร การก่อสร้างและผังเมือง ภาคอุตสาหกรรม เป็นต้น	203	52.87
มาตรการที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ เช่น พัฒนาเครือข่ายการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ ทบทวน/ปรับปรุงกฎหมาย มาตรฐาน/แนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ส่งเสริมการวิจัย/พัฒนาองค์ความรู้ ด้านเทคโนโลยีการติดตามตรวจสอบ การตรวจวิเคราะห์ และนวัตกรรมเพื่อลดมลพิษทางอากาศ รวมถึงเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และถ่ายทอดองค์ความรู้ เป็นต้น	76	19.79

จากตารางที่ 4.14 ผลการศึกษามาตรการที่สำคัญที่สุดในนโยบายการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} สรุปได้ ดังนี้

มาตรการที่สำคัญที่สุดในนโยบายการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} คือ มาตรการที่ 2 ป้องกัน และลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) เช่น ควบคุมและลดมลพิษจาก

ยานพาหนะ จากการศึกษาในที่โล่ง/ภาคการเกษตร การก่อสร้างและผังเมือง ภาคอุตสาหกรรม เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 52.87 รองลงมา คือ มาตรการที่ 1 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ เช่น การทบทวน วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล สถานการณ์ที่เกิดขึ้นและการดำเนินการที่ผ่านมา เพื่อถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองที่ผ่านมา การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินและจัดทำแผนเผชิญเหตุ/แผนตอบโต้สถานการณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ช่วงก่อน ระหว่าง และภายหลังช่วงวิกฤต เป็นต้น คิดเป็น ร้อยละ 27.34 มาตรการที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ เช่น พัฒนาเครือข่ายการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ ทบทวน/ปรับปรุงกฎหมาย มาตรฐาน/แนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ส่งเสริมการวิจัย/พัฒนาองค์ความรู้ ด้านเทคโนโลยีการติดตามตรวจสอบ การตรวจวิเคราะห์ และนวัตกรรมเพื่อลดมลพิษทางอากาศ รวมถึงเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และถ่ายทอดองค์ความรู้ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 19.79 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของมาตรการที่สำคัญที่สุดในมาตรการที่ 1

มาตรการ	จำนวน (105 คน)	ร้อยละ (100.00)
1. การทบทวน วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล สถานการณ์ที่เกิดขึ้นและการดำเนินการที่ผ่านมาเพื่อถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองที่ผ่านมา	64	61.00
2. การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินและจัดทำแผนเผชิญเหตุ/แผนตอบโต้สถานการณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ช่วงก่อน ระหว่าง และภายหลังช่วงวิกฤต	26	24.80
3. ใช้ระบบบริหาร จัดการแบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) เป็นกลไกจัดการปัญหาฝุ่นละอองโดยจัดตั้ง ศูนย์บัญชาการระดับจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์	15	14.20

จากตารางที่ 4.15 ผลการศึกษามาตรการที่สำคัญที่สุดในมาตรการที่ 1 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ เช่น การทบทวน วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล สถานการณ์ที่เกิดขึ้นและการดำเนินการที่ผ่านมาเพื่อถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองที่ผ่านมา

การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินและจัดทำแผนเผชิญเหตุ/แผนตอบโต้สถานการณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ช่วงก่อน ระหว่าง และภายหลังช่วงวิกฤต เป็นต้น สรุปได้ ดังนี้

การทบทวน วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล สถานการณ์ที่เกิดขึ้นและการดำเนินการที่ผ่านมาเพื่อถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองที่ผ่านมา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.00 รองลงมา คือ การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินและจัดทำแผนเผชิญเหตุ/แผนตอบโต้สถานการณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ช่วงก่อน ระหว่าง และภายหลังช่วงวิกฤต คิดเป็นร้อยละ 24.80 ใช้ระบบบริหาร จัดการแบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) เป็นกลไกจัดการปัญหาฝุ่นละอองโดยจัดตั้งศูนย์บัญชาการระดับจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ คิดเป็นร้อยละ 14.20 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของมาตรการที่สำคัญที่สุดในมาตรการที่ 2

มาตรการ	จำนวน (203 คน)	ร้อยละ (100.00)
1. ควบคุมและลดมลพิษจากยานพาหนะ	77	37.93
2. ควบคุมและลดมลพิษจากการเผาในที่โล่ง/ภาค การเกษตร	37	18.23
3. ควบคุมและลดมลพิษการก่อสร้างและผังเมือง	28	13.79
4. ควบคุมและลดมลพิษจากภาคอุตสาหกรรม	61	30.05

จากตารางที่ 4.16 ผลการศึกษามาตรการที่สำคัญที่สุดในมาตรการที่ 2 ป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) เช่น ควบคุมและลดมลพิษจากยานพาหนะจากการเผาในที่โล่ง/ภาคการเกษตร การก่อสร้างและผังเมือง ภาคอุตสาหกรรม เป็นต้น สรุปได้ ดังนี้

ควบคุมและลดมลพิษจากยานพาหนะ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.93 รองลงมา คือ ควบคุมและลดมลพิษจากภาคอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 30.05 ควบคุมและลดมลพิษจากการเผาในที่โล่ง/ภาคการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 18.23 ควบคุมและลดมลพิษการก่อสร้างและผังเมือง คิดเป็นร้อยละ 13.79 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของมาตรการที่สำคัญที่สุดในมาตรการที่ 3

มาตรการ	จำนวน (76 คน)	ร้อยละ (100.00)
1. พัฒนาเครือข่ายการติดตามตรวจสอบ คุณภาพอากาศ	9	11.80
2. ทบทวน/ปรับปรุงกฎหมาย มาตรฐาน/ แนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์	22	28.90
3. ส่งเสริมการวิจัย/พัฒนาองค์ความรู้ ด้าน เทคโนโลยีการติดตามตรวจสอบ การตรวจวิเคราะห์ และนวัตกรรมเพื่อลดมลพิษทางอากาศ รวมถึงเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และถ่ายทอดองค์ความรู้	45	59.20

จากตารางที่ 4.17 ผลการศึกษามาตรการที่สำคัญที่สุดในมาตรการที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ เช่น พัฒนาเครือข่ายการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ ทบทวน/ปรับปรุงกฎหมาย มาตรฐาน/แนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ส่งเสริมการวิจัย/พัฒนาองค์ความรู้ ด้านเทคโนโลยีการติดตามตรวจสอบ การตรวจวิเคราะห์ และนวัตกรรมเพื่อลดมลพิษทางอากาศ รวมถึงเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และถ่ายทอดองค์ความรู้ เป็นต้น สรุปได้ ดังนี้

ส่งเสริมการวิจัย/พัฒนาองค์ความรู้ ด้านเทคโนโลยีการติดตามตรวจสอบ การตรวจวิเคราะห์ และนวัตกรรมเพื่อลดมลพิษทางอากาศ รวมถึงเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และถ่ายทอดองค์ความรู้ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.20 รองลงมา คือ ทบทวน/ปรับปรุงกฎหมาย มาตรฐาน/แนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์ คิดเป็นร้อยละ 28.90 พัฒนาเครือข่ายการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ คิดเป็นร้อยละ 11.80 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปการศึกษา

การศึกษา เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ 2) เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ 4) เพื่อศึกษาสมการพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ และ 5) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง พนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 6 อำเภอ ในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวนทั้งสิ้น 9,518 คน โดยใช้ตัวอย่างจากการสุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์ ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จำนวน 384 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ผู้ศึกษานำมาสรุปการศึกษาอภิปรายผล และเสนอแนะตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้ศึกษาได้นำมาสรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65.10 มีอายุ 25 - 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.70 มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือ เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 53.80 มีระยะเวลาการทำงานต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.90 เป็นข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 35.70 ทำงานในอำเภอเมืองสมุทรปราการ คิดเป็นร้อยละ 41.50

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จของนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติ พบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้วพบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย อยู่ในระดับมาก รองลงมา เท่ากัน 3 ด้าน คือ การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ และความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ลำดับถัดมา คือ เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง อยู่ในระดับมาก และทรัพยากรนโยบาย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้ 1) ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย ในหัวข้อท่านมีความเข้าใจต่อนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 2) ด้านทรัพยากรนโยบาย ในหัวข้อหน่วยงานของท่านมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3) ด้านการสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง ในหัวข้อ หน่วยงานของท่านมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่มีภารกิจตามนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 4) ด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ในหัวข้อ หน่วยงานของท่านมีการกำหนดเป้าหมาย ความสำเร็จของการดำเนินนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} และหน่วยงานของท่านมีการกำหนดบทบาท อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในการดำเนินงานการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากัน 2 หัวข้อ 5) ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ในหัวข้อหน่วยงานของท่านได้รับความร่วมมือเมื่อมีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และ 6) ด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ ในหัวข้อหน่วยงานของท่านเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็น วางแผน กำหนดเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ระดับความสำเร็จของนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่าความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ประชาชนส่วนใหญ่มีความตระหนักในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} รองลงมา เท่ากัน 2 ด้าน คือ จำนวนวันที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก

PM_{2.5} อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานมีจำนวนวันที่เพิ่มขึ้น และนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}ได้รับความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ เช่น ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม เอกชน เป็นต้น ลำดับถัดมาคือ นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ทำให้ท่านมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ภายในจังหวัดสมุทรปราการลดลง และข้อจํานวนผู้ป่วยด้วยโรกระบบทางเดินหายใจ (ที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ) ลดลง อยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จของการนโยบายนการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่ามีปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนโยบายนการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย และด้านทรัพยากรนโยบายน ตามลำดับ มีผลต่อความสำเร็จของการนโยบายนการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนอีก 2 ด้าน คือ ด้านการสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง และด้านลักษณะหน่วยงานที่นโยบายนไปปฏิบัติไม่มีผลต่อความสำเร็จของการนโยบายนการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 สมการพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนโยบายนการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย ด้านทรัพยากรนโยบายน ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง และด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ สามารถอธิบายค่าความแปรปรวนของความสำเร็จของการนโยบายนการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติความสำเร็จขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการได้ร้อยละ 74.20 โดยสามารถเขียนสมการได้ ดังนี้

$$Y \text{ ความสำเร็จของการนโยบายนไปปฏิบัติ} = -0.041 + 0.222(X_1) + 0.177(X_2) + 0.252(X_3) + 0.346(X_4)$$

โดยที่ X_1 คือ ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย

X_2 คือ ด้านทรัพยากรนโยบายน

X_3 คือ ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง

X_4 คือ ด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ

ปัจจัยด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ (X_4) มีค่า B สูงสุด ดังนั้น ปัจจัยด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ มากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย และปัจจัยด้านทรัพยากรนโยบาย ตามลำดับ

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น พบว่าปัญหาของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ไปปฏิบัติที่สำคัญที่สุดมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย รองลงมา คือ การสื่อสารระหว่างองค์กร และกิจกรรมการเสริมแรง ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ทรัพยากรนโยบาย และเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ตามลำดับ

มาตรการที่สำคัญที่สุดในนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ มาตรการที่สำคัญที่สุดในนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ คือ มาตรการที่ 2 ป้องกัน และลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) เช่น ควบคุมและลดมลพิษจากยานพาหนะจากการเผาในที่โล่ง/ภาคการเกษตร การก่อสร้างและผังเมือง ภาคอุตสาหกรรม เป็นต้น รองลงมา คือ มาตรการที่ 1 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ เช่น การทบทวน วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล สถานการณ์ที่เกิดขึ้นและการดำเนินการที่ผ่านมาเพื่อถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหามลพิษที่ผ่านมา การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินและจัดทำแผนเผชิญเหตุ/แผนตอบโต้สถานการณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ช่วงก่อน ระหว่าง และภายหลังช่วงวิกฤต เป็นต้น และสุดท้ายคือ มาตรการที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ เช่น พัฒนาเครือข่ายการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ ทบทวน/ปรับปรุงกฎหมาย มาตรฐาน/แนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ส่งเสริมการวิจัย/พัฒนาองค์ความรู้ ด้านเทคโนโลยีการติดตามตรวจสอบ การตรวจวิเคราะห์ และนวัตกรรมเพื่อลดมลพิษทางอากาศ รวมถึงเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และถ่ายทอดองค์ความรู้ เป็นต้น และเมื่อวิเคราะห์มาตรการที่ 1 เป็นรายชื่อ พบว่าการทบทวน วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล สถานการณ์ที่เกิดขึ้นและการดำเนินการที่ผ่านมาเพื่อถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหามลพิษที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินและจัดทำแผนเผชิญเหตุ/แผนตอบโต้สถานการณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ช่วงก่อน ระหว่าง และภายหลังช่วงวิกฤต และสุดท้ายคือใช้ระบบบริหาร จัดการแบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) เป็นกลไกจัดการปัญหาฝุ่นละอองโดยจัดตั้งศูนย์บัญชาการระดับจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ วิเคราะห์มาตรการที่ 2 เป็นรายชื่อ พบว่า การควบคุมและลดมลพิษจากยานพาหนะ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ควบคุมและลดมลพิษจากภาคอุตสาหกรรม ควบคุม

และลดมลพิษจากการเผาในที่โล่ง/ภาคการเกษตร ควบคุมและลดมลพิษการก่อสร้างและผังเมือง ตามลำดับ วิเคราะห์มาตรการที่ 3 เป็นรายชื่อ พบว่า การส่งเสริมการวิจัย/พัฒนาองค์ความรู้ ด้านเทคโนโลยีการติดตามตรวจสอบ การตรวจวิเคราะห์ และนวัตกรรมเพื่อลดมลพิษทางอากาศ รวมถึงเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และถ่ายทอดองค์ความรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ทบทวน/ปรับปรุงกฎหมาย มาตรฐาน/แนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์ พัฒนาเครือข่ายการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพอากาศ ตามลำดับ

2. อภิปรายผล

จากการศึกษา เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการสามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การศึกษา ดังนี้

2.1 ผลการศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

ผลการศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ไปปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้วพบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย อยู่ในระดับมาก รองลงมา เท่ากัน 3 ด้าน คือ การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ และความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ลำดับถัดมา คือ เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง อยู่ในระดับมาก และทรัพยากรนโยบาย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก

โดยสามารถอภิปรายได้ว่า การที่ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ไปปฏิบัติ ในหัวข้อ วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบายมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เนื่องจากในการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ต้องมีข้อมูลที่ครบถ้วนถึงสาเหตุของปัญหาและแนวทางการลดมลพิษที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากสาเหตุของปัญหามลพิษฝุ่น $PM_{2.5}$ ในกรุงเทพและปริมณฑลที่มีแหล่งกำเนิดมลพิษแต่ละพื้นที่มีส่วนการระบายฝุ่น $PM_{2.5}$ ที่แตกต่างกัน เช่น ในจังหวัดสมุทรปราการจะอยู่ในภาคการคมนาคมขนส่ง และภาคอุตสาหกรรมเป็นหลัก ประกอบกับสภาพอุตุนิยมวิทยา ที่ในช่วงต้นปีอากาศนิ่ง ลมสงบ จากความกดอากาศสูงจากประเทศจีน ส่งผลให้ฝุ่นละอองสะสมในบรรยากาศและมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้น แนวทางการลดฝุ่น $PM_{2.5}$ จากแหล่งกำเนิดที่ต่างกันก็ต่างกัน และแตกต่างจากแนวทางการ

ลดมลพิษทางอากาศประเภทอื่น ๆ ดังนั้น การนำข้อมูลฝุ่น $PM_{2.5}$ ข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษ ผลการวิจัย และข้อเสนอหน่วยงานวิชาการต่าง ๆ มาพัฒนากำหนดนโยบาย รายละเอียดของ เป้าหมายนโยบาย วัตถุประสงค์ และมาตรฐานนโยบายให้ง่ายต่อการวัดผลการปฏิบัติ และสื่อสารให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ คือ อปท. นำไปปฏิบัติต่อไป นโยบายการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงจะประสบความสำเร็จ

โดยผลการศึกษาที่สอดคล้องกับผลการศึกษาของผุสดี บุญมีรอด ที่ทำการศึกษา ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการนำนโยบายในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยไปปฏิบัติขององค์การ บริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วน ตำบล ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการนำนโยบายการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ไปปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของการนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญ โดยปัจจัยแห่ง ความสำเร็จๆ ประกอบด้วย 1. ด้านมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย 2. ด้านทรัพยากรของ นโยบาย 3. ด้านปริมาณและคุณภาพของบุคลากร 4. ด้านความร่วมมือหรือการตอบสนองของผู้นำ นโยบายไปปฏิบัติ 5. ด้านลักษณะขององค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ 6. ด้านประสิทธิภาพในการ ติดต่อสื่อสาร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ผลการศึกษาระดับความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่น ละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

ผลการศึกษาในระดับความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้าน ฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ประชาชนส่วน ใหญ่มีความตระหนักในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ รองลงมาจะ เท่ากัน 2 ข้อ คือ จำนวนวันที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานมีจำนวนวันที่ เพิ่มขึ้น และนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ได้รับความร่วมมือจากภาค ส่วนต่างๆ เช่น ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม เอกชน เป็นต้น ลำดับถัดมาคือ นโยบายการแก้ไข ปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ทำให้ท่านมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จำนวนจุด ความร้อน (Hotspot) ภายในจังหวัดสมุทรปราการลดลง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จำนวน ผู้ป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ (ที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ) ลดลง

โดยสามารถอภิปรายได้ว่า การที่ระดับความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไข ปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด สมุทรปราการ ในหัวข้อ ประชาชนส่วนใหญ่มีความตระหนักในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ ด้านฝุ่นละอองขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เนื่องจากหลายปัจจัยด้วยกัน โดยปัจจัยที่สำคัญคือ สื่อ ออนไลน์ต่างๆที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย ได้มีการติดตามประเด็นเรื่องมลพิษด้านฝุ่นละออง

ขนาดเล็ก PM_{2.5} เนื่องจากมีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน ตัวอย่างสื่อ เช่น facebook page : สู้ดิเว ของ คุณหมอกฤตไท (สืบค้นเมื่อ 5 ธันวาคม 2566 จาก [https://www.facebook.com/ktlivethelife/posts/149998874597606?ref=embed post](https://www.facebook.com/ktlivethelife/posts/149998874597606?ref=embed_post)) ซึ่งที่เสียชีวิตจากมะเร็งปอดระยะสุดท้าย เป็นหมอหนุ่มอายุ 28 เป็นแพทย์เฉพาะทางด้านเวชศาสตร์ครอบครัว ก่อนจะเริ่มป่วยเป็นมะเร็ง คุณหมอออกกำลังกายเป็นประจำ และไม่สูบบุหรี่ แต่วันหนึ่งก็พบว่าปอดเป็นมะเร็งปอด ซึ่งคุณหมอเคยพูดถึงประเด็นโรคมะเร็งปอดของเขา และปัญหา PM_{2.5} ทาง page อยู่เสมอ และมีผู้ติดตามถึงกว่า 7 แสนคน และมี facebook page : Drama-addict ที่มีผู้ติดตามกว่า 3.2 ล้านคน ก็ได้มีการกล่าวถึงประเด็นมลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} (สืบค้นเมื่อ 5 ธันวาคม 2566 จาก <https://www.facebook.com/DramaAdd>)

แต่เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จำนวนผู้ป่วยด้วยโรกระบบทางเดินหายใจ (ที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ) ลดลง การได้รับผลกระทบจากปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ (การดำเนินงานด้านการแพทย์และสาธารณสุข กรณีหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก ปี 2566, รายงานประจำปี 2566, หน้า 264) จากสถานการณ์ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) เปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วย 6 โรค เฝ้าระวัง (โรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่มีการกำเริบเฉียบพลัน, โรคหืดเฉียบพลัน, โรคหัวใจขาดเลือดแบบเฉียบพลัน, โรคเยื่อปอดอักเสบ, โรคปอดอักเสบ, โรคหัด, โรคหัดเยอรมัน, โรคไข้หวัดใหญ่เฉียบพลัน, โรคเยื่อเยื่ออักเสบและโรคปอดอักเสบ) พบว่า มีรายงานการเฝ้าระวังผู้ป่วย 6 โรคเฝ้าระวังในช่วงเดือนตุลาคม 2565 – เมษายน 2566 จากโรงพยาบาลทุกแห่ง (ที่มีการดำเนินงานคลินิกมลพิษ) รวบรวมข้อมูลจำนวนผู้รับบริการจากแผนกผู้ป่วยนอก และแผนกฉุกเฉิน โดยในวันที่ 9 มกราคม 2566 มีจำนวนผู้ป่วย 6 โรค เฝ้าระวังเข้ารับบริการมากที่สุด คือ 156 ครั้ง ซึ่งเป็นช่วงที่สถานการณ์มลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} มีค่าเกินเกณฑ์มาตรฐาน

โดยผลการศึกษาที่สอดคล้องกับผลการศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน อย่างยั่งยืน ของโครงการพัฒนานักบริหารระดับสูง : ผู้บริหารส่วนราชการ (นบส. 2) รุ่นที่ 11 ประจำปีงบประมาณ 2562 โดยมีเสนอประเด็นด้านผลกระทบต่อสุขภาพว่าองค์การอนามัยโลกได้บ่งชี้ว่าอนุภาคนาโนขนาดเล็กที่มีสารกลุ่มซัลเฟต ไนเตรต แอมโมเนีย มีผลต่อสุขภาพมาก อัตราการตายเพิ่มสูงขึ้นตามปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอนที่มากขึ้น เนื่องจากมีขนาดเล็กมากและสามารถเข้าสู่ปอดและทะลุเยื่อเข้าสู่กระแสเลือดได้ เมื่อสัมผัสเป็นเวลานานก็จะมีความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดโรคเกี่ยวกับหัวใจและหลอดเลือด ทางเดินหายใจรวมถึงมะเร็งปอด และจากการศึกษาของ American Heart Association (Brook et al, 2010) พบว่าการสัมผัสฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอนเพียง 2 – 3 ชั่วโมงติดต่อกันหลายสัปดาห์ จะส่งผล

ต่อโรคหัวใจและหลอดเลือดที่สัมพันธ์กับ การเสียชีวิต หากสัมผัสเป็นเวลานาน อาทิ 2 – 3 ปี เพิ่มความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตจากโรคหัวใจและ หลอดเลือด

ผู้ศึกษา วิเคราะห์ว่าในการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} จะสำเร็จได้ ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนโดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของ ประชาชนเป็นสำคัญในการดำเนินการตามนโยบาย และแผนงาน/มาตรการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนด ซึ่งในการมีส่วนร่วมของประชาชน ควรมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ได้แก่ การมีส่วนร่วมคิด ร่วม วางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์ แต่การมีส่วนร่วมดังกล่าว ต้องเกิดขึ้นได้ก็จากการที่ประชาชนมีความตระหนักในการป้องกันและแก้ไขปัญหา เพราะสุดท้ายแล้ว ประชาชนก็จะเป็นผู้ที่ร่วมรับผลประโยชน์จากผลสำเร็จของการแก้ไขปัญหามลพิษดังกล่าว ที่ทำให้มี สุขภาพที่ดีขึ้น ผู้ป่วยโรคที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศลดลง

สอดคล้องกับผลการศึกษาของกรมควบคุมมลพิษ (โครงการศึกษาแหล่งกำเนิดและ แนวทางการจัดการฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลใน พ.ศ. 2561) ที่กล่าวว่า มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง จำเป็นต้องครอบคลุมในเรื่อง การมีส่วนร่วม ของประชาชน ประกอบด้วย การเผยแพร่ข้อมูลแก่ประชาชนและรับฟังข้อคิดเห็น การตอบสนอง ความสนใจของประชาชนต่อภาวะมลพิษและการเข้าถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์และการสื่อสาร 2 ทาง การขยายเครือข่ายการตรวจวัดคุณภาพอากาศรวมข้อมูลการตรวจวัดโดยประชาชน โดยใช้นวัตกรรม และ ผนวกข้อมูลการตรวจวัดของประชาชน ให้คำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้อง

2.3 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษ ด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติความสำเร็จขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด สมุทรปราการ

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้าน ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย ด้านทรัพยากรนโยบาย ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและ การเมือง และด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ ส่งผลต่อความสำเร็จของน่านโยบายฯ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 ได้ร้อยละ 74.10

โดยสามารถอธิบายได้ว่า การที่ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย ทรัพยากรนโยบาย เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง และความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ ส่งผลต่อ ความสำเร็จของน่านโยบายฯ อย่างมีนัยสำคัญ สามารถอธิบายสาเหตุของแต่ละปัจจัย ได้ดังนี้

ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย ในความคิดเห็นของผู้ศึกษา เนื่องจาก นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ที่จะประสบความสำเร็จในการนำไป ปฏิบัติ ควรเป็นนโยบายที่มีทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ หรือผลการวิจัยรองรับแนวทางในการแก้ไขปัญหา

จากสาเหตุของการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} อย่างชัดเจน จะช่วยให้เกิดประสิทธิผลในการแก้ไข ปัญหา เช่น มาตรการ ป้องกัน และลดการเกิดมลพิษที่แหล่งกำเนิดจากยานพาหนะ จากการเผาในที่โล่ง/ ภาควิชาการเกษตร และจากภาคอุตสาหกรรม รวมทั้ง การเปลี่ยนน้ำมันเป็นมาตรฐานใหม่ที่ลดมลพิษอากาศได้ เป็นต้น ส่วนมาตรการที่ทางวิชาการ มีประสิทธิภาพในการลดฝุ่น PM_{2.5} ได้ไม่มากนัก เช่น การล้างถนน การติดเครื่องกรองฝุ่นในพื้นที่เปิดสาธารณะ การฉีดละอองน้ำบนยอดตึก การใช้โดรนบินขึ้นไปฉีดน้ำ การใช้เครื่องฉีดพ่นน้ำจากพื้นขึ้นสู่อากาศ ซึ่งใช้เวลา งบประมาณ รวมทั้งกำลังคนจำนวนมาก ก็ควรพิจารณาใช้มาตรการอื่นที่แก้และลดปัญหาได้มีประสิทธิผลมากกว่า โดยต้องมีการกำหนด รายละเอียดของวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ช่วยให้ง่ายต่อการวัดผลการปฏิบัติตามนโยบาย ที่จะช่วยให้ กำหนดภารกิจและมอบหมายงานได้ง่าย มีแนวทางปฏิบัติงานชัดเจน สอดคล้องกับเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ของนโยบาย

ด้านทรัพยากรนโยบาย ในความคิดเห็นของผู้ศึกษา เนื่องจากองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นต้องเฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพอากาศ ขยายเครือข่ายแจ้งเตือน สร้างการรับรู้ถึง ข้อมูลและสถานการณ์ที่ถูกต้องแก่ประชาชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมความตระหนัก และปรับ พฤติกรรมประชาชน การจัดสรรทรัพยากร ไม่ว่าจะ เป็นงบประมาณ บุคลากร หรือเครื่องมือที่ใช้ใน การดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ควรเพียงพอที่จะส่งเสริมให้ แผนงานโครงการประสบความสำเร็จ ซึ่งหากทรัพยากรในการดำเนินการมีจำนวนมากพอ เหมาะสม มีความพร้อม มีการกระจายทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลต่อความสำเร็จของนโยบายฯ อย่างมี นัยสำคัญ

ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ในความคิดเห็นของผู้ศึกษา เนื่องจาก สภาพแวดล้อม ประกอบด้วย สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองมีผลต่อการสนับสนุน หรือ ต่อต้านนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ซึ่งทุกภาคส่วนต้องร่วมกัน แก้ไขปัญหา และปฏิบัติตามมาตรการต่าง ๆ การได้รับการสนับสนุนทางการเมืองและกฎหมาย รวมทั้ง สื่อมวลชนซึ่งให้ความสนใจต่อปัญหา มีทัศนคติที่ดีต่อนโยบาย เข้าใจในประโยชน์และผลเสียที่ ตามมา จะทำให้ได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชน ซึ่งจะส่งผลต่อ ความสำเร็จของนโยบาย

ด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ ในความคิดเห็นของผู้ศึกษา เนื่องจากหน่วยงานผู้ปฏิบัติ ที่อยู่ในพื้นที่และใกล้ชิดกับปัญหาที่สุดก็คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่ต้องประสานการ ดำเนินงานแก้ไขปัญหาร่วมกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในเรื่องจราจร และ การระบายนมลพิษฝุ่น PM_{2.5} จากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ รวมทั้งการนำมาตรการต่าง ๆ มาบังคับให้เกิดขึ้น จริงในพื้นที่ของตนเอง ซึ่งผู้ปฏิบัติงานของ อปท. จะต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับปัญหา สาเหตุของ ปัญหา วิธีการแก้ไข มาตรการที่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหา โดยต้องมีข้อมูลทางวิทยาศาสตร์

จากฝ่ายวิชาการเป็นหลักการพื้นฐาน แม้ว่านโยบายที่ออกมาจะดีเพียงใดแต่การนำนโยบายไปปฏิบัติ อาจจะมีล้มเหลว หากผู้นำนโยบายไปปฏิบัติไม่จริงจังตั้งใจ ซึ่งความตั้งใจของผู้ปฏิบัติงาน เกิดจากการที่ ผู้ปฏิบัติงานที่มีทัศนคติที่ดีต่อนโยบาย มีความรู้ความเข้าใจ ยอมรับในเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของ นโยบาย และได้ปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกับนโยบาย

โดยผลการศึกษานี้สอดคล้องกับทฤษฎี การนำนโยบายไปปฏิบัติของ Van Meter & Van Horn (อลงกต แผนสนธิ, 2560) ที่ประกอบไปด้วยตัวแปร ดังนี้

1. วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย การกำหนดรายละเอียดของเป้าหมาย นโยบายให้ชัดเจนและง่ายต่อการวัดผล ทั้งนี้ การวัดผลการปฏิบัติตามนโยบายจะชัดเจนเพียงใดขึ้นอยู่กับความชัดเจนของการกำหนดมาตรฐานนโยบาย และวัตถุประสงค์ของนโยบาย

2. ทรัพยากรนโยบาย ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกต่อการบริหารนโยบาย ไม่ว่าจะเป็นเงิน บุคลากรและสิ่งที่กำหนดไว้ในแผนงาน เหล่านี้จะช่วยส่งเสริมการนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิด ประสิทธิภาพ

3. เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ความเห็นสาธารณะต่อนโยบายเป็น บวกหรือเป็นลบ จุดเด่นของนโยบายคืออะไร สัมพันธ์กับประเด็นนโยบายหรือไม่อย่างไร ชนชั้นนำ ชอบหรือไม่ชอบ กลุ่มหลากหลายในสังคม รวมทั้งกลุ่มผลประโยชน์ภาคเอกชนให้การสนับสนุนหรือ คัดค้านการนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติ

4. ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ ได้แก่ 1.ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย 2. ทัศนคติต่อนโยบาย และ 3. ความเข้มแข็งของทัศนคติ

สอดคล้องกับงานวิจัยของพิชญ์พงศ์ เทิดรัตนพงศ์ (2564) ทำการศึกษาการนำ นโยบายจัดการฝุ่นละออง PM_{2.5} ไปปฏิบัติในพื้นที่ตำบลปากกระวาน อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการตามนโยบาย จัดการฝุ่นละออง PM_{2.5} ไปปฏิบัติในพื้นที่ดังกล่าว โดยดำเนินการเพื่อนโยบายประสบความสำเร็จ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการติดต่อสื่อสาร 2) ด้านทรัพยากร 3) ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ 4) ด้านโครงสร้างองค์การ โดยสอดคล้องกันใน 2ประเด็น คือ ด้านทรัพยากร และทัศนคติของผู้ปฏิบัติ แต่ในการศึกษาในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ จะไม่มีประเด็นด้านการติดต่อสื่อสารและโครงสร้าง องค์การ แต่มีประเด็นด้านวัตถุประสงค์และนโยบาย และด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

3.1.1 รัฐบาลควรมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหา การลดผลกระทบ และการควบคุมการปลดปล่อยฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอนที่แหล่งกำเนิด โดยจัดทำกรอบและแนวทางการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดให้ชัดเจนเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

3.1.2 ควรกำหนดมาตรการการควบคุมและลดมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษให้สอดคล้องกับข้อมูลการระบายฝุ่นละอองขนาดเล็กจากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ ที่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ โดยให้น้ำหนักตามสาเหตุหลักของการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในพื้นที่ คือ การลดมลพิษจากยานพาหนะ และโรงงานอุตสาหกรรม ตามลำดับ

3.1.3 ควรต้องมีการประเมินผลนโยบาย โดยการทบทวน วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล สถานการณ์ที่เกิดขึ้น และการดำเนินการที่ผ่านมา เพื่อถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองที่ผ่านมา เพื่อกำหนดมาตรการใหม่ที่มีประสิทธิผลมากขึ้น แล้วนำมาปรับปรุงระบบการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินและจัดทำแผนเผชิญเหตุ/แผนตอบโต้สถานการณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ช่วงก่อน ระหว่าง และภายหลังช่วงวิกฤต ที่จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเชิงพื้นที่

3.2 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

3.2.1 เนื่องจากขอบเขตทางภูมิศาสตร์ของฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} (Airshed) ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัดสมุทรปราการ ควรบูรณาการการดำเนินงานร่วมกัน เช่นหน่วยงานสิ่งแวดล้อม หรือคนในชุมชนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเฝ้าระวังแหล่งกำเนิดมลพิษ เช่น โรงงานอุตสาหกรรม การเผาในที่โล่ง การก่อสร้าง การขนส่ง

3.2.2 สนับสนุนการสร้างแหล่งฟอกอากาศและดูดซับมลพิษโดยธรรมชาติ อาทิ จัดให้มีสวนสาธารณะประจำอำเภอ สวนสาธารณะประจำชุมชน รวมทั้งรณรงค์ปลูกและดูแลรักษาต้นไม้ในโอกาสต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน อาทิ การปลูกต้นไม้ในวันเกิด เป็นต้น

3.2.3 ควรมีการจัดสรรทรัพยากรนโยบาย บูรณาการแผนระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ และงบประมาณ รวมทั้ง ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากขอบเขตทางภูมิศาสตร์ของฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} (Airshed) ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด และนอกจังหวัด ไม่ได้จำกัดเฉพาะแต่ในขอบเขตของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น

3.2.4 ควรมุ่งเน้นมาตรการที่ 2 ป้องกัน และลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) ในการแก้ไขปัญหาในระยะสั้น เนื่องจากเป็นมาตรการที่มีประสิทธิภาพสูงสุดสอดคล้องกับหลักการลดมลพิษที่แหล่งกำเนิด และสามารถเห็นผลสามารถลดมลพิษได้ทันที

3.2.5 ควรให้ความรู้ความเข้าใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติเกี่ยวกับนโยบายการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ให้มีทัศนคติที่ดีในการร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งภาคประชาชนที่เป็นผู้ก่อให้เกิด ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ที่จะต้องร่วมมือกันช่วยลดมลพิษ และมีส่วนร่วมแบบ “ล่างขึ้นบน” ไม่ว่าจะเป็นการสร้างแรงกดดันทางสังคมให้เกิด การงดการเผาในที่โล่ง โรงงานอุตสาหกรรมต้องเข้มงวดกับตัวเอง ไม่ปล่อยสารมลพิษอากาศออกมา หรือประชาชนก็ต้องใช้ระบบขนส่งสาธารณะ ใช้การเดินหรือจักรยานเป็นพาหนะ

3.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.3.1 ศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ เช่น การติดตามประเมินผลนโยบาย มาตรการต่างๆ ผู้บริหารหรือผู้นำองค์กร

3.3.2 การทำการวิจัยผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อให้งานวิจัยมีความน่าเชื่อถือ และอธิบายผลปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติความสำเร็จขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการได้ดีขึ้น

3.3.3 เนื่องจากการน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ มีหลายหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ควรขยายขอบเขตโดยเพิ่มการศึกษาหน่วยงานอื่น เช่น สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานขนส่งจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ เป็นต้น เพื่อให้ผลการศึกษารอบคลุมและสามารถตอบปัญหาความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติได้ดียิ่งขึ้น

3.3.4 เนื่องจากขอบเขตทางภูมิศาสตร์ของฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} (Airshed) ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด และนอกจังหวัด ไม่ได้จำกัดเฉพาะแต่ในขอบเขตของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นควรศึกษาพื้นที่ที่อยู่ใน airshed เดียวกัน เช่น กรุงเทพฯและปริมณฑล

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

- กิตติชัย แก้วดำ. (2560). *การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อกระบวนการนโยบายสาธารณะของเทศบาลเมืองสตูล อาเภอเมือง จังหวัดสตูล*, ม.ป.ป., กรมการจัดหางาน. (2556). *บทบาทในการส่งเสริมการมีงานทำสำหรับผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*.
- กรมควบคุมมลพิษ. (2563, 5 มิถุนายน). *โครงการศึกษาแหล่งกำเนิดและแนวทางการจัดการฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. น. 24-25. สืบค้นจาก <https://www.pcd.go.th/airandsound/>โครงการศึกษาแหล่งกำเนิด
- กล้า ทองขาว. (2551). *เอกสารประกอบการสอนชุดวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผน (หน่วยที่ 6) เรื่อง การนำนโยบายไปปฏิบัติ*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กุลธนะ ธนาพงศธร. (2535). *แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ ในเอกสารการสอนชุดวิชา นโยบายสาธารณะและการวางแผน*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมป่าไม้ (ม.ป.ป.). *คู่มือการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม*. น. 2-3 และ 10-11. สืบค้นจาก <https://forestinfo.forest.go.th/Content/file/ParticipateManagementManual.pdf>
- กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสมุทรปราการ. (2566). *แผนเผชิญเหตุ การป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง ขนาดเล็ก (PM_{2.5}) จังหวัดสมุทรปราการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (ซีดีรอม) จังหวัดสมุทรปราการ*.
- คณะผู้เข้ารับการฝึกอบรม โครงการพัฒนานักบริหารระดับสูง : ผู้บริหารส่วนราชการ (นบส. ๒) รุ่นที่ ๑๑ (ม.ป.ป) *ข้อเสนอเชิงนโยบายการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอนอย่างยั่งยืน*. น. 9-12. สืบค้นจาก https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/attachment/page/raayngaanaenwthaangkaaraekaihkhunkhnaadcchiwyaangyangyuuen_26_7_62.pdf
- จุมพล ทนนิมพานิช. (2547). *การวิเคราะห์นโยบาย : ขอบข่าย แนวคิด ทฤษฎีและกรณีตัวอย่าง*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ผุสดี บุญมีรอด. (2559). *ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการนำนโยบายในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยไปปฏิบัติ องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม*. (การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, นครปฐม.

- พรรณสุภา โพธิ์ย้อย และณัฐกริช เปาอินทร์. (2561). *การนำนโยบายสภาววัฒนธรรมไปปฏิบัติ กรณีศึกษาสภาววัฒนธรรมตำบล จังหวัดสมุทรสาคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- พัชรนันท์ เต็มมี. (2559). *ปัจจัยภายในองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการนำนโยบาย ลินเชื่อรายย่อยเพื่อผู้ประกอบการอาชีพ (NANO - FINANCE) ไปปฏิบัติของธนาคารออมสิน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ.
- พิชญ์พงศ์ เทิดรัตนพงศ์. (2564). *การนำนโยบายจัดการฝุ่นละออง PM_{2.5} ไปปฏิบัติในพื้นที่ ตำบลปากกระรอน อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- รัชนีกุล ภิญโญภาณุวัฒน์. (ม.ป.ป.). การออกแบบการสุ่มตัวอย่าง. น. 20-21. สืบค้นจาก <https://libarts.stou.ac.th/>
- วชิรวัชร งามละม่อม. (ม.ป.ป.). การนำนโยบายไปปฏิบัติ. *การนำนโยบายไปปฏิบัติ*. น. 1. สืบค้นจาก http://file.siam2web.com/trdm/journal/201331_80183.pdf
- วรเดช จันทรศร. (2554). *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: พริกหวาน กราฟฟิค.
- ศิริลักษณ์ เจริญรัมย์และวิสาขา ภูจินดา. (2564). *ทัศนคติของประชาชนต่อแนวทางการแก้ไข ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน กรุงเทพมหานคร*. *วารสารวิจัยรำไพพรรณี*, ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2564, 70-78.
- โศวิภา ไซยสาร. (2562). *นโยบายการจัดการมลพิษทางอากาศ กรณีฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร*. (การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐศาสตร มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- สมบัติ ชำรงธัญวงศ์. (2549). *นโยบายสาธารณะ: แนวความคิดการวิเคราะห์และกระบวนการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ. (2566). *รายงานประจำปี 2566*. สมุทรปราการ: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ.
- สิทธิชัย อุ่สวนและคณะ. (2560). *แนวทางการส่งเสริมการนำนโยบายสาธารณะขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นสู่ชุมชนบ้านแซ่แห่ง อำเภอกุเพียง จังหวัดน่าน*, ม.ป.ป.

- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (ม.ป.ป.). การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ. น. 43-46.
สืบค้นจาก <https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/document/ocsc-2017-eb01.pdf>
- อมร รักษาสัตย์. (2518). สถาบันและการกระบวนกรเพื่อการพัฒนา นโยบายในประเทศไทย.
วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์, 5.
- อลงกต แผนสนิท. (2560). การนำนโยบายไปปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของราชการส่วนภูมิภาค
ในจังหวัดนครราชสีมา. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพฯ.
- อิทธิชัย สีดำ. (2553). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่
จังหวัดชายแดนภาคใต้ไปปฏิบัติ : ศึกษากรณีผู้นำนโยบายไปปฏิบัติในจังหวัดปัตตานี.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหิดล,
กรุงเทพฯ.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมาธิราช

แบบสอบถามเพื่อการศึกษา

เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ”

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีผลสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ โดยสอบถามความคิดเห็นของข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ แบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติ

ส่วนที่ 3 ความสำเร็จของการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติ

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น

จึงขอความอนุเคราะห์ท่านพิจารณาและตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ดวงนภา สุวรรณ

มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมมาธิราช

แบบสอบถามเพื่อการศึกษา

เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อการนำนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}
ไปปฏิบัติ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ”

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ

1. ต่ำกว่า 25 ปี

2. 25 – 35 ปี

3. 36 – 45 ปี

4. 46 – 55 ปี

5. สูงกว่า 55 ปี

3. ระดับการศึกษา

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี

2. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

3. ปริญญาโท

4. ปริญญาเอก

4. ระยะเวลาการปฏิบัติงาน

1. ต่ำกว่า 5 ปี

2. 5 – 10 ปี

3. 10 ปีขึ้นไป

5. ประเภทตำแหน่ง

1. ข้าราชการ

2. พนักงานราชการ

3. ลูกจ้างประจำ

4. พนักงานจ้าง

6. สถานที่ทำงานอยู่ในอำเภอใด

☐ 1. อำเภอเมืองสมุทรปราการ	☐ 2. อำเภอพระประแดง
☐ 3. อำเภอพระสมุทรเจดีย์	☐ 4. อำเภอบางพลี
☐ 5. อำเภอบางปะ	☐ 4. อำเภอบางเสาธง

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง

ขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติ

คำชี้แจง : กรุณาเขียนเครื่องหมาย (✓) ลงใน ในแต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

มากที่สุดตามคำอธิบายดังนี้

5 = เห็นด้วยมากที่สุด 4 = เห็นด้วยมาก 3 = เห็นด้วยปานกลาง

2 = เห็นด้วยน้อย 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของน่านโยบาย การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น				
	5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย					
1. ท่านมีความเข้าใจต่อนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษ ด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}					
2. นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ					
3. นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} มีเป้าหมายที่ชัดเจน					
4. นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} มีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมาย					

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของนโยบาย การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น				
	5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
ทรัพยากรนโยบาย					
1. หน่วยงานของท่านได้รับงบประมาณสนับสนุน การดำเนินงานอย่างเพียงพอ					
2. หน่วยงานของท่านมีอุปกรณ์ เครื่องมือสนับสนุนใน การดำเนินงานเพียงพอ					
3. หน่วยงานของท่านมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ					
การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง					
1. หน่วยงานของท่านมีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับ นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}					
2. หน่วยงานของท่านมีการประชาสัมพันธ์นโยบาย การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ เช่น เว็บไซต์ facebook เสียงตามสาย ฯลฯ					
3. หน่วยงานของท่านมีการประสานความร่วมมือกับ หน่วยงานอื่นที่มีภารกิจตามนโยบายการแก้ไขปัญหา มลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}					
4. หน่วยงานของท่านมีการกำหนดเป้าหมายของ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับ นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}					

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของน่านโยบาย การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น				
	5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ					
1. หน่วยงานของท่านสามารถนำนโยบายการแก้ไข ปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองไปปฏิบัติได้					
2. หน่วยงานของท่านมีการกำหนดเป้าหมาย ความสำเร็จของการดำเนินนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษ ด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}					
3. หน่วยงานของท่านมีการกำหนดบทบาท อำนาจ หน้าที่ของหน่วยงานในการดำเนินงานการแก้ไขปัญหามลพิษ ด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} อย่างชัดเจน					
4. หน่วยงานของท่านมีการติดตามความก้าวหน้าและ ผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ					
เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง					
1. หน่วยงานของท่านได้รับการสนับสนุนจากภาค ประชาสังคมและ ประชาชนในพื้นที่					
2. หน่วยงานของท่านได้รับผลกระทบจากการแข่งขัน ทางการเมืองในพื้นที่					
3. หน่วยงานของท่านได้รับความร่วมมือเมื่อมีการ ประสานงานกับหน่วยงานภายนอก					
ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ					
1. หน่วยงานของท่านมีบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจใน นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}					
2. หน่วยงานของท่านเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดง ความคิดเห็น วางแผน กำหนดเป้าหมายในการทำงาน ร่วมกัน					

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของน่านโยบาย การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น				
	5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
3. บุคลากรในหน่วยงานของท่านตระหนักในหน้าที่ของ ตนเองในการช่วยกันดำเนินการด้านนโยบายการแก้ไข ปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ให้บรรลุ เป้าหมาย					
4. หน่วยงานของท่านมีบุคลากรเพียงพอต่อการ ดำเนินงานด้านนโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่น ละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}					

ส่วนที่ 3 ความสำเร็จของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติ

คำชี้แจง : กรุณาเขียนเครื่องหมาย (✓) ลงใน ในแต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
มากที่สุด ตามคำอธิบาย ดังนี้

5 = เห็นด้วยมากที่สุด 4 = เห็นด้วยมาก 3 = เห็นด้วยปานกลาง

2 = เห็นด้วยน้อย 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ความสำเร็จของน่านโยบาย การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น				
	5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
1. ประชาชนส่วนใหญ่มีความตระหนักในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา มลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5}					
2. จำนวนวันที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานมีจำนวนวันที่เพิ่มขึ้น					

ความสำเร็จของน่านโยบาย การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ไปปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น				
	5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
3. นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ได้รับความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ เช่น ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม เอกชน เป็นต้น					
4. จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ (ที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ) ลดลง					
5. จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ภายในจังหวัดสมุทรปราการลดลง					
6. นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM _{2.5} ทำให้ท่านมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น					

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น

คำชี้แจง : กรุณาเขียนเครื่องหมาย (✓) ลงใน หน้าข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

4.1 ปัญหาของน่านโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ไปปฏิบัติที่ท่านคิดว่าสำคัญที่สุด โปรดเลือกจากตัวเลือกต่อไปนี้

- วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย
- ทรัพยากรนโยบาย
- การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง
- ลักษณะหน่วยงานที่น่านโยบายไปปฏิบัติ
- เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง
- ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

4.2 จากข้อ 4.1 ปัญหาที่ท่านคิดว่าสำคัญที่สุด ท่านมีข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างไร

.....

.....

4.3 มาตรการใด ที่ท่านคิดว่าสำคัญที่สุดในนโยบายการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก

PM_{2.5}

มาตรการที่ 1 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ เช่น การทบทวน วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล สถานการณ์ที่เกิดขึ้นและการดำเนินการที่ผ่านมาเพื่อถอดบทเรียน การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองที่ผ่านมา การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินและจัดทำ แผนเผชิญเหตุ/แผนตอบโต้สถานการณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ช่วงก่อน ระหว่าง และภายหลังช่วง วิกฤต เป็นต้น

มาตรการที่ 2 ป้องกัน และลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) เช่น ควบคุม และลดมลพิษจากยานพาหนะ จากอาคารในทีโลง/ภาคการเกษตร การก่อสร้างและผังเมือง ภาคอุตสาหกรรม เป็นต้น

มาตรการที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ เช่น พัฒนา เครือข่ายการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ ทบทวน/ปรับปรุงกฎหมาย มาตรฐาน/แนวทางปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ส่งเสริมการวิจัย/พัฒนาองค์ความรู้ ด้านเทคโนโลยีการติดตามตรวจสอบ การตรวจวิเคราะห์ และนวัตกรรมเพื่อลดมลพิษทางอากาศ รวมถึงเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และ ถ่ายทอดองค์ความรู้ เป็นต้น

อื่นๆ โปรดระบุ.....

4.4 จากข้อ 4.3 หากท่านเลือกตอบมาตรการที่ 1 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ เชิงพื้นที่ ท่านคิดว่าแนวทางการดำเนินงานในข้อใดสำคัญที่สุด

การทบทวน วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล สถานการณ์ที่เกิดขึ้นและ การดำเนินการที่ผ่านมาเพื่อถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองที่ผ่านมา

การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินและจัดทำแผนเผชิญเหตุ/ แผนตอบโต้สถานการณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ช่วงก่อน ระหว่าง และภายหลังช่วงวิกฤต

ใช้ระบบบริหาร จัดการแบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) เป็นกลไกจัดการ ปัญหาฝุ่นละอองโดยจัดตั้งศูนย์บัญชาการระดับจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บัญชาการ เหตุการณ์

4.5 จากข้อ 4.3 หากท่านเลือกตอบมาตรการที่ 2 ป้องกัน และลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) ท่านคิดว่าแนวทางการดำเนินงานในข้อใดสำคัญที่สุด

- ควบคุมและลดมลพิษจากยานพาหนะ
- ควบคุมและลดมลพิษจากการเผาในที่โล่ง/ภาคการเกษตร
- ควบคุมและลดมลพิษจากการก่อสร้างและผังเมือง
- ควบคุมและลดมลพิษจากภาคอุตสาหกรรม

4.6 จากข้อ 4.3 หากท่านเลือกตอบมาตรการที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ ท่านคิดว่าแนวทางการดำเนินงานในข้อใดสำคัญที่สุด

- พัฒนาเครือข่ายการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ
- ทบทวน/ปรับปรุงกฎหมาย มาตรฐาน/แนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์
- ส่งเสริมการวิจัย/พัฒนาองค์ความรู้ ด้านเทคโนโลยีการติดตามตรวจสอบ การตรวจวิเคราะห์ และนวัตกรรมเพื่อลดมลพิษทางอากาศ รวมถึงเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และถ่ายทอดองค์ความรู้

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อสกุล	นางสาวดวงนภา สุวรรณ
วัน เดือน ปี เกิด	22 กันยายน 2527
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรปราการ
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาเคมี มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2546
ประวัติการทำงาน	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม

